

ସାହାଯ୍ୟ କରି ସନ ୧୮୭୭ । ୭୭ ସାଲରେ ଇଂଲଣ୍ଡରୁ ଯେଉଁ ଦାନ ଓ ବସ୍ତା ଲାଭ କରିଥିଲେ ତହିଁର ସମୁଦାୟ କୃତଜ୍ଞତା ପ୍ରକାଶ କରିବେ ଅମ୍ଭେ ଆହୁର ଅନୁରାଜ ହୋଇ ସଭାକୁ ଜଣାଇଥିଲୁ ଯେ ଏହିମାସ ତା ୧୦ ରଖରେ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାର ଡେପୁଟିକଲେକ୍ଟର ସେଠାରେ ଏକ ସଭା କରି ୪ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ଭେଦା ସଂଗ୍ରହ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ବାବୁ ଗୁମଗୋବିନ୍ଦ ଜଗନ୍ନାଥ ଓ ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଭ୍ରମରବର ପ୍ରଭୃତି ୪ ୨୦୦ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏ ଭେଦା ଦେଇ ବିଶେଷ ବଦାନୀୟା ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ନିଶ୍ଚୟ ବୋଧ କରୁଁ ଯେ ପାଠକମାନେ ଉପରଲିଖିତ ବିବରଣୀ ପାଠ କରି ଅବଗ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟି ହେବେ ଓ ଏକାନ୍ତ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଁ ବି ସଭାପତି ବଲେକ୍ଟର ସାହେବ ସତ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଉଣା ହେବାର ଯେଉଁ କାରଣ କହିଅଛନ୍ତି (ଅର୍ଥାତ୍ ଅଧିକ ଦାନ ପୂର୍ବରୁ ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରଭୃତି ହେବାରୁ ଉଦ୍‌ବିଷୟ ପାଶୋର ସଜାଉବା) ତାହାର ଯଥାର୍ଥ ହୋଇଥିବ । ନୋହଲେ ଏ ନଗର ଓଡ଼ିଶାର ଗୁଜାଧାନ ଓ ଏଠାରେ ବହୁସଂଖ୍ୟକ ଜମିଦାର ମହାଜନ ଉକ୍ତାଳ ପ୍ରଭୃତି ସ୍ୱାର୍ଥୀନ ବ୍ୟବସାୟୀ ଓ ଉଚ୍ଚ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କର୍ମଚାରୀ ଥିବା ପ୍ରଭୃତିସେ ଏଠାରେ ଏମନ୍ତ ମହଲାର୍ଯ୍ୟର ସଭା ବିଫଳ ହେବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ସମ୍ଭବ ନୁହଇ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ପ୍ରାୟ ପୁରୁମାସ ହେବ ଏହି ଉଦ୍‌ଦେଶରେ ସଭା ହୋଇ ଉଚ୍ଚବିଭାଗ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଭେଦା ଉଠିଅଛି ଓ ସାମାନ୍ୟ ସର୍ବପ୍ରକଳ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାରେ ପ୍ରଥମସଭାରେ ଏକ ହଜାର ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଉଠିଲ କିନ୍ତୁ କଟକରେ ଭଦ୍ରଲେକ୍ଟର ଅନନ୍ତମୋଗ ହେତୁ ପ୍ରଥମସଭାଟି ଆଦୌ ହୋଇ ପାରିଲ ନାହିଁ ଏହା ବି ଉତ୍ତର ଲକ୍ଷା ଓ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ନୁହଇ ? ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିପଦ ସାହେବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଅନୁରୋଧକ୍ରମେ ଏସଭା ବସାଇବାକୁ ଯତ୍ନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେ ସ୍ୱୟଂ ସେମନ୍ତ ଏଠାଲେକ୍ଟର ସହଜ ସଭାବ ସ୍ଥାପନ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସୁଖର ଫୁଲ କର୍ମ ଚଳାଇବାଦ୍ୱାରା ପ୍ରୀତିଭକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି କେବଳ ଭେଟିକ ଭବି ଅନେକ ଲୋକ ଅଗ୍ରହ ପୂର୍ବକ ସଭାକୁ ଯାଇଥାନ୍ତେ । ଏଥିଉତ୍ତରୁ ଯେତେବେଳେ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ହୁଅଇ ଯେ ଏ ସଭା କିଛି କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କ ନିଜର କର୍ମ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଅନ୍ୟାନ୍ୟରେ ପ୍ରାଣ

ଭ୍ୟାଗ କରୁଥିବା ଓ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ନାନା ଲୋଗରେ ପୀଡ଼ିତଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷାର ଯତ୍ନକ୍ଷୁଦ୍ର ପ୍ରକାରେ ଉଦ୍‌ଦେଶରେ କିଛି ଦାନ କରିବା ଓ ତଦ୍ୱାରା ଅମୂଳ୍ୟକର ମନୁଷ୍ୟତା ଓ ସତ୍ୟତାର ଗୌରବ ରକ୍ଷା କରିବା ସଂଗ୍ରହ ଏ ସଭା ହୋଇଥିଲା ତେଣୁବେଳେ ଏମନ୍ତ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ନ ହେବା ଓ ତଦ୍ୱାରା ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନର ଏମନ୍ତ ସାର କର୍ମରେ ଯୋଗଦେ ବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ରହିବା କେତେ କଠିନ ହୁଏତୁର କାର୍ଯ୍ୟ ଅର୍ଥର ତାହା ଆମ୍ଭେମାନେ ସମୀକ୍ଷା ବ୍ୟକ୍ତି କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ । ଦେଶ କେଉଁଠାରେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଓ କେଉଁଠାରେ ଇଂଲଣ୍ଡ ଏକା ଭାରତେଶ୍ୱରଙ୍କ ପ୍ରଜା ତନ୍ତୁ ପୁରୁଦେଶର କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର କଥା ଶୁଣିଲା ମାତ୍ରକେ ଇଂଲଣ୍ଡର ସମ୍ପାଦକୃତ ଉଚ୍ଚ ଭରଜରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ଓ ପୁରୁମାସ ମଧ୍ୟରେ ଅଧକୋଟି ଟଙ୍କା ପଠାଇ ଦେଇ କେତେ ମହାପ୍ରାଣର ଜୀବନ ରକ୍ଷା କଲେ ! ଅମୂଳ୍ୟକର ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ସହଜ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦାନକୃତ । ଏକାନ୍ତର ଲୋକ ଓ ଜାତି ଧର୍ମ ଉଦ୍‌ଦେଶରେ ଅଧିକ ପ୍ରଭେଦ ନାହିଁ ବୁଝିଲେ ଠିକ ଭାବରେ ରହିଅଛି । ସେଠା ଲୋକମାନେ ଅନ୍ତଃସ୍ତରେ ମରୁଥିବେ ଓ ଆମ୍ଭେମାନେ ସୁଖରେ ବାଳଯାପନ କରୁଁ ମନୁଷ୍ୟ ହୋଇ କାହା ଦେହରେ ଏ କଥା ସହିବ । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଯେ କେମନ୍ତ ଉତ୍ତର ବିପଦ ଓ ଏଥିରେ ଅର୍ଥ ସାହାଯ୍ୟଦ୍ୱାରା କେତେ ଉପକାର ହୁଅଇ ତାହା ଆମ୍ଭେମାନେ ସ୍ୱୟଂ ଅନୁଭବଦ୍ୱାରା ବୁଝିଅଛୁ ତାହା କେବଳ ଦଗବର୍ଷ ଭଳେ ଦର୍ଶିଲ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହି ଦେହରେ ତାହା ଭେଦ କରିଅଛୁ । ଯେବେ ସେବାଳରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ କୃତା ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ଭାରତବର୍ଷର ଲୋକମାନେ ବଦାନୀୟା ପ୍ରକାଶପୂର୍ବକ ଭେଦାଦ୍ୱାରା ସାହାଯ୍ୟ କରି ନ ଥାନ୍ତେ ତେବେ ଓଡ଼ିଶାର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଆହୁର କେତେ ମନ୍ଦ ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା । ସତ୍ୟକୁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଏ ଦିଶୟରେ ଅଗ୍ରହ ହେବାର ଉଚ୍ଚିତ୍ତୁଲ କିନ୍ତୁ ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ଅବଧି କଟକବାସିମାନେ ଏକପରସା ଭେଦା ଦେଇ ନାହାନ୍ତି । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଦୈବଦୂର୍ଘଟନା ଅବଗ୍ୟ ଉତ୍ତରଙ୍କ କୁପାରୁ ବାହାରଣିକ କିନ୍ତୁ ଅମୂଳ୍ୟକର କଥା ଚିନ୍ତାପତ୍ତକ । ବାସ୍ତବରେ ଆମ୍ଭେମାନେ କିଛି ନ କଲେ ଅମୂଳ୍ୟକରଠାରୁ ଅଧିକ ଅକୃତଜ୍ଞ ସଂସାରେ ଗୋକ ପାଇବାର କଠିନ ହେବ ।

ଅନେକ ଲୋକ ବହୁଅଛନ୍ତି ବି ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସଂଗ୍ରହ ଆମ୍ଭେମାନେ କାଳମହାଜାରେ ପତ୍ତ ହରବର ହେଉଅଛୁ ଏ ସମୟରେ ବିପଦ ଦାନ କରୁଁ । ଏକଥା ଅଳ୍ପ ଉପାୟ ଶାଳୀ ବିଶିଷ୍ଟଆଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସତ୍ୟ ଅର୍ଥର ଓ ଆପଣା ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କରିବା ସଂଗ୍ରହ ଉଚ୍ଚିତ ବିଷୟ ସାମାନ୍ୟ ଅବସ୍ଥାର ଲୋକସୁଧା ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଏ ଦ୍ୱାରକୁ ଆସିଲେ ଆପଣା ସେଠାରୁ କିଛି ହେଲେ ମୁଁଏ ଉଚ୍ଚ ଦିଅଇ ଏବଂ ଏହି ସମୟରେ ଓଡ଼ିଶାର ଜମିଦାର ମହାଜନ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ଏହି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ହେତୁରୁ କେତେ ଲାଭ କରିଅଛନ୍ତି ତାହା ପକ୍ଷରେ ସେ ଲାଭର ବିଷୟ ଅଂଶ ଦେବାରୁ ଉଚ୍ଚିତ । ଅତିଏକ ଆମ୍ଭେମାନେ ଆଶାକରୁଁ ଯେ ଆପଣା ସଭାରେ କଟକ ବଦାନୀୟାରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଉପାହ ସହକାରେ ସଭାକୁ ଆଗମନ କରିବେ ଏବଂ ଯେ ଯାହାର ସାହାଯ୍ୟରେ ଭେଦା ଦେଇ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ସହାୟ ହେବେ ଏବଂ ଆପଣାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣକରିବେ । ଆଗାମୀ ସଭା ନିକଟମାସ ତାହାର ମଙ୍ଗଳକାର ଅପରାଧ ଦୂଷ୍ୟ ଶ୍ରୀ ସମୟରେ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ଦୋମହଲରେ ହେବ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଖଣ୍ଡିଏ ଇଂରାଜୀ ବ୍ୟାକରଣ (Child's first Grammar) ଗ୍ରାସ୍ତ ହୋଇ ଥିବାର କୃତଜ୍ଞତା ସହଜ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛୁ । ଏହା ଉତ୍ତମାଧ୍ୟ ଦେଶଦ୍ୱାରା ରଚିତ ଏବଂ ଦ୍ୱାରକାକାଥ ଦେଶଦ୍ୱାରା ପ୍ରଣୟିତ ହୋଇଅଛି ଏଥିରେ ଇଂରାଜୀ ବ୍ୟାକରଣର ସୁମାନ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ବୁଝାଇ ଦିଆ ଯାଇଅଛି । ଏଥିରେ ବାଳକମାନଙ୍କର ଉପକାର ହୋଇପାରେ ।

ପୁଲିସର ଉଚ୍ଚକୃତ କେନରଲ ସାହେବ ବାଲେଶ୍ୱର ସଦର୍ଗନ କରି ଗତ ଶୁକ୍ରବାର ଏଠାରେ ପହଞ୍ଚିଅଛନ୍ତି । ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଏଥିପାଇଁ ବଡ଼ ଜାଗ୍ରତ ଦିଶୁଅଛନ୍ତି ।

ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଜଜ ସାହେବ ଏକ ସପ୍ତାହିକରୁ ଅଧିକ ହେଲ ବଡ଼ ପୀଡ଼ିତ ଅଛନ୍ତି କଚେରୀକୁ ଆସିବାରୁ ନାହାନ୍ତି ।

ତାଳଚେରର ଗୁଜା ନୂଆଗଡ଼ ଗୁଜାଳର ଉତ୍ତମଦିନୀକୁ ନିବାସ କରିବା ଜାରଣ ୪ । ୫ ହଜାର ଲୋକ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ଆପଣା ଗଡ଼ଠାରୁ ଯାସି କରିଅଛନ୍ତି । ଆଗାମୀ ଗୁଧବାର ଗଡ଼ରେ

ଶୁଭକିବାସ ହେବ । ଉତ୍ତମ ଗୁଣ ଏ ଶୁଭ-
କର୍ମକୁ ସୁଖ୍ୟାଳୟୁକ ନିର୍ବାହ କରିବା କାରଣ
ବୁଝିବୁ ଅଧୋକଳନ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ଅନୁମାନ
ହୁଅଇ ଉତ୍ତମପକ୍ଷରୁ ପ୍ରାୟ ଦେଉଳକ୍ଷ ଟଙ୍କା
ବ୍ୟୟ ହେବ ।

ବାଲେଶ୍ଵରରେ ପୁନର୍ବାର ଚନ୍ଦ୍ରଲର ବର
ଉଚ୍ଚ ହେବାର ଦର୍ପଣ ଲେଖନ୍ତୁ ସାହିତ୍ୟିକ
ମହଣ ୫ ୮୮ ହୋଇଅଛି ଓ ମହାଜନମାନ-
ଙ୍କର ଚନ୍ଦ୍ରଲ ବିଶେଷର ସୀମା ନାହିଁ ।

ବାଲେଶ୍ଵର ଓ ଲକ୍ଷଣନାଥ ଅଞ୍ଚଳରେ
କୁରୁର ଗ୍ରାହ ପ୍ରାଚୁର୍ତ୍ତୀକ ହୋଇଅଛି । ଦର୍ପଣ
ବୋଲନ୍ତି କି ପ୍ରାୟ ଏବେକାର ଲୋକ ଏବେଗ
ଭୋଗ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ପ୍ରତିଦିନ * ୧୨ କଣ
ଲେଣିଏ ମରୁଅଛନ୍ତି । ଏହାକୁ ଯେଠା ଲୋକେ
‘ମେଲେଇୟା’ କୁର କହୁଅଛନ୍ତି । କଙ୍ଗଲାର
ବତାସ ଓଡ଼ିଶାଦିଗକୁ ବହୁଲ କି ?

ସମ୍ପାଦକାଳରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ ବାବୁ
ପ୍ରସନ୍ନକୁମାର ଘୋଷାଳ ମୟୂରଭଞ୍ଜର ଦେବୀନ
ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଉତ୍କଳଦର୍ପଣର ସମ୍ପାଦକ
ଶ୍ରୀହରିପ୍ରସାଦ ଦାସ ସେଠା ପୁଲର ମାଷ୍ଟର
ହୋଇ ଯାଉଅଛନ୍ତି । ମୟୂରଭଞ୍ଜର ମହାଗୁଜ
ଭଲ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ବାଛି ଆପଣା ଗଡ଼କୁ
ନେଉଅଛନ୍ତି ଏଥିରେ ଭାସ୍କର ବିଶେଷ
ସାହାଯ୍ୟ ହେବ ।

ଏସପ୍ତାହରେ ଭୁବନେଶ୍ଵର ସମାଗର କିଛି
ଅସି ନାହିଁ ଅନୁମାନ ହୁଅଇ ଶାନ୍ତି ଅଥବା
କର୍ଣ୍ଣା ହେତୁ ଯୁଦ୍ଧ ହୋଇ ପାର ନ ଥିବ ।

ହିନ୍ଦୁ ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳରେ ପାଠକଲୁଁ ଯେ ଇଉ-
ରୋପର ଉପସ୍ଥିତ ଯୁଦ୍ଧ ବିଷୟରେ ଇଂଲଣ୍ଡ-
ରେପୁଣି ଦୁଇପକାର ମତ ଦେଖାଯାଏ । ଅଧି-
କାଂଶ ଭୂମ୍ୟସୁକାରୀ ଓ ପାତ୍ରୀ ଇତ୍ୟାଦି ଭୁବନେ-
ଶ୍ଵରରେ ଓ ଗୁଜରାଟୀ ସାହେବଙ୍କ ପକ୍ଷ ଏବଂ
ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରମୁଖ ଗୁଣିୟାର ପକ୍ଷରେ ଅ-
ଛନ୍ତି । ଏହିପରି ଇଂଲଣ୍ଡର ଉତ୍ତରାଂଶ ଏବଂ
ସ୍ଵିଜରଲ୍ୟାଣ୍ଡ ଲୋକ ଗୁଣିୟା ପକ୍ଷରେ ଏବଂ
ଇଂଲଣ୍ଡର ଦକ୍ଷିଣାଂଶ ଓ ଆଇରଲ୍ୟାଣ୍ଡର
ଲୋକ ଭୁବନେଶ୍ଵର ପକ୍ଷରେ ଅଛନ୍ତି । ଦଳାବଳୀ
ସବୁଠାରେ ବିଦ୍ୟମାନ ।

କଲକତର ଏକ ସମ୍ପାଦକପକ୍ଷରେ ଲେଖାଅଛି
ଯେ ଗୁଣିୟାର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କରେ ଏକ ଗ୍ରାହ
ମକଦ୍ଦମାର କରୁଥିବ ହେବ । ଅଧୀନୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା
କ ୧୨୭ ଶ ଅପରାଧ ବିଚାରଣ ସୁଚକ ମତ
ପ୍ରକାଶ କରିବା ଅଟଇ । ସରକାର ପକ୍ଷରୁ

* ୨୨ ଗୁଣା ଏବଂ ଅଧୀନୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ୧୫୦ ଗୁଣା-
ଉପମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦାମଲ ହୋଇଅଛି ।

ବାବୁ ଗୁଣାଧ୍ୟାୟ ଗୁଣକ କିଏ ଇନଷ୍ଟି-
ଟୁସ ପଦରେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ବିଷୟରେ ହିନ୍ଦୁ ଯେଉଁ-
ଅଟ ବୋଲନ୍ତି କି ବିଷାକରଣର ଲୋକମାନେ
ଏହାକୁ ଏକାଂଶ କମିଶନର କାମ୍ୟ ସାହେବଙ୍କ
ମୁରକମିସାର ଫଳସ୍ଵରୂପ ଜ୍ଞାନ କରନ୍ତି । ଯେ-
ସୁଲେ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାର
ନିୟମିତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସ୍ଵୀକାରନାପୁରୁଷ ପୁର
କରିଅଛନ୍ତି ସେସୁଲେ ଉକ୍ତ ଆସନ୍ତୀ ଦତ୍ତ ପ୍ରକ-
ଳ ବୋଧ ହେଉ ନାହିଁ ।

ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ ସନ ୧୮୭୭ ପାଲରୁ ଡେଙ୍ଗୁ-
କୁର ବେଢା ନ ଥିଲା । ଏବର୍ଷ ଉତ୍ତର ଅରକ୍ଷ
ଜଳରେ ଭାସି ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ-
ର ପ୍ରତାପରୁ ବେଉଁ ବିପଦର ଅଭାବ ହୋଇ-
ପାରେ ?

ସମାଗର ପକ୍ଷରୁ ହିନ୍ଦୁ ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳ
ହୋଇଅଛନ୍ତି କି ମହାଗୁଜ ଲୋକମାନଙ୍କ ବ-
ମ୍ପେଇର ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ନିୟମ କରିଅ-
ଛନ୍ତି କି ପୁରୁଷ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ଏକାସଙ୍ଗରେ ମିଶି
ଦର୍ଶନ କରିବାରୁ ଯାଇ ପାରବେ ନାହିଁ । ସ୍ତ୍ରୀ
ପୁରୁଷ ମିଶି ଯିବେ କିମ୍ପା ମନ୍ଦରର ଗୋଟିଏ
ଭୟାନକ ଦୁର୍ନାମ ଅଟଇ ଓ ଏ ନିୟମ ସର୍ବ-
ରେ ହେବାର ଉଚିତ ।

କଲକତାର ଗୋଟିଏ ବିଶାଳ କୋଠି ଅ-
ର୍ଥାତ୍ ବରଡୋଲ ସିଲର କମ୍ପାନୀ ଗ୍ରାହୀ କ୍ଷତ୍ରପୁ-
ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏ କୋଠିର ଦେୟ * ୩ ଲକ୍ଷ
୫୩ ଓ ଏହିବର୍ଷ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ହେତୁ
ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ ଜୀବନର କରବାପୁସ୍ତ ବିକ୍ରମ
ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ଏମନ୍ତ ଅନୁମାନ ହୁଅଇ ।
ପାଉଣ୍ଡାହାରମାନେ ପ୍ରତିଫଳରେ ଦୁଇଅଣା
ଲେଖାଏଁ ପାଇବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି ।
କାଣିକ୍ୟରେ ଯେମନ୍ତ ଲାଭ ତେମନ୍ତ କ୍ଷତି
ହୁଅଇ । ପ୍ରାୟ ସମ୍ପାଦକର୍ଷ ଉତ୍ତରୁ ଏ କୋଠିର
ଏସର ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗା ହେଲା ।

ପ୍ରେରକପକ୍ଷ ।

ମାନବର ଗ୍ରାହଣ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ
ମହାଗୟ ମାନ୍ୟବରେଷୁ ।
ମହାଗୟ,—
ଅମୂର ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନୀ ପକ୍ଷରୁ କଲେ
ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଉପକୃତ ହେବୁଁ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ।

ଯେଉଁମାନେ ପୁରୁଷାନ୍ତମିକ ଗୁଣା ଅଥବା
ଯେଉଁମାନେ ପୁରୁଷାନ୍ତମିକ (ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ)
ଗୁଣାପାସ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର
ପୁସ୍ତକମାନେ ଅବଗ୍ୟ କୁମାର ନାମରେ ଅଛି
ହେବେ କାରଣ କୁମାର ଅର୍ଥ ଗୁଣା ଗୁଣା ।
ତେବେ ଯେଉଁ ଲୋକ ଦେବଲ ଅପଣାର
ଜୀବନୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁଣାପାସ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
ଅଛନ୍ତି ଭାସ୍କର ପୁସ୍ତକ ଅପଣାକୁ କୁମାର
ବୋଲି ପଢ଼ିବେ ଦେବେ କି ନା ଯଦ ଦିଅନ୍ତି
ତେବେ ବେତେଦନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ? ପିତାର ମୂଲ୍ୟ
ଉତ୍ତରେ ସେହି ଉପାସ ବାହାଲ ରହୁବ କି
ନା ?

ସମ୍ପାଦକ ମହାଗୟ ଅପଣଙ୍କର କୌଣସି
ପାଠକ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଅନ୍ୟ
ଉପକୃତ ହେବୁଁ । ଇତି ।

୨୦୧୧୭୭ } ବସମ୍ପଦ
କଟକ } ତଣେ ପଠାବ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରସ୍ତୁତମାନ କଟକ ଟ୍ରିଭି*କମ୍ପାନୀର ସହା-
ୟରେ ନିକର୍ଷଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ଧୂଳିପତ୍ର	୫୦/
କୋକାଦଳ ଚଉପଠା	୫୦/୧
କୌଣସିକୋପର ଚଉପଠା	୫୦/୧
କମଳାକାନ୍ତ ବୋଇ	୫୦/୧
ନାବକେତ	୫୦/୧

ବାବାଜୀ ନାଟକ ।

ଏ ପୁସ୍ତକରେ କେବେ ସର୍ଥାୟ ସାଧୁର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଓ ରଘ-
ଦେବ, ବାବାଜୀର ମହମା, ମଠାଧାରକ ଅରବଣ, ହିନ୍ଦ
ବାବୁର ସୁପଦାନ, ନବ୍ୟ ବାବୁ ଓ ଚୋରୀୟ ଗ୍ରାନ୍ଥସାଗର
ରୂପ*ସାର, ଭାସ୍କରୀ ରୂପ, ଗାରୁଡ଼ିକଦା ଏବଂ ରହମ୍ୟ ଓ
ହୃଦକର ଦଥାନାନ ଅଛି । କଟକ ଟ୍ରିଭି*କମ୍ପାନୀର ସହା-
ୟରେ ଉଚ୍ଚ ବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମିଳେ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ
ଗୁଣାଅଣା ୫୦ ।

ଶ୍ରୀ ବସନ୍ତେଶ୍ଵରସର
ପ୍ରକାଶନୀ ।

ମୂଲ୍ୟପାତ୍ରି ।

ବାବୁ ରଘୁବିକର ମହାନ୍ତ ସେକ୍ସନର ବାବୁ	୫୦/୧
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଦେବୀର କଳାପାତ୍ରି	ଅଗ୍ରମ ୫୦/୧
ମୁସ୍ତଫି ରୁର ସହାୟ ସର ସହାୟକ	୫୦/୧
ସ୍ଵପ୍ନ ମହମ୍ମଦ ଅଇ	କାଗୁ ୫୦/୧
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସଦା କଟକେ ବାମନ	୫୦/୧

ଏହି ସବୁ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଦରଦାବଜାର କଟକ
ଟ୍ରିଭି*କମ୍ପାନୀର ସହାୟକରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ ।

ଅଭିରାଜ୍ଞ ।

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ଓ ଶିଳ୍ପ ଉପମୂଳ ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା ।

(ଅସ୍ମେମାନେ ଏ କଥାରେ ଅପରାଧ କରୁଣ୍ୟ ମୂଳ ପରିକାରେ ଲେଖିଅଛୁ । ଅସ୍ମେମାନଙ୍କର ଜଣେ ବନ୍ଦୀରୁ ଉଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ଅପରାଧରେ ବା-
ହାର କରୁଁ ପାଠକମାନେ ଚାହୁଁନ୍ତେ ସେ ଅସ୍ମେମାନେ ସାହା
କରୁଅଛୁ ତାହା ଏକା ଅସ୍ମେମାନଙ୍କର ମତ ନୁହେଁ । ପ୍ରକୃତ
ବନ୍ଦୀର କରାବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଏହି ପ୍ରାୟ ମତ ଅଟେ)

ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଚୁର୍ଚ୍ଚିକ ଓ ଓଡ଼ିଶାରେ
ସେଥିପ୍ରକାଶେ ଭେଦାସତ୍ର ।

ଚୁର୍ଚ୍ଚିକର କି ଉତ୍ପତ୍ତିର ସାହା ତାହା ଓଡ଼ି-
ଶା-ବାସିଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକତା
ନାହିଁ । ଗତ ୧୮୭୭ ମସିହାର ଚୁର୍ଚ୍ଚିକ ସେମାନଙ୍କୁ
ସେଥିର ଉତ୍ତମ ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ଯାଇଅଛି ।
କର୍ତ୍ତେ ହେବ ଏଥିଁ କିମ୍ପା ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ ଚୁର୍ଚ୍ଚିକ
ସତ୍ୟ ଅଛି । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲୋକ ଏହା କବଳରେ
ପଡ଼ିତ ହେଲେଣି । ଅନ୍ତର ଦେଖେ ମନୁଷ୍ୟ
ଯେ ଲୋକାନ୍ତରକୁ ଗମନ କରନ୍ତେ ତାହା ଅବା
କିଏ କହି ପାରେ ? ଚୁର୍ଚ୍ଚିକର ଆଗମ୍ୟର
କିଷ୍କୟମାନ ମଧ୍ୟ ଏହି ସୁମୁନାକରେ ପ୍ର-
କାଶିତ ହୋଇଅଛି । ସେଥିର ବାହୁଲ୍ୟ ବିବରଣ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନାବଶ୍ୟକ । ଅଜ୍ଞାତ ଚୁର୍ଚ୍ଚିକର
ବେଶ ବନେଶରୂପେ ଓ ବାହୁଲ୍ୟ ପ୍ରକାରରେ
ଉଣା ପତ୍ତବାର ସୁଲକ୍ଷଣମାନ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ
ନାହିଁ । ମରୁଜିରେ ଚୁର୍ଚ୍ଚିକ ଜାତ ହୋଇଅଛି;
ଗତ ମାସକ ମଧ୍ୟରେ ପୁଣି ସେହିପରି ଅଭିବୃଦ୍ଧି
ହୋଇ ଏକପ୍ରକାର ଜଳପ୍ରାବନ ଘଟିଅଛି ଏବଂ
ସେଥିପ୍ରାୟ ଚୁର୍ଚ୍ଚିକର ବହୁ ଅନ୍ତର ପରିବର୍ତ୍ତିତ
ହୋଇଅଛି ।

ଚୁର୍ଚ୍ଚିକର ବହୁ ଲିପିରାଶି କରବା ପାଇଁ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସାଧାରଣ ମତ କରୁଅଛନ୍ତି ।
ଇଂଲଣ୍ଡର ସାଧାରଣ ଦୟାପୂର୍ଣ୍ଣତା ଲୋକେ
ମୁକ୍ତିପ୍ରସ୍ତରେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜରୁ ଚୁର୍ଚ୍ଚିକ ପ୍ରାପ୍ତିତ
ଲୋକ ଓ ଅନାଥ ବାଳକ ବାଳିକାଙ୍କର
ସାହାଯ୍ୟର୍ଥ ୧୦ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଭେଦା
ଦେଲେଣି, ଧନ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର ସହୃଦୟତା ! !

ପୃଥିବୀର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ଥାନରୁ ଭେଦା
ଆସିବାର ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭାବନା । ଗୁରୁତରବର୍ଷର ଉନ୍ନତ
ଅଂଶରୁ ଉନ୍ନତ ଶ୍ରେଣୀୟ ସହୃଦୟ ଲୋକେ
କି ସୁଲ ବାଳକ କି ଉଚ୍ଚପଦାଭିଷିକ୍ତ ଗୁରୁକର୍ମ-
ଗୁରୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୁଣା ଜମିଦାର ଓ ମହା-
ଜନମାନେ ଚୁର୍ଚ୍ଚିକ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଁ ସାଧାଗୁଣି
ଓ ଯଥା ଇଚ୍ଛା ଭେଦା ଦେବାରେ କୁଣ୍ଠିତ
ହୋଇ ନାହାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାର ଅଧିକାଂଶ
ଲୋକେ ବିଶେଷତଃ କଟକଜିଲ୍ଲା ବାସିମାନେ କି
ଲକ୍ଷ୍ମୀ କି କଠୋର ଲିପିପଞ୍ଚ ! ! ସେମାନେ
ଯେତେବେଳେ ଏ ଅଙ୍କର ଚୁର୍ଚ୍ଚିକରେ ଅର୍ଦ୍ଧପ୍ରାଣ
ହୋଇଥିଲେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ କି ସେମାନଙ୍କ ଦୁଃଖକଥା
ଶୁଣି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଥିଲ ? ମାନ୍ଦ୍ରାଜବାସି ଏ ସାଧ୍ୟମତ
ଟଙ୍କା ପଠାଇ ମୁମୂର୍ଷୁ ଦୁଃଖୀ ଓଡ଼ିଶାକୁ ସାହା-
ଯ୍ୟ କର ନ ଥିଲ ? ବର୍ତ୍ତମାନ ପର ମାନ୍ଦ୍ରାଜ-
ବାସିଙ୍କର କୁତ୍ସନ୍ନତାର ଗୁଣ ଏଠା ଲୋକେ
ଏହରୂପେ ତାଙ୍କ ଦୁଃଖ କାହାଣୀମାନ ଶୁଣି
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ହୋଇ ରହି ଶୁଣୁ ଅଛନ୍ତି ? ମାନ୍ଦ୍ରାଜ-
ବାସିଙ୍କ କଷ୍ଟର କଥା କି ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ସମ୍ବାଗେ ଏ
ମାନଙ୍କ ହୃଦୟକୁ ମୁଗ୍ଧ କରୁ ନାହିଁ ? କଲକ-
ତାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୁରୁତରବର୍ଷର ଗୁରୁଆଡ଼,
ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ କର ମାନ୍ଦ୍ରାଜକୁ ପଠାଇବା ପାଇଁ
ଏକ ସାଧ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଅଛି । ଅନ୍ୟ ଦେଶକ
ବାଲେଶ୍ଵରବାସିଙ୍କୁ ! ଜଗାଗଲ୍ଲ ଅଛି ସେମା-
ନଙ୍କର ସହୃଦୟତା ! ଜଗାଗଲ୍ଲ ଦୁଃଖର ରତ୍ନ
ତାଙ୍କମାନଙ୍କ ମନକୁ ଟଳାଇପାରେ ! ସେମାନେ
ପ୍ରାୟ ୧ ସହସ୍ର ଟଙ୍କାରୁ କିଛି ଅଧିକ ଗୁଣା
ଉଠାଇ ଉକ୍ତ ସବୁକୁ ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ସେହି
ଅସ୍ଫଳୀୟ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଗୁଣାକୁ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟବାଦ
ଦେଉଅଛୁ । ସେ ୧୦୦୦ ଟଙ୍କା ଭେଦା ଦେଇ
ଅଛନ୍ତି । ପୁଣ୍ୟବାସିଙ୍କୁ ବିଶେଷ ଲୁଚା ଯାଇ ନ
ପାରେ ଉକ୍ତ ଜିଲ୍ଲର ଏକ ଅଂଶରେ ଚୁର୍ଚ୍ଚିକ
ସତ୍ୟତାରୁ ସେଥିପାଇଁ ସେମାନେ ଗୁଣା ଦେଇ

ଅଛନ୍ତି । ତଥାପି ସେମାନଙ୍କର ମାନ୍ଦ୍ରାଜର
କଥା କିଛି ହେଲେ ମନେ କରବାର ଉଚିତ
ଥିଲ, କିନ୍ତୁ କଟକଜିଲ୍ଲର ଲୋକେ କେମନ୍ତ
ଦୟାର ଅବତାର ! ଅହା ପରଦୁଃଖରେ
କେମନ୍ତ ସେମାନେ ଦୁଃଖୀ । ଶୁଣିଲୁ ଗତ
ତା ୧୪ ରୁଗରେ କମିଶ୍ନରୀ କଠେରୀଠାରେ
ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଚୁର୍ଚ୍ଚିକପାଇଁ ଗୁଣା ଉଠାଇବା ସମ୍ବାଗେ
ଯେଉଁ ସତ୍ତା ହୋଇଥିଲ ସେଥିରେ ଅତି ଅଳ୍ପ
ଲୋକେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ସମସ୍ତ ଜମିଦାର ଓ
ଉତ୍ତମଲୋକମାନେ ଆସିଲେ ନାହିଁ, କି ଯାହାର
ଯେମନ୍ତ ଦେବାର ପ୍ରକାଶ କର ଲେଖି ପଠା-
ଇଲେ ନାହିଁ । ଏତେବେଳେ ସୁଦ୍ଧା ମାନ୍ଦ୍ରାଜ
ପାଇଁ ଅଧିକ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଆବଶ୍ୟକ, ଅନାଥ
ବାଳକ ବାଳିକାଙ୍କ ପାଇଁ ଚୁର୍ଚ୍ଚିକ ଉତ୍ତାରୁ ସୁଦ୍ଧା
ଟଙ୍କାର ଆବଶ୍ୟକ ହେବ ।

ଆଗାମୀ ତା ୧୪ ରୁଗ ଉପେମୂଳ ମଙ୍ଗଳବାର
କମିଶ୍ନରୀଙ୍କ ନିକଟରେ ପୁଣି ଉକ୍ତ ସବୁର
ଦୈନିକ ହେବ । ଏଥର ଯେମନ୍ତ ଦେହୁ ଘରେ
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ହୋଇ ନ ରହିଲୁ । ଆଉ ଦୟା ମାନ୍ଦ୍ରା-
ଜକୁ ଦେଖାଇବାର ଭେଣିକି ଆଉ ମାନ୍ଦ୍ରାଜବା-
ସିଙ୍କଠାରେ ଯେଉଁ ରାଶିରେ ଅବକ ତାହା ଯ-
ଥାସାଧ୍ୟ ପରିଚୋଧ କରବାକୁ ଯେମନ୍ତ ସୃଷ୍ଟି ନ
କରନ୍ତି । ଇତିମଧ୍ୟରେ ଶୁଣିଲୁ ଦେଲ୍ଲୀପଠାରେ
୫ ୧୦୦୦ ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ ହୋଇଅଛି । କଟକରେ
ଅନ୍ତତଃ ଦଶସହସ୍ର ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଉଠିବାର
ଆବଶ୍ୟକ ! ଏଥକୁ ବିଚାର କର ଏଠାର ସମସ୍ତ
ଗୁଣା, ଜମିଦାର, ମଙ୍ଗଳକ, ଉତ୍ତମଲୋକ ପ୍ରଭୃତି
କେହି ଯେମନ୍ତ ଭୁକ ହୋଇ ନ ରହୁ ଯଥା
ଇଚ୍ଛା ଭେଦା ପ୍ରଦାନ କରବା ପାଇଁ ମନ ବଳାନ୍ତି,
ଏହିତା ଅମୁନାକଙ୍କର ଅନ୍ତର ପ୍ରାର୍ଥନା ।

୧୯୦୦ ମସିହା ପତ୍ର ଦେଖ ।

204

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଶୁକ୍ର

ସ ୩୩୩

୩୮ ରୂପ ମାତ୍ରେ ଉତ୍ତର ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା । ମୁ । ମାର୍ଗଶିର ବ ୨୫ ନ ସନ ୧୮୮୫ ସାଲ ଶରବାର

ଅଗ୍ରମ ଦାରିକମଲ୍ୟ

ଟଙ୍କ

ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ଟଙ୍କା
ମଫସଲପାଇ ଡାକମାସୁଲ ଟଙ୍କା

ଢେଲିକସୁବ ଲେଖାଅଛନ୍ତି କି ଖୁଞ୍ଚିପତ୍ର-
ଦାରମାନେ ଖୁଞ୍ଚିର ମୂଲ୍ୟ ଛଡ଼ା ଅଉ କୌଣସି
ପ୍ରକାରରେ କିଛି ଅଧିକା ନେବେ ନାହିଁ ବୋ-
ଲି ଗୋଟିଏ ଦଠିନ ନିୟମ ହୋଇଅଛି । ଅ-
ନେମାନେ ଅନେକ ଦିନରୁ ଏପରି ଗୋଟିଏ
ନିୟମର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଭବ କରିଥିଲୁ ।
ସମ୍ପ୍ରତି ସେପରି ନିୟମ ହେବାର ଶୁଣି ଅତ୍ୟନ୍ତ
ଅନନ୍ଦିତ ହେଲୁ । କିନ୍ତୁମାନେ ଅନେକ
ସ୍ଥଳରେ ନାନା କୌଶଳ କରି ମୂଲ୍ୟ ଅପେକ୍ଷା
ଅଧିକ ପଇସା ଦେଇ ଖୁଞ୍ଚି ବନ୍ଦୁ କରିଥିଲୁ ।
ଯେଉଁ କିନ୍ତୁ ଏପରି କରିବା ସେ ଦଠିନ
ବନ୍ଧୁ ପାଇବାର ଉପସ୍ଥଳ ଅଟଇ ।

ଏବର୍ଷ ବଙ୍ଗଳାରେ କୁରୁଗ୍ରେବ ବଡ଼ ପ୍ରବଳ
ହୋଇଅଛି । କଲକତା ନଗର ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଵାସ୍ଥ-
କର ସ୍ଥାନ ସେଠାରେ ସୁଦ୍ଧା ବହୁତଲୋକ କୁରୁ-
ରେ ପଡ଼ି ଅଛନ୍ତି । ହୁଗଲୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚକ୍ରପ-
ରଗଦ୍ଵାର କୌଣସି ଗ୍ରାମ ବାଞ୍ଛ ନାହିଁ ସବୁ-
ଠାରେ କୁରୁ । ଲୋକେ କୁରୁନାଶନ କରି ବ୍ୟସ୍ତ
ହୋଇ ଗଲେଣି ଏଥର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଦାକବ୍ୟ
ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଅଧିକ ପରମାଣରେ ନ ବସାଇଲେ
ରକ୍ଷା ନାହିଁ । କୁରୁ ଅଧିକ ହେବାରୁ ବଙ୍ଗ-
ରରେ କୁରୁନାଶନର ଦର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଚ
ହୋଇଅଛି ଏମନ୍ତ କି ଯେଉଁ ସିସି ପ୍ରଥମେ
୫ ୩୫୯ କାରେ ବନ୍ଦୁ ହେଉଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ
ଭାଷା ୫ ୩୩୫ କାରେ ବନ୍ଦୁ ହେଉଅଛି ।

ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ କ୍ରମଣଃ ଉଣା ପତ୍ରବାର
ସରକାରୀ ସଂବାଦରୁ ପ୍ରକାଶ ହେଉଅଛି ଓ
ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ବାକ୍ତିକ ସଂଖ୍ୟା ବହୁତ ଉଣା
ପଡ଼ିଲଣି କିନ୍ତୁ ଗୁଡ଼ଲର ଗୁଡ଼ ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ
ବର୍ତ୍ତମାନ ସେପରି ଅଛି ଉପରୁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଉଣା
ପଡ଼ିବାର କିଛି ଲକ୍ଷଣ ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ । ଗଜ
ମାସ ତା ୮୮ ରତର ବଜାର ଉତ୍ତରୁ ଜଣାଯାଏ
ଯେ ନେଲେର ଜଳରେ ଝଙ୍କାକୁ ବାଲେଶ୍ଵରୀ
ସେ ୨୫ ର କୁଷ୍ଠାରେ ସେ ୨୫ ବର୍ଣ୍ଣକୁ ଲ ଓ
ବେଲଗୁରେ ସେ ୩ ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ ସେ ୭ ର
କୋଏମବରୁରେ ସେ ୮୫ ଚନ୍ଦାବେଲରେ
ସେ ୧୧ ଓ ଦକ୍ଷିଣ ବେନାଗୁରେ ସେ ୧୦୫ ।
ସେ ୧୦୫ ରୁ କୌଣସି ଠାରେ ଅଧିକ ନାହିଁ ।

ଏ ସପ୍ତାହରେ ଇଉଗ୍ରେସର ସୁବ ସମ୍ପର୍କରେ
କିଛି ପ୍ରଧାନ ସଂବାଦ ଅଧିକ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଯାହା
ଅଧିଅଛି ତାହା ରୁସିୟାର ଅନୁ କୁଲରେ ଅ-
ଟଇ । ରୁସିୟା କ୍ରମଣଃ ବଳବାନ୍ ହେବାର
ଦେଖାଯାଏ । ତାନ୍ତ୍ରିକ ନଦୀରେ ଅଉ ଗୋଟାଏ
ପୁଲ ବର୍ଣ୍ଣା ହୋଇଅଛି ଓ ଅହୁର ଦୁଇ ପୁଲ
ବଳା ସିବାର ଉଦ୍ୟମ ଲାଗିଅଛି । ଓଷମାନ
ପାଗା ପ୍ରେବନରେ ବନ୍ଦୀ ପ୍ରାୟ ରହିଅଛନ୍ତି ।
ପିଫୁକର ପାଗା ତାହାଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରୁ ଅକ୍ଷମ
ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ସୁଲେମାନ ପାଗା ପଡ଼ିକୁ
ହଟି ଯାଇଅଛନ୍ତି । ରୁସିୟା ସେନା ଗୁରୁଦିନ-
ରେ ବଳବାନ୍ ହୋଇ ରହିଅଛନ୍ତି । ଅରମି-

କିୟାରୁ ଗାଜ ମୁ କ୍ଵାର ପାଗା ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି
ସେ ସମ୍ପ୍ରତି ସୈନ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବାରୁ ଏକ-
ଗ୍ରେମକୁ ବଞ୍ଚାଇବାକୁ ସକ୍ଷମ ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସୁବ
ହେଲେ କି ହେବ ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ ।
ରୁସିୟାମାନେ ବଳବାନ ପଦ୍ଵତ ପାର ହେବାର
ଉଦ୍ୟମରେ ଅଛନ୍ତି । ଫଳତଃ ଭୁବସୁର ବଳ
କ୍ରମଣଃ ସ୍ଥାନ ହେବାର ଦେଖାଯାଏ ଅଉ ପୁରୁ-
ର ଝଙ୍କ ନାହିଁ । ଏଥର ରୁସିୟାର ପାଳ
ପଡ଼ିଅଛି ।

ପୃଥ୍ଵୀର ଗୁରୁ ଏବେ ବୃହତ୍ଵାଙ୍କ ହାତରେ
ନାହିଁ କି ? ସେଇ ଉପସା ଦେଲେଣି ? ନୋ-
ହଲେ ସିରସ୍ତା ଏଡ଼େ ବେସଜଲ କାହିଁ କି ?
ଯେଉଁ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଯାହା ହେବାର ଚିରକାଳ
ଘଟୁଥିଲା ଏବର୍ଷତ ତାହା କିଛି ଘଟୁ ନାହିଁ ।
ସବୁ ଓଲଟ ପାଲଟ ହୋଇଅଛି ଏଥର କଥା
କିସ । ଖଗୋଳରେ ପ୍ରାୟ ଏକମାତ୍ର ହିନ୍ଦୁବର୍ଣ୍ଣା
ହେଲ ଖଗୁ ତତ୍ତ୍ଵାପତନ ନାହିଁ ବର୍ଣ୍ଣା ଦିନରେ
ଖଗୁ ଏମନ୍ତ ହେଲ ଯେ ଗୁରୁଅଡ଼େ ମରୁଡ଼
ପଡ଼ିଗଲା । ଶୀତକାଳ ଅରମ୍ଭ ହୁଅନ୍ତେ ଦେଉଁ
ଦିନରେ ବର୍ଣ୍ଣା ଓ ଥୋଇ ହୋଇଗଲା । ବର୍ତ୍ତ-
ମାନ ଶୀତକାଳ ପ୍ରାୟ ପୁରୁମାତ୍ର ଭୋଗ ହେଲ
କିନ୍ତୁ ଶୀତକାଳେ ଦେଖା ନାହିଁ । ଗୁରୁରେ
ଏମନ୍ତ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ହେଉଅଛି ବର୍ଣ୍ଣା ମେଲ କର
ଲୋକେ ଗୋଡ଼ିଅଛନ୍ତି ଓ ପଶୁ ହାତକୁ ପ୍ରତି-
ଯାଇ ନାହିଁ । ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବସନ୍ତ ବହୁଅଛି

ଓ ବକାଳୀବଳେ କୁହୁଡ଼ି ହେଉଅଛି ଠିକ
 ଫଲ୍‌ଗୁନ ଚିତ୍ର ମାସ ପର ରତ୍ନର ସମସ୍ତ
 ଲକ୍ଷଣ ହୋଇଅଛି । ଏତଦ୍ୱାରା ଯେ ଗୀତି
 ହେବ ଏମନ୍ତ ଅଗା ଦଶ ନାହିଁ ଓ ନ ହେଲେ
 ମଧ୍ୟ ଏକପ୍ରକାର ଭଲ ହେବ କାରଣ ଚାନ୍ଦଲ
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବୁଲୁ ଲୋକେ ଖାଇବାକୁ ପାରି
 ନାହାନ୍ତି ଗୀତିଲୁଗା କଟିବ । ପାଇଁ କଉଡ଼ି
 କେଉଁଠାରୁ ପାଇବେ ? ଏହି ବିଷୟରେ ଅବା
 ବିଧାତା ଗୀତିକୁ ସମ୍ପ୍ରସେଶ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶାର ଗଡ଼ଜାତ ମଧ୍ୟରେ ମୟୂରଭଞ୍ଜ
 ସର୍ବାଧିକା କଡ଼ । ଏହାର ଭୂମି ପରମାଣ
 ୪୪୦ ବର୍ଗମାଇଲ । ଏହା ତଳେ କେଉଁଝଡ଼
 ଭୂମି ପରମାଣ ୩୦୧୨ ବର୍ଗମାଇଲ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ଗଡ଼ଜାତମାନ ନିମ୍ନେ ସାନ୍ଧ୍ୟ ଅଟଇ । ମୟୂର-
 ଭଞ୍ଜ ଯେମନ୍ତ ବଡ଼ ସେଠାର ବର୍ତ୍ତମାନ
 ମହାରାଜା ତେମନ୍ତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଡ଼ଜାତ ଅ-
 ଯେକ୍ଷା ଅନେକ ବିଷୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଲଭ
 କରୁବାର ଦେଖାଯାଏ । ଏହାଙ୍କ ରାଜ୍ୟ କା-
 ଲରେ ଯେସମସ୍ତ ହିତକାର୍ଯ୍ୟର ଅନୁଷ୍ଠାନ
 ହୋଇଅଛି ସେସମସ୍ତ ଯଥାସମୟରେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟ-
 ଦାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଏହାଙ୍କର
 ଯୋଗ୍ୟତା ଓ ସହାୟତା ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ବଦ-
 ଶ୍ଚିମେଣ୍ଡା ସମସ୍ତ ହୋଇ ଏହି ବର୍ଷ ଅରମ୍ଭରେ
 ଏହାଙ୍କ ମହାରାଜା ପଦ ଦେଲେ କିନ୍ତୁ ବର୍ଷପୂର୍ଣ୍ଣ
 କ ହେଉଣୁ ଉକ୍ତ ଉକ୍ତ ପଦର ଯୋଗ୍ୟତାର
 ପରତପ୍ତ ସ୍ୱରୂପ ମାତ୍ରାଜ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସାହାଯ୍ୟ
 ସମ୍ପର୍କରେ ବିଶେଷ ବଦାନ୍ୟତା ପ୍ରକାଶ କରୁଅ-
 ଛନ୍ତି । ଏଠାରେ ଭେଦାସଂକ୍ରମର କଥା ହେବା
 ପୂର୍ବେ ସେ ଅପଣା ଲକ୍ଷ୍ମୀରେ ସାହସକାରୀକା
 ଭେଦା ଦେଇ ପଠାଇଲେ । ସମ୍ପ୍ରତି କମିଶନର
 ବାମ୍ବ ସାହେବଙ୍କ ବସ୍ତୁବାରୁ ଜଣା ଗଲା କି
 ମହାରାଜା ଦୁଇ ଭାଗ ଗଜ ଅନାଥ ବାଳକ
 ମନ୍ତ୍ରାଜରୁ ଅଗାଉ ଅପଣା ଗୁଳ୍ୟରେ ପ୍ରତିପା-
 ଲନ କରୁବା କାରଣ ଗବର୍ଦ୍ଧିମେଣ୍ଡାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା
 କରୁଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ଅନାଥ ବାଳକଙ୍କୁ ଅପଣା
 ଖର୍ଚ୍ଚାରେ ସେ ମନ୍ତ୍ରାଜରୁ ଅଗାଉବେ ଓ
 ଗାହାକୁ ଅପଣା ଗୁଳ୍ୟରେ ରଖି ପ୍ରତିପାଳନ
 କରୁବେ ଓ ଉପଯୁକ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଦେବେ ପରମେ-
 ଷରେ ସେମାନେ ଯୋଗ୍ୟ ହେଲେ ଅପଣାଗୁଳ୍ୟ
 ମଧ୍ୟରେ ଗାହାଙ୍କର ଏକ ପଞ୍ଚନା ବସାଇବେ ।
 ଗଡ଼ଜାତର ଅନେକ ଭୂମି ଲୋକାଭାବରେ
 ବନ୍ୟସମ୍ବଳର ଅବାସ ହୋଇଅଛି ଓ ମହା-

ରଜା ଯେବେବେ କରୁଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ଗାହା-
 ଳର ଐହକ ଓ ପାରସିକ ଉତ୍ତମ୍ବ ପ୍ରକାର ଲାଭ
 ହେବାର ଦେଖାଯାଏ ଏବଂ ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଏଯେ
 ସେ ଅପଣା ଗୁଳ୍ୟର ଭଲ ବିଷୟରେ ସର୍ବ
 ପ୍ରକାରରେ ଚେତା ଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ବେମାନେ
 ଅଗା କରୁଁ ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୁଳା-
 ମାନେ ଏହି ପ୍ରକାରେ ଅପଣା ସୁଖ୍ୟାଦି ପ୍ରକାର
 କରୁବାରୁ ଯତ୍ନବାନ୍ ହେବେ ।

ମାନ୍ତ୍ରାଜଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସାହାଯ୍ୟବିକାଶେ
 କଂକରେ ଭେଦାସଂକ୍ରମ ସମ୍ଭା ।

ଗଜ ମନ୍ତ୍ରାଜବାର ଅପମୁଦ୍ରାକାଳରେ ପୂର୍ବ
 ପ୍ରବୃତ୍ତି ବିଜ୍ଞାପନ ଅନୁସାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାକର୍ମାଳକ
 ଦୋମହଲରେ ଏ ସହା ହୋଇଥିଲା । ଏଥର
 ସକରେ ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ବିପୁର ଉଦ୍‌ଲୋକ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ଓ ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟ ସୁନ୍ଦର
 ରୂପେ ଚଳାନ୍ତ ହେଲା । ଠିକ ୩ ୪ ୫ ଶ୍ଯା
 ସମୟରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶନର ବାମ୍ବ ସାହେବ
 ସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଓ ସଭାପତ୍ତିର ଅପନ
 ଗ୍ରହଣ କରୁ କାର୍ଯ୍ୟରୁ କଲେ । ସେ କ୍ଷୁଦ୍ର
 ବକ୍ତୃତାଦ୍ୱାରା ସଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଇଂରାଜସାରେ
 ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ ଓ ଗାହାଙ୍କର ବକ୍ତୃତାଟି ଉକ୍ତମ
 ହୋଇଥିଲା । ତହିଁର ସଂକ୍ଷେପ ବିଷୟ ଏହି ଯେ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଗରଜବର୍ଷର ଦକ୍ଷିଣ ପ୍ରଦେଶରେ
 ଯେଉଁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପଡ଼ିଅଛି ଗାହା ଏଥିପୂର୍ବ ଅନ୍ୟା-
 ନ୍ୟ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଉପକାର ଅଟଇ ଏବଂ
 ହେବାର ପ୍ରକୃତ କାରଣ ସୁଦ୍ଧା ଲୋକସଂଖ୍ୟା
 ନୂହର ମାତ୍ର ବଡ଼ ବୃଦ୍ଧିରୁମି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଅତି
 ବୃଦ୍ଧିରୁ ଭୂମିଗଣରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିବାରୁ
 ସାହାଯ୍ୟଦାନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜଠିର ଓ ବ୍ୟୟଗାଳୀ
 ହୋଇଅଛି । ଅଳ୍ପସ୍ଥାନରେ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର
 କଷ୍ଟ ସହକରେ ଚିକାରଣ ହୋଇପାରେ ଓ
 ଯେପରିମାତରେ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୁଅଇ ସେପରି-
 ମାତରେ ଲୋକଙ୍କର କଷ୍ଟ ଦୂର ହୁଅଇ କିନ୍ତୁ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ମାନ୍ତ୍ରାଜର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରପ୍ରକାର
 ଅଟଇ ଅର୍ଥାତ୍ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷପ୍ରଭୃତି ଅଭ୍ୟନ୍ତ ବିପ୍ରକ
 ହେବାରୁ ବ୍ୟୟର ଅନୁପାତରେ ସାହାଯ୍ୟହେଉ
 ନାହିଁ । ଏକଟଙ୍କାରେ ଯେତେ ଲୋକର ପ୍ରାଣ
 ରକ୍ଷା ହୁଅନ୍ତା ପାଞ୍ଚ କି ଛଅଟଙ୍କାରେ ଗାହା
 ହେଉଅଛି । ଏଥିର କାରଣ ଏହି ଯେ ଗାଦ୍ୟ
 ପ୍ରବ୍ୟ ପଠାଇବା କାରଣ ଅନେକ ବ୍ୟୟ ପଡ଼ୁ-
 ଅଛି । ଯେତେ ଚାନ୍ଦଲର ପ୍ରୟୋଜନ ଭେଲ-
 ଗାଡ଼ ଗାହା ଚୋଲୁଇ କରୁ ପାରୁ ନାହିଁ ଗଗଡ଼

ଭିକ୍ଷାଦର କଥା ଏବଂ ସଭାରେ । ଏପ୍ରକାର
 ଅବସ୍ଥାରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର କରାକରକଲୁ ଲୋକଙ୍କୁ
 ବଞ୍ଚାଇବା ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତବ୍ୟପାର ଅଟଇ ପୂର୍ବେ ହୋ-
 ଶସି ଗବର୍ଦ୍ଧିମେଣ୍ଡା ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସାହାଯ୍ୟରେ କୃତ-
 କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ଇଂରାଜ ଗବର୍ଦ୍ଧିମେ-
 ଣ୍ଡାଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ ବୋଲିବାକୁ ହେବ ଯେ ଏପ୍ରକାର
 ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଓ ଅସମ୍ଭବ କର୍ମରେ ପ୍ରକୃତ ହୋଇ
 କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି ସମ୍ପ୍ରତି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଉଣା
 ପଡ଼ିବାର ଅରମ୍ଭ ହେଲଣି ଓ ଗଜ ଚାନ୍ଦଲ
 ଉତ୍ତାରୁ ଚାନ୍ଦଲ ନାହିଁ ତେଲେବେଳେ ଗବର୍ଦ୍ଧି-
 ମେଣ୍ଡାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେବ ମାତ୍ର ଲୋକଙ୍କର
 କଷ୍ଟ ଶେଷ ହେବ ନାହିଁ । ଅନେକ ଲୋକ
 ଅନାଦାର ଓ ପୀଡ଼ାରେ ଏପରି ଅବସ୍ଥାକୁ
 ଲଭୁଥିବେ ଯେ ଅତ୍ୟ ପରଶ୍ରମ କରୁ ଯେହ ପାଳ
 ପାରିବେ ନାହିଁ ଅନେକ ଅନାଥ ବାଳକ ଓ
 ବାଳିକା ବାଦାଲରେ ଯେ ଗାହାଙ୍କର ବଳ
 ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାହାଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିପାଳିତ
 ହେବେ ଓ ଅନେକଲୋକଙ୍କୁ ଅନ୍ତଃବିକ୍ଷବାଳ
 ପ୍ରତିପାଳନ କରୁ ଜୀବିକା ଚିନ୍ତାହର ଉପକରଣ
 ଦାନ କଲେ ପରମେଷରେ ସେମାନେ ଅପଣା
 ସେହ ଆପେ ପାଳିବେ ଏସମସ୍ତ ଲୋକ ସାଧାରଣ
 ଦାନର ପାଠ ଓ ଏହାଙ୍କ ସକାଶେ ଯେତେ
 ଭେଦା ସଂକ୍ରମ ହୋଇପାରୁ ସବୁ ବର୍ମରେ
 ଆସିବ ।

ସଭାପତ୍ତିଙ୍କ ବକ୍ତୃତା ଉତ୍ତାରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କଲେ-
 ଚ୍ଚର ବିଜନ ସାହେବ କହିଲେ କି ଗଜ
 ନବମ୍ବର ମାସ ତା ୧୦ ରବି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ
 ସାହାଯ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ୪୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଜମା ଅବାର ଦେଖୁ ଅତି ଭେଦାର ପ୍ରୟୋଜନ
 ହେବ କି ନାହିଁ ଏଥିର ସବିଶେଷ ଅନୁସନ୍ଧାନ
 କରୁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷକମିଟର ସେକ୍ରେଟରୀଜ ଠାରୁ ଅବ-
 ଗଳ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଯେ ଏକଟି ଟଙ୍କାରେ
 ସାହାଯ୍ୟଦାନ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ନାହିଁ ଓ ଅତି ଯେତେ
 ଟଙ୍କା ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ଗାହା ସବୁ ସହର୍ମରେ ଲାଗିବ
 ପୂର୍ବେ ଯେତେ ଟଙ୍କା ହେଉଥିଲା ତହିଁରୁ ପ୍ରାୟ
 ପ୍ରତିପ୍ରାପ୍ତରେ ଲକ୍ଷଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଉଣା ପଡ଼ିଲଣି
 ତଥାପି ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେପରି ବ୍ୟୟ ହେଉଅଛି ଓ
 ନିମନ୍ତ ଯେମନ୍ତ ଉଣା ହୋଇ ଅପୁଅଛି ତଦ୍-
 ଶ୍ଚିରେ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଉପରଲକ୍ଷର ଚାନ୍ଦଲ-
 ହକାର ଟଙ୍କା ଅଗାମୀ ଭବିଷ୍ୟ ସକାଶେ
 ପ୍ରକୃତ ହେବ ଓ ତହିଁପାଇଁ ଅତି ଭେଦାର
 ପ୍ରୟୋଜନ ଅବା ହୋଇ ନପାରେ । ମାତ୍ର ଅଷ-
 ମଲେବ ଅନାଥ ବାଳକ ବାଳିକା ଏବଂ ଅପର

ଲେକକ ସାହାଯ୍ୟ ସକାଶେ ଅନେକ ଟଙ୍କାର ପ୍ରୟୋଗ ହେବ । ତହିଁ ଘାଁର ଫଣ୍ଡର ଟଙ୍କା ଅଧିକ ନାହିଁ ସୁତରାଂ ଅଧିକ ଭେଦା ସଂଗ୍ରହ ହେବାର ଯଥେଷ୍ଟ ଅବଶ୍ୟକତା ଅଛି ।

କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ଏହିମତ ଘୋଷଣାକାର ଅନେକ ଯେବାବ ଓ ଅଳ୍ପ ଦେଖାଇ ଥିଲେ ଓ ଯେଉଁମାନେ ତାହାଙ୍କର ଇଂରାଜୀ ବକ୍ତୃତାକୁ ବୁଝି ପାରୁ ଥିଲେ ତାହାଙ୍କ ମନରେ ଅବଗ୍ୟ ଏହୁ କଥା ଉଦୟ ହୋଇଥିବ ଯେ ସେ ଅନର୍ଥକ ଲେକକୁ ଉତ୍ତର ଦା କିମ୍ବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଅଣ୍ଡା ପ୍ରତିପାଳନ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଏ ସତ୍ତା କରି ନ ଥିଲେ । ସେ ପୁଣ୍ୟସର ସମସ୍ତ କଥା ସାବଧାନ ସୂଚକ ବିବେଚନା କରି ଭେଦା ସଂଗ୍ରହ କରିବାର ଚିନ୍ତାନ୍ତ ଅବଗ୍ୟକ ଦେଖିବାରୁ ସତ୍ତା କରି ଏଠାର ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ଲେକକର ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ ।

ଉପରଲିଖିତ ଦୁଇ ବକ୍ତୃତା ଇଂରାଜୀଭାଷାରେ ହେବାରୁ ଉକ୍ତ ଭାଷା ନ ଜାଣିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ବୁଝିବା ଦାଉଣ ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଗୃହ ଭିତରୁ ବାର ମସିଂ ଉତ୍କଳଭାଷାରେ ବ୍ୟକ୍ଷା କଲେ ।

ଏଥିରୁତାରୁ ସତ୍ତାରେ ଯାହା ଚର୍ଚ୍ଚାରଣ ହେଲା ଓ ଉପସ୍ଥିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଯେ ଯେତେ ଭେଦା ଦେଲେ ତାହା ଅନୁମାନେ ସ୍ଥାନାନ୍ତରରେ ପ୍ରକାଶ କଲୁଁ ପାଠକମାନେ ତହିଁରୁ ସମ୍ବେଦନ ଅବଗତ ହେବେ ।

ସତ୍ତା ପ୍ରକରେ ଟ ୨୩୮୫୯ ଟଙ୍କା ସ୍ଵାକ୍ଷରଣ ହେଲା । ଅନୁମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ଵାଧୀନାୟ ସମ୍ପର୍କେ ଏହା ସନ୍ତୋଷଜନକ ହୁଏ । ବାଲେଶ୍ଵରର ସଭାସନ ଏଥିରୁ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଉଠିଥିଲା । ଏଠାରେ ତହିଁରୁ ଅଧିକ ହେବାର ଉଚିତ ଥିଲା । ତେବେ ଉପସ୍ଥିତ ସଭ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜମିଦାରଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଉଣା ଥିଲା ଓ ହାଜ ଅବଦୁଲ ରଫିକାନ ମୁସା ଏଠାର ପ୍ରଧାନ ସୌଦାଗର କଲକତାରେ ଥିବାରୁ ତାହାଙ୍କ ଭେଦା ଏ ସତ୍ତାରେ ସ୍ଵାକ୍ଷରଣ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ତାହାଙ୍କଠାରୁ ଅନୁମାନେ ଅନେକ ଅଗା କରୁଁ । ସକ୍ ପ୍ରଥମେ ଭେଦାବଦ୍ଧରେ ଚୌଧୁରୀ କାଟିକାଥ ଦାସ ସ୍ଵାକ୍ଷର କଲେ ସେ ଟ ୫୦୦୦ ଟଙ୍କା ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏସର ପୁଣ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ସାହାଯ୍ୟ ସକାଶେ ସେ ଟ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏ ଭେଦା ସସନ ହୋଇଅଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜମିଦାର ମହାଜନ ଓ ସରଦାର

କର୍ମଚାରୀମାନେ ଯେ ଯାହା ଭଲ ଭଲ ଦେଇଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଗୃହ ଦାହାତର ଅପଣା ସଦର ଗୌରବ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ରକ୍ଷା ପାଇ ନାହାନ୍ତି କେବଳ ଟ ୨୩୮୫୯ ଜମିଦାର କିଛି ଅଧିକ କୃପଣତା ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ବିଶେଷରେ ଜଣେ ଜମିଦାର ଅନ୍ୟ ଏକ ଜମିଦାରର ବଦାନତାରେ ମୋହତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଅପଣା ଦେଲେ ଗୋଟିଏ ମୋହର ଦାନକର ସତ୍ତା ଲେକକୁ ଏକ ତମଲାର ଉଦାହରଣ ଦେଖାଇଲେ ।

ଯାହା ହେଉ ଅନୁମାନେ ଭରସା କରୁଁ କି ଯେଉଁମାନେ ବାର୍ଯ୍ୟବଗତଃ ସତ୍ତାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ଏକ ଯେଉଁମାନେ ମୋହରଲରେ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଅପଣା ଅବସ୍ଥାନୁପାରେ ଭେଦା ଦେବାକୁ ହେଲା କରିବେ ନାହିଁ । ଅନୁମାନେ ସୁଦ୍ଧେ କହୁଅଛୁଁ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ କହୁଅଛୁଁ ଯେ ଉପସ୍ଥିତ ପରମାଣରେ ଭେଦା ନ ଦେଲେ ଅନୁମାନଙ୍କର ମାନ ସମ୍ମାନ ରହୁବ ନାହିଁ । ଅଥଚ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏ ବିଷୟରେ ଅଗ୍ରସର ହେବାର ଉଚିତ ତାହା ହେଲେ ଅବଗ୍ୟ ଅନେକ ଟଙ୍କା ଏକଲରୁ ଉଠିବ । ଏ ଭେଦାରେ ଟଙ୍କା ଦେବା କୁହୁ ଦାନ ନୁହେଁ ଏକପ୍ରକାର ବେହର ସୂଚିବା ପ୍ରାୟ ଅଟଇ । ଲେକକ ନ ଥିଲେ ଦେଲେ ଉଣକରସୁବା ବେହର ଫେରୁ । ଏହୁ କଥାକୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ମନରେ ରକ୍ଷିବାର ଉଚିତ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

କଟକର ଜଳ ଶାସ୍ତ୍ର ମାବଦର୍ସନ ସାହେବ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପାଠକ ହେବାରୁ ତାହା ମାସର କୁଣ୍ଡା ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ଅଛନ୍ତି । ଏହି କାରଣରୁ ଏମାସରେ ବାଲେଶ୍ଵର ଦୌର ସୁକ୍ଷ୍ମ ହେଲା ।

କଟକର ସରବେସ୍ଵର ମୁନସି ଦାଦର ବହୁ ସାକ୍ଷରର ସର୍ବ ଡେପୁଟି କଲେକ୍ଟର ସଦରେ ଲୟକୁ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ବାବୁ ତନୁମାଧବ ବାଜୁର୍ଯ୍ୟା କଟକର ସରବେସ୍ଵର ସଦରେ ମନୋମାତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ପୁଲସର ଇନ୍ସ୍ପେକ୍ଟର ଜେନରଲ ସାହେବ ଏଠାର ପୁଲସମହଲୁମା ଭଦାରଗଜର ପୁଣ୍ୟକୁ ଯାଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ଏହୁସ୍ଥାନଦେଇ କଲକତାକୁ ଫେରିଯିବେ ଶୁଣିଲୁଁ ଯେ ସେ ପୁଲସ ମହଲୁମାର ବ୍ୟୟ ଲାଭକ ଉଦ୍ଦେଶରେ

ଅନେକ କ ଟକ୍ଟ କରିବାର ମନସ୍ତୁ କରିଅଛନ୍ତି ଏଥିରୁ ବୁଝାନ୍ତି ସରେ ଜଣାଇଲୁଁ ।

ପୁଣ୍ୟର ପୁଲସ ସୁପରଣ୍ଡେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ଗୁନସାହେବ ସିପୁର ଜିଲ୍ଲାକୁ ବଦଳ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏହାକୁ ଚର୍ଚ୍ଚକରେ ଅସିଷ୍ଟଣ୍ଟ ହୋଇ ରହୁ ବାକୁ ହେଲା ନାହିଁ ।

ଯାକ୍ଷରର ସଂବାଦଦାତା ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କି ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ରହି ଫସଲ ଉତ୍ତମ ହୋଇଅଛି କିନ୍ତୁ ଧାନ ଚାଉଳର ଦର ଘଷା ହୋଇ ନାହିଁ । ଶୀତ ସଙ୍ଗେ ଅବଧି ଦେଖା ନାହିଁ ଓ ଓଲଟିଠା ଶ୍ରେଣ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ପରଗଣାରେ ବିଦ୍ୟମାନ ଅଛି ।

ଯାକ୍ଷରର ସତ୍ତାରେ ସୁପୁଣ୍ୟ ସାହୁ ନାମକ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ଘରେ ଗୋଟିଏ ପୁଅ ଓ ଗୋଟିଏ ଝିଅ ଜନ୍ମ ହୋଇ ଅଛି । ପୁଅର ହାତ ଗୋଡ଼ରେ ୨୫ ଅଙ୍ଗୁଳ ଓ ଝିଅର ୨୩ ଅଙ୍ଗୁଳ ହୋଇ ଅଛି ।

ଯାକ୍ଷର ଅଞ୍ଚଳର ପ୍ରାମ୍ୟ ପାଠଶାଳାର ବାଳକ ଓ ଅବଧାନ ମାନଙ୍କର ପରୀକ୍ଷା ହୋଇ ଥିଲା । ଏ ପରୀକ୍ଷାରେ ଅନେକ ବାଳକ ସନ୍ତୋଷ ଜନକ ରୂପେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ପୁରସ୍କାର ପାଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ବାଳକଙ୍କଠାରୁ ଗୋଟିଏ ବାଳକୀ ଅଧିକ ସନ୍ତୋଷଜନକ ପରୀକ୍ଷାଦେଇ ପୁରସ୍କାର ପାଇ ଅଛି ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜରୁ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କି ତାଙ୍କୁ ବିରସ୍ତାନାଲକୁ ଯେଉଁ ଲେବର କୋରଣ କାମି ଦେଇ ଥିଲେ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଉତ୍ତମ ରୂପେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଲେକ ଦେହରେ ଅଧିକ ଚଳଇବା ସମୟରେ ଅର୍ଦ୍ଧକ୍ରମ ସନ୍ ସାହେବ ଅନେକ ସାହାଯ୍ୟ କରି ଥିଲେ । ଏ ଲେକର ବୟସ ବ ୫୫ ଶ ଥିଲା ।

ଡେପୁଟି କଲେକ୍ଟରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଗୋଟିଏ ଭଗନା ଦିଆଯିବା ସକାଶେ ଲର୍ଡ ନର୍ସବୁକ୍ ସାହେବ ଟ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବାଜକ ଦାନ କରିଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉକ୍ତ କଲେକ୍ଟ ଉଠି ଯିବାରୁ ସେ ଟଙ୍କା ତାହାକୁ ଫେର ଦିଆଯିବ ବୋଲି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବିବେଚନା କରି ଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ରେବନ୍ଦା ସାହେବ ବଜଲା ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସତ୍ତାର ସତ୍ୟ ସଦରେ ଉପୁଷା ଦେବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହା ମଞ୍ଜୁର କରି ଅଛନ୍ତି ଏଥିରୁ ବଳପୂର୍ବକ ଜଳକର ନେବାର ଅଭ୍ୟାସ ବିଧିବିଧି ବିସରବାର ଭାବୁ ବିଏ ନେବ ?

ତାକୁର ଲେଖକଙ୍କ ସାହେବ ବଞ୍ଚିଲାର
 କେଲ ସମ୍ପଦର ଇନ୍ଦ୍ରେକ୍ଷର କେଳିଲକ୍ଷ
 ବର୍ମରେ ଏକତ୍ର ରହି ଅଛନ୍ତି
 ଦରଭଙ୍ଗା ସମାଜ ନଅର ଅତି ପୁରୁଷ
 ହୋଇ ପ୍ରାଣ ସ୍ଥାନରେ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇ ଅଛି । ସେ
 ନଅରକୁ ଏକା ବେଳକେ ଭାଙ୍ଗି ଦେଇ ନୂତନ
 ଦରମାନ ବନାଇବା ସକାଶେ ଅଠଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
 ମଞ୍ଜୁର ହୋଇ ଅଛି । କଣ୍ଠାକୁଟର ମାନଙ୍କର
 ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ସୁଯୋଗ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି
 ଆଗାମୀ ବସନ୍ତକାଳରେ ପାରସର ସାହା
 ପୁନଃପାର ଉତ୍କଳେଷକୁ ସିକାର ଶୁଭ କର-
 ଅଛନ୍ତି ଓ ଏଥର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ସକାଶେ ଭାଷା-
 କର ଗାସ ସେନେଟର ଅଳ୍ପ ବରମାସ ଭାଂରଣ
 ରୁ ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଏଥର ସାହା ଗୁପ୍ତକବରେ
 ଭ୍ରମଣ କରିବାର ଶୁଣାଯାଏ ।

ଇଂଲଣ୍ଡର ସୁବର୍ଣ୍ଣକଙ୍କର କର୍ମପୁର ସଦର୍ଶ-
 ନକୁ ଚିତ୍ରପୁରଣୀୟ କରିବାସକାଶେ କର୍ମପୁରର
 ମହାସଭା ଅପଣା ଗଜଧାନରେ ଗୋଟିଏ
 ସୁନ୍ଦର ଅଟ୍ଟାଳିକା ନିର୍ମାଣ କରିବାରପ୍ରତି ବରପ-
 ଳନ୍ତି । ଏଥରେ ଚଳିଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହେବ ।
 ଏଅଟ୍ଟାଳିକାର ଅଦର୍ଶମାନ କାଗଜରେଲେଖି
 ଭାରତବର୍ଷର ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିଳ୍ପକାରମାନେ ପଠାଇ-
 ଅଛନ୍ତି ଓ ସେସମସ୍ତ ମହାସଭାଙ୍କର ବିରୋଧୀନ-
 ରେ ଅଛି ।

ଅଲ୍ପଅରର ପୋଲିଟିକଲ ଏକଣ୍ଠା ଲେଖି-
 ଅଛନ୍ତି କି ମୁନସି ବୁଝିମଲ ନାମରେ ଏକବ୍ୟକ୍ତି
 ବର୍ତ୍ତମାନ ମହାସଭାଙ୍କର ବିକ୍ଷା ବିଭାଗର ପ୍ରଧାନ
 କର୍ମଗୁରୁ ଅଟନ୍ତି ଓ ସେବେଳ ଅପଣା ଗୁଣ
 ଦ୍ଵାରା ଏପ୍ରକାର ଉତ୍ତମ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ଏବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ବମାରର ପୁତ୍ର ଥିଲେ । ମହା-
 ସଭା ଏହାଙ୍କର ବାଲ୍ୟକାଳରେ ଗୁଚ୍ଛିରପୁସ୍ତକା
 ଦେଖି ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରୀତ ହୋଇ ଏହାଙ୍କୁ ଅଗ୍ରାଦ-
 ଲେକରେ ପଠାଇଲେ । ସେଠାରେ ସେ ଜଣେ
 ଉତ୍ତମ ବିଦ୍ଵାନ ହେଲେ ଏବଂ ଇଂରାଜ ଗ୍ରନ୍ଥରେ
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ପାରଦର୍ଶିତା ଲାଭ କଲେ ପରମେଶ୍ଵର
 ମହାସଭାଙ୍କଠାରେ ଗୂଢ଼ରବର ଏତାଦୃଶ ଉତ୍ତ-
 ମ ପାଇଲେ ।

ଇଂଲଣ୍ଡରେ କୃଷି କଣ୍ଠା ପ୍ରକଳି ନୁହାର
 ଅସୁମାନ ଏକେକାଳ ଉଲ୍ଲିଷ୍ଠ ଥିଲା । ସମ୍ପ୍ରତି
 ଅମେରିକାରେ ଏ ସବୁପ୍ରକାର ସମନ୍ତ ଅଧିକ ଓ
 ଭଲ ହେଉଅଛି ଯେ ଇଂଲଣ୍ଡର ବ୍ୟବସାୟ
 ଉଣା ପଡ଼ିବାର ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଅଛି । ଉତ୍କଳ-
 ବର୍ଷରେ ରଜର୍ସିଂହର ଅଦର ଗାଁର ଉଣା
 ପଡ଼ିବାର ଉତ୍ସୁ ନାହିଁ ।

କନ୍ଦୋଦାରେ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ବ୍ରାହ୍ମଣର ଫାଁଶିଦଣ୍ଡ
 ହେଉ ନ ଥିଲା । ସମ୍ପ୍ରତି ଉକ୍ତ ନିୟମ ରଦ୍ଦ
 ହୋଇ ଅଛି ଏଣିକି କେତ୍ର ଅପରାଧୀ ତାଳ ବା
 ଲିଙ୍ଗ ହେତୁରେ ଫାଶି ଦଣ୍ଡରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବ
 ନାହିଁ । ପୁରୁଣା ପୁନମାନଙ୍କୁ ଏ ନିୟମଟି କେମନ୍ତ
 ଜଣା ସିବ ।

ପ୍ରେରଣପତ୍ର ।

ମାନଙ୍କର ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଉତ୍କଳବାସିନୀ ସମ୍ପାଦକ
 ମହାଶୟ ମାନମାୟେଷୁ
 ସବନୟ ନିବେଦନମିତ୍ର
 ମହାଶୟ !

ଅପଣଙ୍କ ସଂ ୪୭ ଖ୍ୟକ ପତ୍ରିକା ଥାଠ କର
 ଦେଖିଲୁ ଯେ “ ଉମାପ୍ରବାଦଙ୍କ ପଦୋକ୍ତ ଠିକ
 ନ୍ୟୟ ଦରବରେ ହୋଇ ଥିବା ପକ୍ଷେ ସନ୍ଦେହ
 ଅଛି ” ଅପଣଙ୍କ ଉକ୍ତ ବିଷୟରେ ସନ୍ଦେହ
 ଥିବାର କାରଣ ଲେଖି ବାସ୍ତବ କରିବା ହେବେ
 ଇତି ।

କଟକ } ବଗମୁଦ
 ୧୮୮୭ } ଶ୍ରୀ ଉମାପ୍ରବାଦ ବେ
 ତେପୁଣୀ ଇନ୍ଦ୍ରେକ୍ଷର

କଟକରୁ ପଦାରମୋଦନ ସେକ ରବି ପାଦବାର ପ୍ରଥମ
 ଦିବସର ଓ ବାହୁ ସାଧନାଥ ସର୍ବ ଦ୍ଵିତୀୟ ଦିବସର
 ଥିଲେ ଏହି ସାଧାରଣ ମତ । ଉମାପ୍ରବାଦ ବାହୁ ସେମନ୍ତ
 ସେମାନଙ୍କୁ ଡେଇ ପକ୍ଷ ଥିଲେ ତେମନ୍ତ ତାହାଙ୍କୁ ଜଣେ
 ତେଇ ପକ୍ଷର ସହରେ ତାହାଙ୍କର ଅପରି କରବାର ବାଟ
 ନାହିଁ । ସମାପଦ ।

କାବ ।

ଦାକା ଦାକା ଗରେ ବସାଇ କାବ ।
 ଦେଉଅଛି ଉତ୍ତାଳାଳେ ତୁ ତାବ ।
 କମଳର କରେ ଗୁପ୍ତ ବରୁତୁ ।
 ଭେଣ ପକ୍ଷି ! ଦାକା ଦାକା ତାକୁତୁ ।
 ସପ୍ତମୀ ଯାଏ କି ପଠାଟି ନାହିଁ ।
 ସ୍ଵାଲିକ ପ୍ରଥମା ପଦ୍ମି ବହୁ ।
 ତୁର ହୋଇ ପୁଣି ରହୁ ଯାଉତୁ ।
 ସପ୍ତମୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମନେ ରାଗୁତୁ ।
 ଅଥବା ତୋ ଭାବ ଅନୁପ୍ରକାର ।
 ଏହିକଥା ମନେ ମୋର ବରୁତୁ ।
 ଧର୍ମପରାୟଣ ମୁକ୍ତ ରାଗିକି ।
 ସଂକ୍ଷେପେ କହୁତୁ ଏହି ବାଣୀ କି ।
 ଦୃଷ୍ଟିକର ଶୁଭ ଅଛି ଯା ମନେ ।
 ତାହାର ବା ଚିନ୍ତା ମରଣେ ରଖେ ।

ଧନ୍ୟ ପକ୍ଷି ! ତୁହ ସଂସ୍କୃତବାଣୀ ।
 ବାହୁ ଶିଖିଅଛି ଏପର ପୁଣି ।
 ଅର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମି ଏହୁ କରକଦେଶ ।
 ସଂସ୍କୃତେ ଗୌରବ ଦେବ କଦେଶ ।
 ଅର୍ଯ୍ୟସମ୍ମାନଙ୍କ ସହଜ ବାସ ।
 କରଥୁଲ୍ ବିରେ ତୁହ ବାସୁସ ।
 ନୋହଲେ ସଂସ୍କୃତ ବଚନ ତୋର ।
 ହୁଅନ୍ତା ବି କାକ ଏତେ ମଧୁର ।
 କଦେଶୀ ସଂସ୍କୃତ ପଠୁଅଛନ୍ତୁ ।
 କିନ୍ତୁ ସେହୁ ତୋର ସମ ନୁହନ୍ତୁ ।
 ଭାଙ୍ଗ ଉତ୍ତାରଣ ତୋଠାରୁ ଧ୍ଵଜ ।
 ଭବାର ସୁଲରେ ଟଙ୍କାର ଶୁନ ।
 ଧନ୍ୟଧନ୍ୟ ପକ୍ଷି ! ତୋର ଗୌରବ ।
 ଧନ୍ୟ ତୋ ଜୀବନ ବିଦ୍ୟା ବିଭବ ।
 ତୋକଥା ନ ବୁଝି ମରୁଣପ୍ରାଣୀ ।
 ଚନ୍ଦା କରୁଥାନ୍ତି ଦକା ରଜନୀ ।
 ଅଧୁନା କରକ ସନ୍ତରମାହେ ।
 ଗବେ ସତ୍ତରକୁ ଇଂରାଜ ଶୁନେ ।
 ସଂସ୍କୃତ ଗ୍ରନ୍ଥକୁ ତୁକ୍ତ ମଣକୁ ।
 ଭେଣୁ ପକ୍ଷୀ ! ତୋର ସମ ନୁହନ୍ତୁ ।
 ଦେବଭାଷା ଜାଣି ତୁହ ସଂସ୍କୃତ ।
 ଚିତ୍ତରେ ହୋଇଲୁ ଏତେ ପଶୁକ ।
 ସଂସ୍କୃତ ଗ୍ରନ୍ଥକୁ ଯେ ତୁକ୍ତ ବଲ ।
 ମଣିବୁ ତୁ ତାକୁ ତଥନ୍ତେ ମଲ ।

୨୭ । ୧୮୭୭ } ଶ୍ରୀ—
 କଟକ }

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଜମିଦାରୀର ସୁପ୍ରଦାନ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍‌ମାନଙ୍କ ସହାୟ-
 ମ୍ଭରେ ବନ୍ଧୁଗଣଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ଧୂସପୁତ୍ର	୪୦/୮
ଦୋଳାଦଳ ଚରଣପା	୪୦/୯
ଦୌପଲ୍ୟାଦେବନ ଚରଣପା	୪୦/୯
କମଳାବାସ ଦୋଳ	
ନାକଦେବ	୪୦/୩

ମୁକ୍ତପାଠ ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରାଜା ବହେ ଚରଣା	ପତ୍ରିମ	୪ ୭୫
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଦେବୀନ ବହେ ମଗ୍ଧା	"	୪ ୭୫
ଶ୍ରୀ ପାର୍ବତୀ ମିଳର ସାହେବ	କଟକ ବିଭାଗ	୪ ୭୯
ବାହୁ ଦରମୋଦନ ସର୍ବ	"	୪ ୯୯
" ଉତ୍କଳବାସିନୀ	"	୪ ୯୯

କଟକରୁ ଉତ୍କଳବାସିନୀ ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ଉପକାରଣର ବାଟ
 ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍‌ମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

[୨]

ବାବୁ ବିପିନକିଶୋରମିଶ୍ର	ଟ ୮୯	ବାବୁ ରାମପ୍ରସାଦ ସିଂହ	ଟ ୪୯	(ଅନ୍ୟତନ ସ୍ଵାକ୍ଷରଭାଗ ।)	
» ଧାନନାଥ ସରକାର	ଟ ୮୯	» ସୁଦର୍ଶନ ଦାସ	ଟ ୪୯	ବାବୁ ବରଦାକାନ୍ତ ମଜୁମଦାର	ଟ ୧୭୯
» କାଳୀମୋହନ ଘୋଷାଲ	ଟ ୫୯	» ଜଗନ୍ନୋହନ ଲାଲ	ଟ ୩୯	» ରଘୁନାଥ ବୋଷ	ଟ ୫୯
» ହହାଲ ଚୌଧୁରୀ	ଟ ୫୯	» ଜଗବନ୍ଧୁ ଘୋଷ	ଟ ୩୯	ମୁନସୀ ଅଜିଜ ଗାଁ	ଟ ୫୯
» ନିମାଇଚରଣ ଚିପ୍ପୋଗା	ଟ ୫୯	» ଗଣେଶପ୍ରସାଦ ସିଂହ	ଟ ୩୯	ବାବୁ ମଧୁ ସୁଦନ ମିଶ୍ର	ଟ ୨୯
» ଭଗବତ ଦାସ	ଟ ୫୯	» କେଶବୀନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର	ଟ ୩୯	» ହରମୋହନ ଦତ୍ତ	ଟ ୨୯
» ପହଲ୍ଲମଲ୍ଲିକ	ଟ ୫୯	» ଗୁଜରୀନୋର ଘୋଷ	ଟ ୨୯	» ମହାନ୍ତକୃଷ୍ଣ ଘୋଷ	ଟ ୨୯
» ଅବିନାଶଚନ୍ଦ୍ର ଗୁପ୍ତା	ଟ ୫୯	» ଇଶ୍ଵରନାଗପୁଣ୍ଡା ପାଲ	ଟ ୨୯		
» ଦିବାକର ଦାସ	ଟ ୫୯				
» ହରେକୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ର	ଟ ୫୯				
ସେଣ ଭାଜନହସ୍ତୀଦ	ଟ ୫୯				
			ଟ ୨୩୮୫୯	ସର୍ବମୋଟ	ଟ ୨୪୧୭୯

ମୂଲ୍ୟ ପତ୍ର ଦେଖ ।

ଅଭିଭାବ ।

ଉତ୍କଳଦିଗା ଡା଼ ଟୁଣ ଟୁମ୍ବୁର ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା ।

ମାନ୍ଦ୍ରାଜପୁରୀର ସାହାଯ୍ୟ ସକାଶେ
ଏ ନଗରରେ ହୋଇଥିବା ସଭାର
ବିବରଣ ।

ଏ ସଭା ବଡ଼ବ୍ରହ୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦୋମହଲ-
ରେ ହୋଇଥିଲା ଓ ସଭାରେ ଅନେକ ଲୋକ
ଓ ଦେଶୀୟ ଉତ୍ତୁଲେକ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବନମାଳୀ ବାମୁ ସାହେବ ସଭାପତିର
ଅସନ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ସେ ଏକ କଲେକ୍ଟର
ବିତନ ସାହେବ ସଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଭେଦା
ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ବିଷୟରେ କଳ୍ପିତା କଲ
ଉତ୍ତାରୁ (ଏଥିର ସଂକ୍ଷେପ ବିବରଣ ମୂଳପତ୍ର-
ରେ ଲେଖାଅଛି) ବାବୁ ନନ୍ଦକିଶୋର ଦାସ
ଇଲଲଗ୍ନିତ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ଯଥା ।

୧ । ଏ ସଭାର ଅଭିମତ ଏହି ବି ଦିକ୍ଷିଣ
ପ୍ରଦେଶର ପୁରୀର ମେସନସ୍ତ୍ର ବାରଣରୁ ଅଭ୍ୟନ୍ତ
ପ୍ରବଳ ହୁଅନ୍ତା ସେସବୁ ନିମନ୍ତେ ଅନୁବିନି
ହେବାର ସମ୍ଭାଷଣ କି ମାନ୍ଦ୍ରାଜରୁ ସମ୍ଭାବ ଅଧି-
ଅଳ୍ପ ଉପାଦ ଉକ୍ତ ସମ୍ଭାବରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ
ଏ ମହାପୁରୀର ହେତୁରୁ ଗ୍ରାଣ ଦୁଃଖ ସେଠାରେ
ପଡ଼ିଅଛୁ ଏବଂ ସେ ଦୁଃଖ ନିବାରଣ ପକ୍ଷରେ
ଓଡ଼ିଶାବାସୀଙ୍କୁ ଯୋଗ ଦେବାର ଉଚିତ ସେମା-
ନେ ସନ ୧୮୭୭ । ୭୭ ମାଲରେ ଏପ୍ରଦେଶ
ଯେଉଁ ସାହାଯ୍ୟପାଇ ଥିଲ ତହିଁପାଇଁ ଅବଧ
କୁଞ୍ଜ ରହିଅଛନ୍ତି ।

ବାବୁ ଗୌରୀନାଥ ଗୁପ୍ତ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ
ସମର୍ଥନ କଲେ ଓ ଭାଷା ଏବଂବାକ୍ୟରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ
ହେଲା ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିତନ ସାହେବ ଇଲଲଗ୍ନିତ ନିର୍ଦ୍ଦା-
ରଣ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ବାବୁ ବୈଦ୍ୟନାଥ ପଣ୍ଡିତ
ଗୁପ୍ତବାହାଦୁର ଭାଷା ସମର୍ଥନ କଲେ ଯଥା—

୨ । ବଡ଼କଳରେ ଭେଦା ସଂଗ୍ରହ କରିବା
କାରଣ ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟ ତିଳାଇବାର ସଭା
ହେଉ ଓ ଇଲଲଗ୍ନିତ ଉତ୍ତୁଲେକନାନେ ଉତ୍ତର
ସତ୍ୟ ହେଉଛି ଯଥା—

- ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ୍ରୀ, ଇ ଭେକନୁସା ସାହେବ
- ” ଯେ, ବାମୁସ
- ” ଡବଲିଉ ମାଦଫାର୍ଗଟ
- ” ସାଦ୍ଦୀ ଯେ, ବକଲ
- ” ଫାଦର ରସା

- ” କହୁପୁଲଲ ପଣ୍ଡିତ
- ” ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଗୁପ୍ତ
(ଅବୈତନକ ସେକ୍ରେଟରୀ)
- ” ଓଧାକର ସାହେବ
- ” ବାବୁ ବୈଦ୍ୟନାଥ ପଣ୍ଡିତ ଗୁପ୍ତବାହାଦୁର
- ” ବାବୁ ହରିହର ବୋଷ
- ” ବାବୁ ଗୌରୀନାଥ ଗୁପ୍ତ
- ” ଚୌଧୁରୀ କାଶିନାଥ ଦାସ
- ” ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ ଗୁପ୍ତ ଚୌଧୁରୀ
- ” ହାକ ଅବଦୁଲ ରହମାନମୁସା
- ” ମୁନସି ରସୁଲ ବହସ
- ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏଚ୍ ଏସ୍ ବିତନ ସାହେବ

୩ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାମୁ ସାହେବ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ
କି ଏହି ସଭାରେ ଏକ ଭେଦା ଫର୍ଦ୍ଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହୋଇ ଉପସ୍ଥିତ ସଭ୍ୟମାନେ ଯେ ଯାହା ଦେ-
ବେ ଲେଖାଇ ନିଅଯାଉ । ସେକ୍ରେଟରୀ ମହାଶୟ
ଏପ୍ରସ୍ତାବକୁ ସମର୍ଥନ କଲେ ଓ ଭାଷା ଏବଂ
ବାକ୍ୟରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ।

୪ । ବାବୁ କାଳୀପଦ ବାନୁର୍ଯ୍ୟା ପ୍ରସ୍ତାବ
କଲେକି କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ନିବାସି ବାବୁ ଗୁମଗୋବିନ୍ଦ
ଜଗଦେବ ଓ ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଭ୍ରମର ବର
ପ୍ରଭେଦକ ଟ ୪୦୦୦ ଟା ଲେଖାଏ ଉତ୍ତୁରଦାନ
କରି ଥିବାରୁ ଭାଷାକର ବଦାନୀଭାର ପ୍ରଦଂଷା
ଏ ସଭାରେ ଲେଖା ଯାଉ । ବାବୁ ଗୁଜେନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର
ଏ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ସମର୍ଥନ କଲେ ଓ ଭାଷା ଧାର୍ଯ୍ୟ
ହେଲା ।

ଏଥି ଉତ୍ତରୁ ସଭାପତି ମହାଶୟ ମସୁରଭଞ୍ଜ
ମହାଶୟକାର ବଦାନୀଭାର ଉତ୍ତୁରଣ କରି
ସଭାକୁ ଜଣାଇଲେ ଯେ ମହାଶୟା କେତେଗୁ-
ଡ଼ିଏ ଅନାଥ ବାଳକ ସାନ୍ତାଳରୁ ଅଗାଲ
ଆପଣା ଗୁଡ଼୍ୟରେ ବସାଇବା କାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଣ୍ଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ଅଛନ୍ତି ।

ସଭାପତି ମହାଶୟ ଅହୁର କହିଲେ କି ସେ
ଗଡ଼ଜାତର ସୁପରଗ୍ରେଣ୍ଟ ସରୁସ ଏ ସଭାର
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଭେଦାଦେବା କାରଣ ଗଡ଼ଜାତ-
ର ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବେ ।

ସଭାରେ ଟ ୨୩୮୦୦ ଟା ଭେଦା ସାକ୍ଷରୀତ
ହେଲା ଓ କମିଟିର ପ୍ରଭେଦକ ସତ୍ୟ ଆପଣା
ସାଧାନୁସାରେ ଭେଦା ସଂଗ୍ରହ କରି ସେକ୍ରେ-

ଟରୀଙ୍କ ନିକଟରୁ ପଠାଇବାର ଗ୍ରାହ ଗ୍ରହଣ କଲେ
ସଭାପତିଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦିଅଯାଇ ସଭା ଭଙ୍ଗ
ହେଲା ।

ଭେଦାର ଉପସିଲ ।

ଚୌଧୁରୀ କାଶିନାଥ ଦାସ	ଟ ୪୦୦୦
ବାବୁ କହାପୁଲଲ ପଣ୍ଡିତ	ଟ ୩୦୦୦
ଗୁପ୍ତ ବୈଦ୍ୟନାଥ ପଣ୍ଡିତ ବାହାଦୁର	ଟ ୨୫୦୦
ଶ୍ରୀ ଓଧାକର ସାହେବ	ଟ ୧୫୦୦
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରାଜା ବିଲ୍ଲେ ଜୋମସଡ଼ା	ଟ ୧୦୦୦
ବାବୁ ଗୁଧାମାଧବ ସାନ୍ତାଳ ମହାଶୟ	ଟ ୧୦୦୦
ଶ୍ରୀ ମାଦଫାର୍ଗଟ ସାହେବ	ଟ ୧୦୦୦
ବାବୁ ହରିହର ବୋଷ	ଟ ୧୦୦୦
” ମୁଖସୁବେଗୁପ୍ତ	ଟ ୧୦୦୦
ଶ୍ରୀ ଏଚ୍ ବିତନ ସାହେବ	ଟ ୮୦୦
” ଲେନ୍ ସାହେବ	ଟ ୨୪୦
” ହାଗୁଲ ସାହେବ	ଟ ୫୦୦
ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ ଗୁପ୍ତ ଚୌଧୁରୀ	ଟ ୫୦୦
” ଜଗନ୍ନାଥ ଗୁପ୍ତ	ଟ ୫୦୦
” ନନ୍ଦକିଶୋର ଦାସ	ଟ ୩୦୦
” କେ କାମୟା	ଟ ୨୫୦
” ଗୁଜେନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର	ଟ ୨୫୦
ମୁନସି ସୁଲତାନ ମହଶୟ	ଟ ୨୫୦
ବାବୁ ମନସାଗୁମ ମାରୁଓଧାଡ଼ା	ଟ ୨୫୦
ଶ୍ରୀ ଡବଲିଉ ପଣ୍ଡିତ	ଟ ୨୦୦
ବାବୁ ରଞ୍ଜନ ବାନୁର୍ଯ୍ୟା	ଟ ୨୦୦
ମୁନସି ଦାଦର ବହସ	ଟ ୨୦୦
ବାବୁ ଗୁମଲ ଦାସ	ଟ ୧୨୦
” କାଳୀପଦ ବାନୁର୍ଯ୍ୟା	ଟ ୧୨୦
ଦଲଗମସୁର ଗୁଡ଼ା	ଟ ୧୦୦
ଫାଦର ରସା	ଟ ୧୦୦
ବାବୁ ବାଲୁ ଚରଣ ଚୌଧୁରୀ	ଟ ୧୦୦
” ଗୋପାଳପ୍ରସାଦ ମିଶ୍ର	ଟ ୧୦୦
ମୁନସି ଗୋଲମ ରସୁଲ	ଟ ୧୦୦
ବାବୁ ଗୌରୀନାଥ ଗୁପ୍ତ	ଟ ୧୦୦
” ଫକର ବେହେର	ଟ ୧୦୦
” ବିକ୍ରମକୁମାର ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ତ୍ତୀ	ଟ ୧୦୦
” ଗୁମଗଲ ଗୁପ୍ତ	ଟ ୮୦
” ଯଜ୍ଞେନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର	ଟ ୮୦
” ବିଭବରଣ ବାନୁର୍ଯ୍ୟା	ଟ ୮୦

କରକ ମାତ୍ର

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଭା ୧୨

ସ ୪୯

ଦା ୧୫ ରବି ମାତ୍ର ଉତ୍ତର ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା । ମୁ । ପୌଷ ୨ ନ ସନ ୧୮୫୫ ସାଲ ଶରବାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକମୂଲ୍ୟ ୪୫୯
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ୪୨୯
ମଫସଲପୂର୍ବ ତାଳମାସୁଲ ୪୧୫୭

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରେବନ୍ଦା ସାହେବ ଗଜ ସୋମବାର ଦେଲ ଚୁରପ୍ରହର ଏ ୨ ଶ୍ରୀ ସମୟରେ ଏକନ ରରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ । ସେଦିନ ଚାନ୍ଦିନୀ ନ ଦେଇ ଉହିଁ ଅରଦନ ଚୁରପ୍ରହର ପୁନଃ ଚାନ୍ଦିନୀ ନେଲେ । ତାହାଙ୍କୁ ଦେଖିବାପାଇଁ ଅନେକ ଲୋକ ଯାଇଅଛନ୍ତି । ସାହେବଙ୍କ ଗଣର କଲି-କ୍ରତାରେ ଭଲ ଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ।

ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରମାସ ତା ୨ ରବି ଶରବାରଦିନ ଯୋ-ପ୍ତାକ୍ରମାନ୍ତର ପ୍ରଧାନବିଜ୍ଞା ମାମୁଁ ଇଂରାଜ ସେନାଳର ହସ୍ତଗତ ହେଲା । ଇଂରାଜ ପକ୍ଷରୁ କେବଳ ଚାନ୍ଦିନୀ ସିପାହୀ ଜଣମି ହୋଇଅଛନ୍ତି ଶତ୍ରୁପକ୍ଷରୁ ପାଞ୍ଚଜଣ ମର ପଡ଼ିଥିଲେ ଓ ଏକ-ଜଣର ଚିକିତ୍ସା ହାସପାତାଳରେ ହେଉଅଛି । ଏକଜଣ ଗଣ ଚତୁର୍ଥ ପଞ୍ଜାବ ପଲଟନର ଜଣେ ପଲାଜକ ସିପାହୀର ବନ୍ଧୁ କି ବାଜି ନେଇଥିଲା । ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ସ୍ତରରେ ମର ପଡ଼ିଲା ଓ ସେ ବନ୍ଧୁ ବଡ଼ି ପୁନଃ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା । ଇଂରାଜସେନା ଏଠାରୁ କିଲ ମାକସକକୁ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଅ-ଛନ୍ତି । ଏଥିଭିତ୍ତରୁ ସମ୍ପାଦ ଅସିଅଛି ଯେ ଯୋଯୁଦ୍ଧ ବନ୍ଧ୍ୟରେ ସେମାନେ ଆକ୍ରମଣପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରିଯାଆନ୍ତୁ ଇଂରାଜ ଅଧିକାର ବସିବାର ବିଜ୍ଞାପନ ଦିଆଯାଇଅଛି ଓ ଗଣମାନେ ସଜ୍ଜି କରବା ବାରିଣ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଅଛନ୍ତି ।

ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ମାସ ତା ୨ ରବିରେ ଲଣ୍ଡନନଗ-ରକୁ ଭାରତୀୟମାନେ ସମ୍ପାଦ ଅସିଅଛି କି ମହମ୍ମଦ ପାସା ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଚୁରପ୍ର ସୈ-ନ୍ୟମାନେ ଅଗ୍ରସର ହେଉଅଛନ୍ତି ଓ ରୁଷିୟ-ମାନେ ତାହାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରୁ ପଛପଞ୍ଚା ଦେଉଅ-ଛନ୍ତି । ସୁଲେମାନ ପାସା ଭାରତୀୟମାନେ ସମ୍ପାଦ ଦେଉଅଛନ୍ତି କି ଇଲେନା ନଗରକୁ ସେ ଅଧିକାର କରିଅଛନ୍ତି । ଏଠା ଯୁଦ୍ଧରେ ସେ ଅନେକ ଯୁଦ୍ଧର ଉପକରଣ ଓ ଅନେକ ଗୁରୁତ୍ୱ ବନ ହସ୍ତଗତ କରିଅଛନ୍ତି ଓ ରୁଷିୟ ସେନା ୩୦୦୦ ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ।

ଇଂଲଣ୍ଡରୁ ଗେହବ ୭୦୦୦ ସେନା ଚୁରପ୍ରର ସାହାଯ୍ୟ ସଙ୍ଗରେ ପଠାଇବାକୁ ପ୍ରିୟ କରି-ଅଛନ୍ତି ।

ତା ୧୦ ରବିର ଭାରତୀୟ ଏହି ଯେ ଏହି ମାସ ତା ୨ ରବି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ରୁଷିୟ-ସେନା ୨୫୦୦୦ ଜଣ ମରାଅଛନ୍ତି । ଫଦପାସା ଏଲନାରେ ଥାଇ ଏମନ୍ତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରୁଅ-ଛନ୍ତି କି ଯହିଁରେ ଉକ୍ତ ନଗରକୁ ପୁନର୍ବାର ରୁଷିୟମାନେ ନେଇ ନପାରିବେ । ମନ ରୁଚୁ ହେଉରୁ ସିଲେଇ ଅଞ୍ଚଳରେ ଯୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଯାଉ ନାହିଁ ।

ଲଣ୍ଡନନଗରରୁ ଅସିଥିବା ତା ୧୧ ରବିର ଭାରତୀୟମାନଙ୍କୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ତ ୧ ରବିରେ ଗୁରୁପୁତ୍ର ଉତ୍ତରୁ ପ୍ରେବନା ରୁଷିୟଙ୍କ ହସ୍ତରେ ପଡ଼ି ଥିଲା । ବିଜ୍ଞାରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ପଲଟନ

ଅତି ସମର୍ପଣ କରିଅଛନ୍ତି । ଓଷମାଳସାସା ଜଣମି ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଏଥର ରୁଷିୟମାନେ ଚୁର ଅତରେ ଜୟ-ଲାଭ କଲେ ଚୁରପ୍ରର ବଳ ଉଠିଲା । ଏଉ-ତ୍ତାରୁ ବୋଧ ହୁଅଇ ସମ୍ଭବ ଚେକ ଓ ମଧ୍ୟ ରୁଷି-ୟ ସମ୍ପାଦସମ୍ପର୍କରେ ଲେଖୁ ଅଛନ୍ତି କି ପ୍ରେବନା ବିଜ୍ଞା କର୍ତ୍ତୃ ହେଲ ଉତ୍ତରୁ ସଜ୍ଜି ହୋଇପାରେ ।

ଅମ୍ବେମାନେ ଗଜସପ୍ତାହରେ ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ରମା-ଧକ ବାକର୍ଯ୍ୟା କଟକର ସରକେସ୍ତର ପଦରେ ମନୋନୀତ ହେବାର ସମ୍ପାଦ ଲେଖିଥିଲୁ । ସଞ୍ଜର ଶୁଣିଲୁ ଯେ ଏକଟି କମିଶନର ସାହେବ ଏ ବନ୍ଦୋବସ୍ତକୁ ପସନ୍ଦ କଲେ ନାହିଁ ବୋଲି ତାହା ଅନ୍ୟଥା ହେଲା । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗାମ୍ବ ସାହେ-ବଙ୍କ ପ୍ରଧାନ ଅପତ୍ତି ଏହି ଯେ ଏବ୍ୟକ୍ତି ବଙ୍ଗାଳ ଅଟଇ ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଅଜ୍ଞାନତାରେ ଏହା କେବଳ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଦିଆଯିବ । ଗାମ୍ବ ସାହେ-ବଙ୍କର ଏପରି କର୍ତ୍ତୃ ନ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା କପରି ବାହାରଲା । ପୁଣି ଚନ୍ଦ୍ରବାବୁ ତାଳରେ ବଙ୍ଗାଳୀ ବ୍ରାହ୍ମଣ ହେଲେହେଁ ଏଠାରେ ଚିନ୍ତା-ପୁରୁଷ ହେଲା ରହିଲେଣି । ବଙ୍ଗଳା ସହଜ କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ ଯେବେ ଏବ୍ୟକ୍ତି ଓଡ଼ିଶା ନୁହଇ ତେବେ ଅମ୍ବେମାନେ କର୍ତ୍ତୃ କରୁଁ ଯେ ଏଠାର କରଣ ଓ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ସୁଦ୍ଧା ଓଡ଼ିଶା ନୁହନ୍ତି । କେବଳ ଓଡ଼ିଶାମାନେ ପ୍ରକୃତ ଓଡ଼ିଶା ଅଟନ୍ତି ଓ ଏହୁମାନଙ୍କୁ ଧରାଅଣି ଏଥର

ଉଚ୍ଚ କର୍ମମାନ କଥାସିଦ୍ଧି କି ? ହାକିମମାନେ
 କାହାକୁ କେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଆ ଛାନ୍ଦ କରନ୍ତି
 କିଛି ବୁଝାଯାଏ ନାହିଁ । ସରକାରୀକାର ସର୍ବ-
 ପ୍ରାକାର ଚାକାର ଓ କ ୧୦ ଶ ଅମିନ ମେଦ-
 ନାସୁରରୁ ଅସଅଛନ୍ତି । ଏମାନେ ଉଚ୍ଚକା
 ବଙ୍ଗାଳୀ ଓଡ଼ିଆ ଅଦୌ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ।
 ଏହାଙ୍କ ବେଳକୁ କମିଶ୍ନର ସାହେବଙ୍କର ଏ
 ବୃଦ୍ଧି କାହା କି ନ ବାହାରଲ ।

ସମ୍ଭାବ୍ୟସମାନଙ୍କରେ ପାଠକଙ୍କୁ ଯେ ବ-
 ମ୍ଭେଇର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପ୍ରାୟ ଶେଷ ହେଲ ସବୁଠାର
 ଅବସ୍ଥା ଭଲ ଦେଖାଯାଏ । ଦକ୍ଷିଣ ମରହଟ୍ଟା
 ଦେଶରେ ଗାନ୍ଧୀ ଗସ୍ୟର ଭାଉ ବନ୍ଧୁତ ଉଣା
 ହୋଇଅଛି ଓ ଲୋକମାନେ ଉଚ୍ଛାପ୍ତବଦ ଦର-
 ଦ୍ରାଗ୍ରମ ଭ୍ୟାଗ କର ଅପଣା ଦରକୁ ଫେର
 ଯାଉଅଛନ୍ତି । ମହାସୁରର ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଭଲ
 ହୋଇଅଛି ଓ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ହାତମୁଠାକୁ ଅସିଅଛି ।
 ଅଭ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ହେତୁ ଧାନ ନଷ୍ଟ ସିଦ୍ଧିର ଭୟ
 ଥିଲା ତାହା ନିବାରଣ ହୋଇଅଛି । ଅଭ
 କିଛିଦିନ ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମ ଚଳାଇ ନେଲେ ସବୁ
 ମଜଲ ହେବ ।

ମାନ୍ଦ୍ରାକରେ କେବଳ ଗଞ୍ଜାମ ଓ ବିଗାଖା-
 ପଟନ ଛଳପୁସ୍ତରେ ବୃଦ୍ଧିର ଅଭାବ ହେତୁରୁ
 ଉପସ୍ଥା ମନ ଜଣାଯାଏ ନୋହିଲେ ଅଭ
 ସମସ୍ତ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀଡ଼ିତ ସ୍ଥାନରୁ ଉତ୍ସାହଜନକ
 ସମ୍ଭାବ ଅସିଅଛି । ଏହିପ୍ରକାର ବର୍ଷା ହେ-
 ବାରୁ ସକଳ ପ୍ରକାର ଗନ୍ଧ ଭଲ ହୋଇଅଛି
 ଅଳ୍ପଦିନରେ ସେଠାରେ ଶୁଭ ସମୟ ଉପସ୍ଥିତ
 ହେବାର ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଯାଏ ମାତ୍ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ
 ପ୍ରବଳରୂପେ ରହିଅଛି ଓ ଯେତେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀ-
 ଡିତ ବ୍ୟକ୍ତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚିତ୍ତସ୍ଥାଳୟରେ ଅଛନ୍ତି
 ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶର ଅବସ୍ଥା ଏମନ୍ତ
 ମନ ଯେ ବଞ୍ଚିବାର ଅଗା ନାହିଁ । ମନ୍ଦ୍ରାକ
 କମିଶି ଅନାଥ ପିଲାଙ୍କର ପ୍ରତିଯୋଷଣ ବିଷୟ-
 ରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ସହିତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରୁ-
 ଅଛନ୍ତି ଓ ତାହା ନିଷ୍ପତ୍ତି ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ର-
 ଚେଦିତ ପନ ସକାଶେ ମାସକୁ ଟ ୨୫୯ କା
 ଲେଖାଏଁ କଥାସିଦ୍ଧିର ନିୟମ କର ଅଛନ୍ତି
 ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ କମି ଯିବ କାର୍ଯ୍ୟ ଗାନ୍ତ୍ର ଶେଷ ହେବାର
 ଉପାୟ ବିଷୟ ନାହିଁ ।

ଗଜ ମାସ ଭା ୧୦ ଉପରେ ଶେଷ ହେବା
 ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ବାବଦ୍ ଜଳସେଚନ କାର୍ଯ୍ୟର ବିବର-

ଣରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଉଚ୍ଚ ଚାଉଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଗରୁଫଫସଲ ସକାଶେ ମା ୧୯୫୪ ଶ କମିରେ
 ଜଳ ମହାଭାବର କବୁଲିୟତ ହୋଇଅଛି ।
 ଗତ ବର୍ଷ ଏହି ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେବଳ ମା ୧୯-
 ୨୨ ଶର କବୁଲିୟତ ହୋଇଥିଲା ସୁତରାଂ
 ଏବର୍ଷ ଦୁର୍ଗଣରୁ ଅଧିକ ବଢ଼ିଅଛି ଏବଂ ମାଣକୁ
 ଜଳକର ଟ ୧୫ ଲେଖାଏ ଟ ୮୯୩୧୧ କା
 ପ୍ରାପ୍ତି ହେବାର ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି । ଅବଧ
 ସବୁ କବୁଲିୟତ ସରି ନାହିଁ ସୁତରାଂ ଅଧିକ
 ଅଧିକ କର ଅଦାୟ ହେବ । କେନ୍ଦ୍ର ପାଠକ
 ସରକାରପାରିନ୍ତି ବି ବର୍ଷାକାଳର ଫସଲତ ଉଠିବା
 ଉପରେ ହେଲଣି ଅବଧ କବୁଲିୟତ ବି ପରି
 ହେଉଅଛି ? ଜଳସେଚନ ମହକୁମାର କୌଶଳ
 ହେତୁରୁ ତାହା ହେଉଅଛି ଓ ସେ କୌଶଳ-
 ରେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାପୁସ୍ତକ ଓ ବଳପୁସ୍ତକ ଜଳକର
 ନେତାର ନିୟମପୁସ୍ତକ ଏକତ୍ର ମିଶି କରବୃଦ୍ଧି
 ପକ୍ଷରେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଅଛି ଯେ କବୁଲିୟତ
 ବରବ ତାହାକୁ ଜଳ କଥାସିଦ୍ଧି ଏହି ସ୍ୱେଚ୍ଛା-
 ପୁସ୍ତକ କର ଦେବାର ସାଧାରଣକର ମାତ୍ର ଏ
 ମହକୁମାରୁ ଅଗେ ଜଳ କଥାଯାଇ ପରେ କମି
 ମାତ୍ର ହୋଇ କବୁଲିୟତ ନିଅ ଯାଉଅଛି । ମାତ୍ର
 ଅବଧ ଶେଷ ହୋଇ ନାହିଁ ସୁତରାଂ କବୁଲିୟତ
 କଥାସିଦ୍ଧିର ଶେଷ କାହିଁ ହେବ ? ଜନାଜାତି
 ମାତ୍ର କରବା ଓ ବିବ ଜଳ ନେଇଅଛି ବା
 ନେଇ ନାହିଁ ତାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥିର କରବା ସହଜ
 କର୍ମ ନୁହେଁ ସୁତରାଂ ବଳପୁସ୍ତକ କର ନେବାର
 ନିୟମକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରଚଳିତ ହେଉଅଛି । ଏ-
 ପରି ମାତ୍ରକରବା କର୍ମରୁମାନେ ସାମାନ୍ୟ ବେ-
 ଚନକରୋଡ଼ି ଓ ଭାହାଙ୍କ ମାତ୍ର ଜନାଜାତି ସର୍ବା-
 କ୍ଷା କର ଦେଖିବା ସକାଶେ କୌଣସି ହାକିମ
 ବିଶେଷରୂପେ ହସକୁ ନାହିଁ । ଏ ସୁଲେ ଗୋ-
 ଲମାଳ ହେବାର ଅବା ଅର୍ଥୁର୍ଯ୍ୟ ବି ଅଛି ।
 ବାସୁଦରେ ଜଳରବ ଶୁଣାଯାଏ ଯେ କେହି
 ଅଧିକ କମିରେ ଜଳ ନେଇ ଅଳ୍ପ କର ଦେ-
 ଉଅଛି ଓ କେନ୍ଦ୍ର ଅଦୌ ଜଳ ନ ନେଇ ସୁବା
 କର ଦେଉଅଛି । ଫଳତଃ ଯେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ
 କାର୍ଯ୍ୟ ରୁଦ୍ଧଅଛି ତହିଁରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର କ୍ଷତି
 ଓ ମାତ୍ର କରବା ବର୍ମରୁକର ଲଭର ବିଶେଷ
 ଉପାୟ ଅଛି । କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ଯେବେ
 ମୋଫସଲ ଗସ୍ତ ସମୟରେ ଏ ବିଷୟ ପ୍ରତି ବ-
 ଠିନ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବେ ଓ ମାତ୍ର ଠିକ ହେଉଅଛି ବି
 ନାହିଁ ତହିଁର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରବେ ତେବେ
 କେତେକ ଗୋଲମାଳ ବାହାର ପାରେ ଫଳତଃ

ଯେବେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାପୁସ୍ତକ ଜଳ ଦେବାର ନିୟମକୁ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରଚଳିତ ରଖି ନ ପା-
 ରନ୍ତି ତେବେ ସେପରି ଅଲକଳ ରହୁତ କରି
 ଶୁଦ୍ଧ ଏହି ହେତୁରେ ବଳପୁସ୍ତକ କର ଦେବାକୁ
 ସ୍ଥିର କରୁ ନାହାନ୍ତି କିପରି ? ଏବ କଥା କହି
 ଅଭ କଥା କହିବାର ପ୍ରୟୋଜନ କି ?

ଜଳସେଚନ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଶ୍ରେଣୀ
 ଲୀଟ ସାହେବଙ୍କ ମତ ।

ଅନୁମାନଙ୍କର ଲେଫ୍ଟିନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର
 ଦାର୍ଦ୍ଦିଲ ପଦ୍ମରୁ କଲିକତାକୁ ଫେରାଅସିବା
 ସମୟରେ କେତେକ ଜଳ ଗ୍ରମଣକର ଦେବାର
 ଜଳର ସୋନପୁର ସ୍ଥାନରେ ଗୋଟିଏ ବର-
 ବାର କରୁଥିଲେ । ସେଠାରେ ଦେହାର ଅଧି-
 କର ଅନେକ ସୁଦା କମିଦାର ଓ ଅପର
 ସମ୍ଭାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ଓ ଦର-
 ବାରର ଚର୍ଚ୍ଚାଲା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ମନୋରଞ୍ଜନ ହୋ-
 ଈଥିଲା । ଯେଉଁମାନେ ଗତ ଜାନୁଆରୀମାସର
 ଦକ୍ଷିଣ ମହାସଭାରେ ସମ୍ମାନ ପାଇଥିଲେ ସେମା-
 ଠଙ୍କୁ ଉପାଧି ଓ ଶ୍ରେଣିତ ଦେବା ଦରବାରର
 ମୋକ୍ଷ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ସେବକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ
 ହେଲରୁ ମାନ୍ୟବର ଇଡ଼ନ ସାହେବ ଦରବା-
 ରରେ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର କବୁତା କରୁଥିଲେ ।
 ବକ୍ତୃତାଟି ଶୀର୍ଷ ଥିବାରୁ ତହିଁର ସମସ୍ତ କଥା
 ଅନୁମାନେ ସ୍ଥାନାକାବରେ ଲେଖିବାକୁ ଅକ୍ଷମ
 ହେଲୁଁ ହେଉ ଜଳସେଚନ ପ୍ରଣାଳୀ ବିଷୟରେ
 ସେ ଯାହା କହିଅଛନ୍ତି ତାହା ଓଡ଼ିଶାବାସିଙ୍କ
 ଜାଣିବାର ଅବଶ୍ୟକ ବିଦେତନା ହେବାରୁ
 ତାହାଙ୍କର ବକ୍ତୃତାର ସେହିଅଂଶଟି ଏଠାରେ
 ଉଚ୍ଚିତ ଲେଖି ତହିଁରୁ ପାଠକମାନେ ଜାଣି
 ପାରିବେ ଯେ ବଳପୁସ୍ତକ ଜଳକର ଦେବା
 ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସରକାର କରବାକୁ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହନ୍ତି ବରଂ ନାଲକଳପ୍ତାସ ଏବର୍ଷ
 ବିଶେଷ ଉପକାର ହେବାର ଦେଖି ନାଲପ୍ରତି
 ତାହାଙ୍କର ବିଶେଷ ଭକ୍ତି ଜାତ ହୋଇଅଛି ଓ
 ଯେକୌଣସିରୂପେ ହେଉ ନାଲକାର୍ଯ୍ୟକୁ ରକ୍ଷା
 କରବେ ଓ ତହିଁର ବ୍ୟୟ ସକାଶେ ବଳପୁସ୍ତକ
 ଜଳକର ଅଥବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାରରେ
 ଟଙ୍କା ଉଠାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରବେ ।

ବକ୍ତୃତାର ସାରାଂଶ ଯଥା;—
 “ଗତ ବର୍ଷରେ ଭାରତବର୍ଷୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଟ ଜଳାକାର ଜନିତ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ପ୍ରକୃତ ନିବା-
 ରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ହୋଇଅଛି କୋଟିଟଙ୍କା

ବ୍ୟୟ କରିଅଛନ୍ତି । ସେହି କୋଡ଼ିଏ ଗୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେ ବ୍ୟୟ କରିଅଛନ୍ତି, ସେ ବ୍ୟୟର ଭାର ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ ବା ଜାଜର କୌ-ନ୍ସିଲଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ି ନାହିଁ, ତାହା ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ପଡ଼ିଅଛି । ଯଦି ସେହି ବ୍ୟୟ କରିବାର ଭାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଅଗତ୍ୟା ନେବାକୁ ନ ହୁଅନ୍ତା ତାହା ହେଲେ ସେମାନଙ୍କର ସେହି ପରମାଣରେ କର ଦେବାର କଫିୟାତ ପାରିଥାନ୍ତା ।

ଏତେବେଳେ ଅନାବୃତ୍ତିକରଣ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନିବାରଣର ଉପାୟ ଲୁଚ୍ଚୋଦ୍ଧାରଣ ଓ ବିଭିନ୍ନ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଅନୁଗାରେ କେବଳ ଜଳର ଆୟୋଜନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଅଛନ୍ତି । ସେ ଉପାୟ ଯେ ସୌକ୍ଷ୍ମବ୍ୟୟରେ ବିହାରରେ ନାହିଁ ଏମନ୍ତ ନୁହେଁ ବରଂ ନଦୀ ଆକାରରେ ପ୍ରକୃତି ଏଠାରେ ଜଳର ଆୟୋଜନ ବିଲକ୍ଷଣରୂପେ ରହିଅଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ସେଥିର କେବଳ ଅଧ୍ୟବସାୟ ହିଁ ହେଉଅଛି । ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଏହା ଯେ ଯେଉଁସବୁ ସ୍ଥାନ ଦେଇ ନଦୀର ପ୍ରବାହର ଚେତୁଅଛି ସେହିସବୁ ସ୍ଥାନ ବୃଥାରେ ଶୁଷ୍କ ହୋଇ ଯାଉଅଛି । ମେଘ ଥାଇ' ବୃତ୍ତତ ଉପରେ ମରୁଅଛି ଯଦି ସେହିସବୁ ନଦୀରୁ ଖାଲ ବସ୍ତୁତ କରି ଦିଆଯାଏ ତାହା ହେଲେ ଅନେକ ସ୍ଥାନର ଜଳର ଅଭାବ ଦୂର୍ଭିକ୍ଷିତ । ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବେଙ୍ଗାଳରେ ଗୋଶନଦର ଖାଲ ହେଉଅଛି । ସେହିରୂପ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ମଧ୍ୟ ଖାଲ ସବୁ ଖୋଳା ଯାଉଅଛି । କିନ୍ତୁ ଏହିସବୁ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରଦୂର ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ ଭୁକ୍ତି ହୋଇ ନ ଯାରେ । କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ସଞ୍ଚିତ ଉପାୟରେ ସେହି ଅର୍ଥର ଯୋଗାଡ଼ କରିପାରେ । ବିଶେଷ ସଭର୍ତ୍ତା ସହକାରେ ବିବେଚନା କରି ଅନେକ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନୀତ ହୋଇଅଛୁ ଯେ ଯେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଶା ଓ ବିହାରର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସମୟରେ ସମସ୍ତ ବଜ୍ରଦେଶ ବିଷ୍ଣୁ ହୋଇଥିଲେ, ତେତେବେଳେ ବଜ୍ରବାଣୀ ସାଧାରଣଙ୍କର ଖାଲ ଖନନ ବ୍ୟୟର ଅଧିକାଂଶ ବହନ କରିବାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ; ଏବଂ ସେହି ବ୍ୟୟ ଗୋଟିଏ ବିଶେଷ କର ସ୍ଥାପନଦ୍ୱାରା ଆଦାୟ ହେବାର ଅବ୍ୟବହାର । ଅମ୍ଭ ବିଶ୍ୱରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ସ୍ୱୀକୃତିସିଦ୍ଧି ଏବଂ ଅମ୍ଭାନୁଗତରେ ଏବିଷୟରେ ବିବେଚନା କରି ଅପରାମ୍ଭରେ ମଧ୍ୟ ଅମ୍ଭ ସକ୍ଷରେ ଏବିଷୟ ହେବେ କି ଯେଉଁମାନେ

ସାକ୍ଷାତ୍ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ସେହିସବୁ ଖାଲଦ୍ୱାରା ଉପ-କୁଳ ହେବେ, ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଭୂମିରେ ସେହିସବୁ ଖାଲଜଳ ବ୍ୟବହୃତ ହେବ, ସେମାନେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସେହିସବୁ ଖାଲର ବ୍ୟୟାଂଶ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ତାହା ହେଲେ ସେମାନେ ସର୍ବବର୍ଷରେ ଉତ୍କୃଷ୍ଟରୂପ ଗନ୍ଧ ସମ୍ପତ୍ତି ଲାଭ କରିବେ; ଅନାବୃତ୍ତି ବର୍ଷରେ ଏକାବେଳେକେ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହେବେ ନାହିଁ ଯେତେବେଳେ ଅନେକ ଏବିଷୟ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଅଛୁ ତେତେବେଳେ ଅନେକ ହୁଅନ୍ତୁ ଯେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ପାଣି ଗୃହ ନାହାନ୍ତି ସେମାନେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଭାର ନିଜେ ବହନ କରିବେ, ଅତ୍ତର କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଗୋଶନାଳର ଜଳ ଭୂମି ପକ୍ଷରେ ଅନୁପ୍ରକାଶ । ଏହି ବିଭର୍ତ୍ତର ଅବ୍ୟବହୃତ ପରେ ସାମୟିକ ବୃତ୍ତିର ଅଭାବ ହେଲା; ଏବଂ ତେତେବେଳେ ଏହି ପ୍ରମାଣ ମିଳିଲା ଯେ, ଗୋଶ ନଦର ଜଳ ଫସଲ ପକ୍ଷରେ ଅନୁପ୍ରକାଶ ନୁହେଁ । ପ୍ରଜାମାନେ ଜଳ ପାଇ ହାହାକାର କରୁଥାନ୍ତି, ଏବଂ ତେତେବେଳେ ଅନେକମାନେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଗୋଶ ନଦର ଅସମାପ୍ତ ଖାଲ ଖୋଳ ଦେଲୁ । ତଦ୍ୱାରା କେତେକ ମାସରେ ୬ ଲକ୍ଷ ବିପା ଭୂମିରେ ଜଳସେଚନ କରାଗଲା । ତାହା ନ ହେଲେ ସେହିସବୁ ଭୂମି ଏବର୍ଷ ପ୍ରାୟ ପଡ଼ିଥାନ୍ତା; କିନ୍ତୁ ଏତେବେଳେ ଦେଶ ସେହି ଗୁଣିତ ଗନ୍ଧରେ ପରପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଦିଗୁଅଛି । ଏତେବେଳେ ସେହିସବୁ ଭୂମିରେ ୫୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଫସଲ ଜନ୍ମିଅଛି । ଜଳସେଚନ ନ ହେଲେ ସେ ଭୂମିରୁ ୧୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଫସଲ ମିଳନ୍ତା କି ନାହିଁ ସ୍ପଷ୍ଟ । ତାହା ହେଲେ ଜନିତାରଙ୍କର କେତେ ବ୍ୟକ୍ଷର କ୍ଷତି ହୁଅନ୍ତା ! ଗୁଜୁସ ଉଡ଼ା ଅତ୍ତର ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ କରିବାକୁ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଯେଉଁସବୁ ସ୍ଥାନରେ ଖାଲ କରିବାର ବିଷୟ ହେଉଅଛି, ସେସବୁ ସ୍ଥାନ ଦେଖି ଅନେକ ପ୍ରତ୍ୟାବୃତ୍ତି ହେଉଅଛି । ଅନେକ ଦେଶକୁ ଯେଉଁସବୁ ଭୂମିରେ ଖାଲ ଜଳ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଅଛି, ସେହି ସମସ୍ତ ଭୂମିରେ ଫସଲ ଥିବ ଉତ୍କୃଷ୍ଟରୂପେ ଜନ୍ମିଅଛି; ସୂକ୍ଷ୍ମ ସେହିସବୁ ଭୂମିର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଭୂମି ଗୁଡ଼ିକ କି ଯହିଁରେ ଖାଲ ଜଳ ମାତ୍ର ନାହିଁ ସେସବୁ ଶୁଷ୍କପ୍ରାୟ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସେଥିରେ ଯେଉଁ ଫସଲ ଉତ୍ତୁନ ହୋଇଅଛି, ସେସବୁ ଗନ୍ଧସମ୍ପଦବର୍ଜିତ ବୋଲିଲେ ହୁଏ । ଅନେକ ଖାଲ ଜଳ ମାତ୍ରପ୍ରାୟ ସ୍ଥାନ

ଦେଇ ୭୦ ମାଇଲ ଦୂରୀଣ କରିଅଛୁ, ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଗାଣା ଦେଇ ପ୍ରତ୍ୟାବୃତ୍ତି ହୋଇଅଛୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରେ ନ ଦେଖିଲେ ଅମ୍ଭର ହୃଦୟକମ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ ଯେ ଖାଲ ଜଳଦ୍ୱାରା ପ୍ରଜାମାନେ ଏତେ ଉପକାର ପାଇଅଛନ୍ତି । ବୁଲିବାବେଳେ ଗାଁ ଲୋକଙ୍କ ମୁଖରୁ କେବଳ ଏହି ଅନୁଯୋଗ ଶୁଣିଅଛୁ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ଗାଁବାଟେ ଖାଲ ଯାଇ ନାହିଁ । ଅନେକଲୋକ ଏପରି ମଧ୍ୟ କହୁଅଛନ୍ତି ଯେ, ସେମାନଙ୍କର ଖାଲ ପ୍ରୟୋଜନ ଅଛି, କିନ୍ତୁ ପାଣିର ମୂଲ୍ୟ ଦେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ।”

ଅପରାମ୍ଭରେ ବିଶ୍ୱାସ କରିବେ ଯେ, ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେସବୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରନ୍ତି ସେ ସମୁଦାୟରେ ଦେଶର ହିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥାଏ । ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଭ୍ରମ ପ୍ରମାଦବଶତଃ ହିତର ବିପତ୍ତିତ ଫଳ ଫଳ ପାରେ, ଏବଂ ତାହା ସବୁଦେଶର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପକ୍ଷରେ ମଧ୍ୟ ଘଟିବାର ସମ୍ଭାବନା; କିନ୍ତୁ ମୂଳସୂତ୍ରରେ ଦେଶର ଉନ୍ନତି ଓ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଅବସ୍ଥୋନ୍ନତି ଯେ, ସବୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସେବିଷୟରେ ଗଂସୟ ନାହିଁ ।”

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଅନେକମାନେ କୃତଜ୍ଞତା ସହଜ ସୀକାର କରୁ ଅଛୁ ଯେ ବାଲେଶ୍ୱରରୁ ଗଣ୍ଡିଏ ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ପାରିଅଛୁ । ଏହାର ନାମ ବ୍ୟବହାରକ ଭୂଗୋଳ ପ୍ରଥମଭାଗ । ପ୍ରଣେତା ବାବୁ ସ୍ୱାଧୀନାଥ ସ୍ୱୟ ଓ ବାବୁ ଶିବନାଥପୁଣ୍ୟ ନାୟକ । ପ୍ରଚ୍ଛେଦକ ବାବୁ ଦୁରଜାନାଥ ଦେ । ପୁସ୍ତକ ଗଣ୍ଡିକ ବିଭିନ୍ନ ବାବୁଙ୍କ ଭୂଗୋଳ ସୂତ୍ରରୁ ଅନେକ ସାଦ ଓ ମୂଲ୍ୟ ଏକଅଣା ମାତ୍ର ଉଣା ଅଟଇ ତେବେ ଭୂଗୋଳ-ସୂତ୍ରର ଅଧିକାଂଶ ଭାରତବର୍ଷ ଓ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ବିବରଣରେ ବାହାର ଯାଇଅଛି ଏ ପୁସ୍ତକରେ ସେ ଅଂଶର ଉଣା ହୋଇ ଅନାଧ୍ୟାୟ ବିବରଣ ବିଶୁଦ୍ଧ ଅଧିକ ଅଛି ।

ଏକ ଉଚ୍ଚିକାଣ୍ଡ ମହଦମାରେ ବହୁକୁଦର ବାନନଗୋଇ ୪ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟାଠାରୁ ଓସୁଲ କରି ମୁଦେଇପକ୍ଷର ମନୁଷ୍ୟକୁ ଦେଇ ଖୁବାର ଉପୋର୍ଷ ବଳ ଓ-ଜାହାର ରହିବ ପଠାଇଲ ମାତ୍ର ମୁଦେଇ ଓ ଜାହାର ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରୋସ୍ତାକ-ଲେହରକ ନିକଟରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଯେ ସେମାନେ ଟଙ୍କା ପାଇ ନାହାନ୍ତି । ଏଥିର ଉଦନ୍ତ ହେଉଅଛି ।

ମେଦନପୁରର ସବତେପୁଟି କଲେକଟର ବାବୁ ସମକ୍ରମେ ଚାନ୍ଦିନୀ ଗୋରା ଲୋକପୁ କର୍ମସଂଗ୍ରହେ ପୁସ୍ତକାଳୟ କରଣା ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏ ମହାଶୟ ମେଦନପୁରରେ କଲୋ-କସ୍ତ କର୍ମ କରୁ ଥିଲେ ।

କଲକତାରେ ତା ୧ ରବି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଲକତା ଦୁର୍ଗେଷ୍ଟ ଫଣ୍ଡର ମୋଟ ୫୯,୧୫,୩୭୦ ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା ।

କଲକତାର ଚିକିତ୍ସାଳୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଡାକ୍ତରୀ ସର୍ଜନ କେନ୍ଦ୍ରର କଲକତାର କାଟେ ଏକଗର-ରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ଗଜ ମଜଲକାର ଚିକିତ୍ସା-ଳୟ ମାନ ଭବନରେ କରାଯାଇ ।

ମାନ୍ଦ୍ରାଜକୁସୁମବୀର ଚିକିତ୍ସା ଉପାଳୟ ନିମ-ନ୍ତେ ବଢ଼ିବାର ଦେଖାଯାଏ । ସେଠାରେ ଅ-କସ୍ତ ଭାରି ଉଚ୍ଚ ଅଛି ଓ ପୂର୍ବେ ଯେତେ ଚିକିତ୍ସା ଉପାଳୟ ହୋଇଥିଲା ତାହା ଗର୍ଭ ହୋଇ ଯିବାରୁ ଚିକିତ୍ସା ଲୋଡ଼ା ବଢ଼ିଅଛି । ଅକସ୍ତ ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଅଧିକାଂଶ ସ୍ଥାନରେ କାଲେପୁଣ୍ୟ ସେ ୨୮ ର ଚିକିତ୍ସା ଉପାଳୟ କରାଯାଉଅଛି ।

ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଏକାକୀ ନଗରରେ ଚୁର ରେଲ-ଗାଡ଼ି ଥିଲା ଲାଗିବା ମକଦ୍ଦମା ସେଠାର ଷ୍ଟେସନ ମାଷ୍ଟର ମୁକ୍ତାର୍ଥୀ ମା ୧୮ ସ କାଗ୍‌ବାସ ଦଣ୍ଡ ପାଇଅଛନ୍ତି ।

ପଞ୍ଜାବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରେସର ଜଣେ କର୍ମ-କର୍ତ୍ତା ଏକଜଣ ଅଗ୍ରଣିୟ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଶ-କାଗଜ ଦେବା ସଂକଳେ ୫୫୦୦ ଟଙ୍କା କଲୋକସ୍ତ କରାଯିବା ଅପରାଧରେ ମା ୨ ସ କାଗ୍‌ବାସ ଦଣ୍ଡ ପାଇଅଛନ୍ତି ।

କୃଷ୍ଣ ନଗର କଲେକଟର ଚୁରକଣ ଗ୍ରହ ଜଣେ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଚିକିତ୍ସା ଚୁର ଟଙ୍କା ପୁସ୍ତକାଳୟ ତାହାଙ୍କର ଉତ୍ତରର କାଗଜ କୁ ବାହାରକର ଅଣି ଚିହ୍ନି ବଦଳରେ ନୂଆ ଉତ୍ତର ଲେଖା ଦୁଇ ଗଣ୍ଡି ରଖିଦେବା ସଂକଳେ କସ୍ତ ଥିଲେ ।

ଚିକିତ୍ସା ସେ କଥା ଅପଣା ମୁକ୍ତକୁ କହୁଦେଲ ଓ ତାହାଙ୍କ ଉପୋର୍ଷ ମତେ କଲେକଟର ପ୍ର-ସିପଲ ପୁଲସପାର ଉକ୍ତ ଉପକ୍ରମକୁ ଧରଇ ଅଣି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବରେ ସେ ମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସାଜନ କାଗ୍‌ବାସ କଣ୍ଠ ଦିଆନ ହେଲା । ଗ୍ରହମାନେ ଏଥର ବାକଧାନ ହେଉଛି ।

ଲଣ୍ଡନର ଫେଲିକ୍ସ ମହଲୁମାରେ ସ୍ତ୍ରୀ-ମାନଙ୍କୁ କିସ୍ତୁର ବରଦାସ ନିୟମ ସଫଳ ହୋଇ ଅଛି । ପ୍ରାୟ ୧୧୦୦ ସ୍ତ୍ରୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ କର୍ମରେ ନିୟତ ଅଛନ୍ତି ଓ ଚିକିତ୍ସାରେ କେଲେ ଏକ ଟଙ୍କା ମାତ୍ରର ହୋଇ ଅଛି ।

ମହାପୁରର ଜଣେ ପଞ୍ଚ ପ୍ରେସର ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ବି ଲେକଟର କୁସଂସ୍କାର ପ୍ରତି ଗାବନ-ବର୍ତ୍ତାକର ଯଥୋଚିତ ମନୋଯୋଗ ନ ଥିବାରୁ ଚୁର୍ଣ୍ଣରେ ସେଠାରେ ଅନେକ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଅଛି ଚିଲ ଚିକିତ୍ସାମାନେ ବରଂ ଘରେ ଶୁଣି ମର ଯିବେ ତଥାଚ ଶ୍ରେଣୀକାଳେ ସହଜ କରି ଅନ-ରୁସରେ ଭାଜ ଖାଇବେ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏକଥା ଗାବନକର୍ତ୍ତାମାନେ ଦେବେ ଚୁର୍ଣ୍ଣ ପାରୁ ନାହାନ୍ତି ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ମୃତ୍ୟୁ ଅଧିକ ହେଲା ।

କମ୍ପୋଜରେ ଲାଜ ଗାହେବ ନାମକ ଏକ କ୍ୟୁରି ବ୍ୟୋମଜାନରେ ଅକାଗ ଲୁମଣ ବର-ବାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ସେ ଚୁର ଗଜକାର ଅପରାଧକାଳରେ ଏପରି ଲୁମଣ କରିଅଛନ୍ତି । ଗେଷ୍ଟର ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କମ୍ପୋଜର ଏକ ଇଂରାଜ ସଂବାଦପତ୍ରର ସଂପାଦକ ଯାଇ ଥିଲେ । ଏଥର ବ୍ୟୋମଜାନ ଟି ଦଂଶକାରୀଙ୍କୁ ଉକ୍ତକୁ ଚିହ୍ନି ଓ ସେଠାରୁ ନଗରର ଗୋଲ ବଡ଼ପୁରର ଦଣ୍ଡ ଥିଲା ମନୁଷ୍ୟମାନେ କ୍ଷୁଦ୍ର ଅଲପିନର କ୍ଷୁଦ୍ର ମସ୍ତକ ପ୍ରାୟ ଦଣ୍ଡଥିଲେ ଓ ବଡ଼ ୨ କାହାଜ-ମାନ ଚିକିତ୍ସା ଚିକିତ୍ସା ଲମ୍ବପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ଦଣ୍ଡ ଥିଲା । ବାସ୍ତୁ କଲରେ ବ୍ୟୋମଜାନଟି ସମୁଦ୍ର ଉପରକୁ ଚଳାଇ ହୋଇ ଯାଣିରେ ପଡ଼-ଲା ଓ ସେଠାରୁ କୌଣସିଯୋଗେ ଅଭେଦ-ମାନେ କୁଲକୁ ଅପିଲେ । ଏ ଅଭିଳବ ବାଣ୍ଡ ଦେଖିବା ସଂକଳେ ଅନେକଲୋକ ଏକସିତି ହୋଇ ଥିଲେ ।

ଏକ ସଂବାଦପତ୍ରରେ ଲେଖାଅଛି ବି ଗଜ କେଲେବ ଦନରେ ରୁପିୟା ଚୁରସ୍ତ ଯୁକ୍ତରେ ଯେତେ କର୍ମକାର କରାଅଛି ତାହା ଦେବଲ ଇଞ୍ଜିଉସ୍‌ଲାର୍ଡ ନାମକ ସେନାଙ୍କ ହେତୁକୁ ଏମାନେ ଅଭିମନ୍ୟୁ ଶିକ୍ଷିତସେନା ଓ କେବେ ବାହାରର ଯୁକ୍ତ ଯାଇ ନଥିଲେ ଏଥର ଯୁକ୍ତକୁ ବାହାର ଏକାକେଲେ ଉଦ୍‌ଗେଷ୍ଟ ଓ ଅସିପୁରେ ଅପଣାର ଯୋଗ୍ୟତା ଦେଖାଇଛନ୍ତି ।

ଗାନ୍ଦେଶ୍ଵରୀର ଏକସ୍ଥାନରେ କବେମ୍ବର ମାସ ତା ୨୭ ରବି କ୍ଷରେ ଗୋଟିଏ ଲୁଇ ନକ୍ଷତ୍ର ପଡ଼ିବାର ଦେଖାଯାଇଥିଲା । ଏ ନକ୍ଷତ୍ର ପଡ଼ିଲା ବେଳେ ଦନପର ଅଲୁଅ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ହାବେଲର ଲକ୍ଷ୍ମଣର ଏକାକୀ ଦୁକ୍ତକୁ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ପ୍ରାୟ ମି ୨୦ ଲକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅକାଗରେ ଦେଖାଯାଇ ଥିଲା । ନକ୍ଷତ୍ର ପଡ଼ିଲାବେଳେ ଭାଷା ଗର୍ଜନ ହୋଇଥିଲା ।

ଚିଲର ସମ୍ରାଟ୍ ବାସୁଦେବ ଅପୁରୁଷ ଅପଣା ସୁକ୍ତରେ ଲିଖେଅଛନ୍ତି ଅଛନ୍ତି । ସେଠାରେ ବର୍ଷରେ ଅଧିକାଂଶକାଳୁ ଅପୁ ଅମଳ ହେଉ ଥିଲା ଏବର୍ଷ ପାଞ୍ଚବଜାର ବାବୁସ ହେବା କଠିନ । ସୁକ୍ତର ଗାନ୍ଧିକର୍ଷର ଅପାମର ମୂଲ୍ୟ ଏବର୍ଷଯାକ ଉଚ୍ଚ ରହିବ ଏଥରୁ ଜାଣିବା କଠିନମାନେ ଅନୁମାନ କରନ୍ତି ବି ଏବର୍ଷ ଅନୁମାନକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ୧୦,୦୦୦ ବାବୁସ ଅପୁ ବିକ୍ରୟ କରିବେ ଓ ତାହା ବର୍ତ୍ତମାନର ଗୁରୁରେ ବିକ୍ରୟ ହେଲେ ଚୁର୍ଣ୍ଣରେ ଯେତେ ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି ସବୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଯିବ । ଚିଲ ଏକାକୀରେ ହେଲେ ଧାନ୍ୟ ଦାୟକୁ ବହୁ-କଲେ ରକ୍ଷା ।

ଉଲ୍ଲେଖନ ।

ସ୍ତ୍ରୀର ବଡ଼କ ବାବୁକାରୀର ସଙ୍ଗେ ପାଠାଗାରରେ ଉତ୍ତମ ଶିକ୍ଷା ଦେବାପାଇଁ ଦାତା ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ଉତ୍ତରରେ ଉତ୍ତରମିତ୍ରପୁର ସ୍କୁଲ ରୂପେ ପରିଣତ ହୋଇ ଅଛି । ତହିଁରେ ଇଂରାଜ ବଙ୍ଗଳା ଓ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ଶିକ୍ଷା ଦେବାଯାଉଅଛି ଯେଉଁ ସଙ୍ଗେ ସେଥିରୁ ଉତ୍ତମ ହେବେ ସେମାନେ ସରକାରରୁ ଉଚ୍ଚିତା ଉପକ୍ରମର ବା ହାତପୁର-ରେ ପଠିପାରିବେ । ତହିଁରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଥିବା ସଙ୍ଗ-ମାନଙ୍କର ବେତନ ନିମ୍ନଲିଖିତ ରୂପ ଅଟେ ଯଥା ;—

୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ	୫୪
୨ୟ " "	୫୩
୩ୟ " "	୫୧
୪ର୍ଥ " "	୫୨
୫ମ " "	୫୧

ଅନ୍ୟ ବାକିମାନଙ୍କ ଅପଣା ବୃତ୍ତିରେ ଦେବା ଦେବ-ନରେ ଶିକ୍ଷା ଦେବାପାଇଁ ।

ବଡ଼କ } ଶ୍ରୀ ହରେକୃଷ୍ଣସା
୧୮୭୭ } ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ

୧ । ପ୍ରା । ବାବୁକାରୀ । ତା । ଦେଖାବଦ । ମୋ । ଦେଖାବଦ ରବିକାରେ (ବଡ଼କ ଉପକୋଶିକ ବସିରୁକଟ) ଥିବା ସରଦା କଠି ମା ୨ । ୧ । ଓ ସେ କମି ଉପରେ ଥିବା ଅଠକାମତା ଓ ବରପ୍ରାୟୁକ୍ତ ଏକ ଉତ୍ତମ ମକରୁତ ପଦାବୋଠା ଓ କଳ ରଜନଗାଳା, ଗୋପାମ ଓ ଅପୁ-କର ଗାହେବଦ କର୍ମସ୍ତ ହେବାକୁ ଅଛି, କିନ୍ତୁ କମିରେ ନିଅନ୍ତ ପୁଅ ଓ ନାହାବ ଇଂରାଜ ଓ ଦେଖାସ୍ତ ପଲ ପୁଅର ଏକ ସୁତର ବସିକ, ଦୁଇଦୋଷା ସୁସୁଖୀ ଓ ଦୁଇଦୋଷ ପଦା ବୁଅ ଅଛି, କମିର ମୂଲ୍ୟ ୫ ୨୨୦ ୪ ଦୋଠା ବାଜେ-ସରର ମୂଲ୍ୟ ୫ ୨୨୫ ୧୪ ଏପରି ଦୁଇପଦକୁ ମୋଟ ୫ ୨୨୦ ୦୦ ଟଙ୍କା ଚିକିତ୍ସାମାନେ ଦଣ୍ଡ କଲେ ତଳ ଶାଖନ-ବାସ ମାନଙ୍କ ନକ୍ଷତ୍ର ସଂକଳେ ସୁକ୍ତ ଗୋପର ହୋଇ ମୂଲ୍ୟର ତାହାକଳା ବିଦୋକସ୍ତ କରାଯାଉନା ।

ବଡ଼କ ଦୁର୍ଗିକରୀର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣସୁଧର) C. JACHEEK
ତା ୧୫ ରବି ଉପରାତ୍ର ୧୮୭୭)

କ୍ଷତ୍ର ବଡ଼ ଉତ୍ତରପଦିକା ସହରବଡ଼କ ଉତ୍ତରପଦିକା ବଡ଼କ ଚୁର୍ଣ୍ଣ-କଳାକର ସଂକଳରେ ମୃତ୍ୟୁ ଓ ଚୁର୍ଣ୍ଣକ ଦେବା

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଭା ୧୨୭

ସ୍ୱ ୫୦ ଖ୍ୟା

ଭା ୨୨ ରବି ମାସେ ଉପସର ସନ ୧୯୨୭ ମସିହା । ମୁ । ଗୋଷ ଚ ୧ ନ ସନ ୧୯୨୫ ସାଲ ଶନିବାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକମୂଲ୍ୟ ୫୫୧
ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ୫୭୯
ମସଫଲପୂର୍ଣ୍ଣ ଡାକମାଗଲ ୫୧୫୭

ବଙ୍ଗଳା ଜେଲଖାନାସମୂହର ଭାର ପୁଣେ ଏକ କଣ ତାକୁର ହାତରେ ରହୁଥିଲା । ସରକାରୀ କାମଲ ସାହେବ ଜେଲର ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ଜେଲର ପଦରେ ଜଣେ ସିବିଲସ୍ଟାନ କିସ୍ତୁ ହଲେ । ପୁନବାର ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ ମାନ୍ୟବର ଇଡ଼ନ ସାହେବ ଏପଦ ଜଣେ ଡାକ୍ତରକୁ ଦେବାଇ ସ୍ଥିର କରିଅଛନ୍ତି । ବଙ୍ଗଳାର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ-ରକ୍ଷକ ତାକୁର ଲେଥ୍‌ସିକ ସାହେବ ଏପଦରେ କିସ୍ତୁ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ଏଣିକି ଏକବ୍ୟକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଜେଲଖାନା ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷାର କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଏ ହେବ ।

ମଗବ୍ ତାବପର ଚକଟ ଓମାରବାହି ଦେଶ-ହୃଦୈଶିଣୀ ସହର ସମ୍ପାଦକ ବାବୁ କସ୍ତୁରୀ-ସୁଣ ବାନୁର୍ଯ୍ୟା ହିନ୍ଦୁପେଟି ଅଟନ୍ତି ଲେଖିଅଛନ୍ତି ହେ ସେ ଏକପ୍ରକାର ଧାନ ପାଇଅଛନ୍ତି ଯେ ଗୋଟିଏ ଧାନରୁ ପୁରୁ ଚିନୋଟି ଲେଖାଏ ଗୁଣ୍ଡଳ ବାହାରୁ ଅଛି । ଯେବେ କେହ ସେ ଧାନ ଦେଖିବାକୁ ଗୁଣ୍ଡାନ୍ତି ତେବେ ଏକଅଣାର ତାବତୀକଟ ଡାହାଙ୍କ ଚକଟକୁ ପଠାଇ ଦେଲେ ସେ ଧାନ ପଠାଇ ଦେବେ । ଅଧିକ ଖୁଞ୍ଚି ପଠାଇଲେ ଗୁଣ୍ଡଳକୁର ଗୁଣ୍ଡଏ ଧାନ ପଠାଇ ଦେବେ । ସେ ଗଜ ଗୁଣ୍ଡ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ହେଲା ଏହ ଧାନର ଗୁଣ୍ଡ କର ଅନେକ ଗୁଣ୍ଡଏ ଧାନ ସମ୍ପାଦ ଅଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ଧାନରୁ ଏକରୁ ଅଧିକ ଗୁଣ୍ଡଳ ବାହାରବା ପୁଣେ ଅସମ୍ଭବ ଥିଲା ।

କାଳକୁ ସବୁ ଦେଖାଯାଉଅଛି । ଏ ଧାନ ଅଧିକ ଗୁଣ୍ଡ ହେଲେ ଗୁଣ୍ଡଳ ବହୁ ଗସ୍ତା ହେବ କି ?

ଓଡ଼ିଶା ଗଡ଼ଜାତର ସୁପରଗ୍ରେଣ୍ଡେଣ୍ଡ ବାବୁ ହରେକୃଷ୍ଣ ଦାସ ଗଜ ଶନିବାର ଯେନସେନ ସକାଶେ ଦରଶାସୁ କରିଅଛନ୍ତି ଏସମାସ ଗେଷ ହେଲେ ସେ ଅଉ କର୍ମ କରାବେ ନାହିଁ ନୋ-ହୁଲେ ଯେନସେନ ମଞ୍ଜୁର ଅସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହାବେ । ଭାସ୍କା କର୍ମରେ କେଉଁ ଭାଗ୍ୟଦାର ପୁରୁଷ କିସ୍ତୁ ହେବ ଏହଦଧାର ଅନୋଲନ ସରକାରୀ କର୍ମଗୁଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ହେଉ-ଅଛି । ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ ସାମୁସ ସାହେବ ଏକବ୍ୟକ୍ତି ସକାଶେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡରେ ଅନୁବୈଧ କରିଅଛନ୍ତି ମାସ ରେବନସା ସାହେବଙ୍କର ଇଞ୍ଚିରେ ଭୁଞ୍ଚି ଜନ୍ମି ନାହିଁ ସେ ଜଣେ ଓଡ଼ିଆକୁ ଏ କର୍ମ ଦେବାର ବାସ୍ତା ରଖନ୍ତି ଓଡ଼ିଆଗଡ଼ ସାଧାରଣ ଓଡ଼ିଶାବାସିଙ୍କୁ ଗୁଣ୍ଡାଏ ପାଠକମାନେ ଏପର ଅର୍ଥ କରାବେ ନାହିଁ । ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ ରେବନ-ସା ସାହେବଙ୍କ ମଞ୍ଜରେ ଓଡ଼ିଶାର ଅଧିକ ଲାବାସିମାନେ ସକା ଓଡ଼ିଆ ଅଟନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କଣକୁ ଏକର୍ମ ଦିଆବିବ । ଅନୁମାନଙ୍କର ଛୋଟ ଥିଲା ଯେ ଏ କର୍ମର ଯୋଗ୍ୟ ଦେଲେକଣ ଉପସ୍ତୁକ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ନାମ ଲେଖନ୍ତି ମାସ ସକା ଓଡ଼ିଆ ହିଏ ଭଲ କର ଜାଣି ନ ଥିବାରୁ ଇଞ୍ଚିରୁ ସାନ୍ତି ହେଲୁ । କିସା ଓଡ଼ିଆକୁ ପଞ୍ଚା ଓଡ଼ିଆ ବୋଲିବିବ କି ?

ଅନୁମାନେ ପାଇକୁଦରୁ ସମ୍ବାଦ ପାଇଅଛି ଯେ ଏବର୍ଷ ସେଠାରେ ସନ ୧୯୨୩ ସାଲର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷକୁ ବଳକର ଅନ୍ଧତଞ୍ଜ ପଡ଼ିଅଛି । ସେ ସମୟରେ ବାହାର' ହାତରେ ବିଛୁ ବିଛୁ ପ୍ରବ୍ୟ ଥିବାରୁ ଏକପ୍ରକାର ବଞ୍ଚିଗଲେ ଏଥର ଲୋକେ କିଭାନ୍ତି ନିବନ୍ଧୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସେଠାର ପୁରୁଷକା ସେସମୟରେ ଅନେକ ସାକାୟ୍ୟ କରିଥିଲେ ମାସ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୁଜାଙ୍ଗ ଅବସ୍ଥା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଗୋଡ଼ମାୟୁ ଅଟଇ ଭଥାସି ସେ ପ୍ରକୃତ ଗୁଜାଧର୍ମକୁ ବିସ୍ତୁଭ ନ ହୋଇ ଅପଣା ପରୁବାଗୟୁ ଗର୍ଭ ସକାଶେ ରଖିଥିବା ଧାନ ମଧ୍ୟରୁ ଚିନିଗଭରଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଜାକୁ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏପର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡରୁ ଅଠ ଦଶହଜାର ଟଙ୍କା ରଣ ପାଇବା ବାରଣ ପୁଣ୍ୟ କଲେକଟରଙ୍କ ଚକଟରେ ଅବେଦନ କରାଅ-ଛନ୍ତି । ଅନୁମାନେ ବୋଧ କରୁଁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ କନାସୁଧରେ ଟଙ୍କା ଧାର ଦେବାଉଚିତ ବଦେ-ଚନା କରାବେ । ବାରଣ ପ୍ରଜାକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ମ ଅଟଇ ଯେବେ ସକାକୁ ରଣସୁବ ସାହାୟ୍ୟ କଲେ ଉକ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସହଜରେ ସମ୍ପନ୍ନ ହେବ ତେବେ ଏଥରୁ ବଳକର ସୁଖରବଷୟୁ ନି ଅଛି ? ପାଇକୁଦର ଗୁଜା ଯେ ପ୍ରଜାକ ମଲଲ ନିଜରୁ ସ୍ୱୟଂ ଚଳ ଦୁଗ ବୟୁଗସୁ ହେବାକୁ ସାହାବର କରିଅଛନ୍ତି ବଡ଼ ପ୍ରମାଣର ବସୟୁ ଅଟଇ ।

କେବଳ ଏସମୟରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତେଶ୍ୱରୀଙ୍କ ଉପାଧି ଗ୍ରହଣ ଉପଲକ୍ଷରେ ସାଧାରଣ ଉତ୍ସବର ଆୟୋଜନରେ ଏଠା ଲୋକମାନେ କେମନ୍ତ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲେ । ଏବର୍ଷ ସେହି ସମୟ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲା ମାତ୍ର କିଛି ସାଜା ଗଡ଼ ନାହିଁ । ଅଥଚ ଉକ୍ତ ଉତ୍ସବର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅବଧି ଅବଧି ଅବଧିରେ ପଡ଼ି ରହିଅଛି ଉହିଁ ନାମ ସୁଧା ହେଉ ଅଛି ନାନାନ୍ତି । ଏଠା ଲୋକଙ୍କର ମନ କେତେ ଅସ୍ଥିର ! ବର୍ଷ ଯୁକ୍ତି ନ ହେଉଣୁ କଥାଟି ସାପୋର ଗଲା । ନା ତେଜା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ଯେ ଯା-ହାପର ଭୁଲି ହୋଇ ବସିଅଛନ୍ତି । ଯେବେ ଯଥାର୍ଥ ସାପୋର ଯାଇଥାଏ ତେବେ ଅ-ମୁ-ମାନେ ବସୁଥିବୁ କି ଉକ୍ତ ଉତ୍ସବକାଳକୁ ଚିର-ସ୍ମରଣୀୟ କରିବା କାରଣ ଯେ ଗୋଟିଏ ଅଟ୍ଟା-ଲକା ନିର୍ମାଣ କରିବାର କଥା ହୋଇଥିଲା ଉହିଁର କି ଆଉ କିଛି ଉତ୍ସୋଗ ହେବ ନାହିଁ ? ହେବଲି ତେଜାଫର୍ଦ୍ଦରେ ବସୁଣୁ କରିବା କି ସାର ହେଲା । ଏହିକଥାକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ସେ-ବନ ସରରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗାନ୍ଧି ସାହେବ କହିଥି-ଲେ କି ବଡ଼ ଲକ୍ଷାର ବସୁଣୁ ଯେ ଏଠା ଲୋକମାନେ ତେଜା ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିବୁ ମାତ୍ର ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ମନ ବଳାନ୍ତି ନାହିଁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଏଠାର ମାତ୍ରାଗଣ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅନୁଗ୍ରହ କରୁ ଅଛୁ କି ଉକ୍ତ ଲକ୍ଷୀକର ଚରମକୁ ଉତ୍ସାହ କରି ଆଉ ଥରେ ସକ୍ଷ କରି ଆପଣା ଅଜ୍ଞାନରକୁ ସ୍ୱାର୍ଥ କରନ୍ତୁ ।

ଶ୍ରୀ ଅର୍ଥକୁ ସିଂହମାନଙ୍କର ବିକ୍ରୟ ବସୁଣୁ-ରେ ବୋର୍ଡ଼ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତମ ସକ୍ଷର ତାଣ୍ଡ କରିଅଛନ୍ତି । ଉହିଁର ମର୍ମ ଏହି-ବୋର୍ଡ଼ିକ ଲୋକସଭାରେ ଅଧିଅଛି କି କେତେକ ଜିଲରେ କେବଳ ଅଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସିଂହମ ସୂକ୍ଷ୍ମା ଦିଅନ୍ତୁ ଏଥିର ତାପୂର୍ଯ୍ୟ ଏହି ଯେ ଅଳ୍ପ ଲୋକଙ୍କୁ ସୂକ୍ଷ୍ମା ବେଳେ ସେମାନଙ୍କର ଅଗ୍ର ଲାଭ ହେବ ଓ ନିବୀଡ଼ ଚଳକ । କିନ୍ତୁ ଏ ପ୍ର-ଥାରେ ସିଂହମ ବିକ୍ରୀ ଏକଦାତଥ ବ୍ୟାପାର ହୋଇପଡ଼େ ଓ ପ୍ରଧାନ ଅମଳମାନେ ଆପଣା ଚୁକ୍ତି ଭାବ ବଜୁକ ହାତରେ ଏ କାରକାର୍ଯ୍ୟ ରଖାନ୍ତି । ଏଥିରେ ଅନ୍ଧକ୍ଷ ଘଟିବାର ସମ୍ଭାବନା । ବାହାର ପ୍ରଚାରଣ ସିଂହମ ସଚ୍ଚିତାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୁଏ, ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ଥିବ ଉହିଁର ଅଭିପ୍ରାଣ ସିଂହମ ବିକ୍ରୟ ଉପାୟଟି ସେ-

ମାନେ ଅବଲମ୍ବନ କରିବେ ବୋର୍ଡ଼ି ଏହିଭୂତ ଆସା କରିବୁ । ହୋବାନା ବା ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟୀ ଓ ଉତ୍ସବକ୍ତୀ ଏହିସର ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ସି-ଂହମର ସୂକ୍ଷ୍ମା ଦେଲେ ସରକାର ଓ ସର୍ବସାଧା-ରଣ ଉତ୍ସବଙ୍କର ସୁବିଧା ଓ ଲାଭ ହେବ । ଏ ବକ ଗେ ବୋର୍ଡ଼ି କଲେକ୍ଟରଙ୍କ ପ୍ରତ ଅଦେଶ କରିଅଛନ୍ତି କି ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନର ସିଂହମ ଫର୍ମେସନର ତାଲିକା ସଠାକରେ ଓ କି ପର ଅନେକଲୋକ ସିଂହମ ସୂକ୍ଷ୍ମା ପାଇବେ ଉହିଁର ଉପୋର୍ଯ୍ୟ କରିବେ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଉତ୍ସାହରୁ ଯେ କଲେକ୍ଟରମାନେ ବୋର୍ଡ଼ିର ଉତ୍ତମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଅନୁଗାମୀ ହେବେ ।

ଉତ୍କଳସଭାର ସୁଧା ।

ଈଲଗ୍ରରୁ ଅଧିଅଧିକା ସମ୍ଭାବନାମାନଙ୍କରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ବାର୍ଦ୍ଧନଗର ହସ୍ତଗତ କରିବା-ରେ ରୁଣୀୟମାନେ ଅପାଧାରଣ କାରକୁ ପ୍ରକାପ କରିଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନର କ୍ଷେତ୍ରରେ ୧୦ ହ-ଜାର ଭୂରାଜି ସେନା ଥିଲେ ଓ ୧୮୦୦୦ ରୁଣୀୟମାନେ ତାହାକୁ ଅନୁମତ କରିଥିଲେ । ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ସୁଧି ଅରମ୍ଭ ହେଲା ଓ ଉକ୍ତ ଘଣ୍ଟା ଲଢ଼ାଇ ଉତ୍ତାରୁ ବାହାର ଦଗର ପାତେ-ରମାନ ପଡ଼ିବ ଦେବାକୁ ଅରମ୍ଭ ହେଲା ରୁଣୀୟ-ମାନେ ପୁଣିରୁ ଭୂରାଜିଙ୍କର ବଳ କଳନା କରି-ଥିଲେ । ସୁଧା ସେମାନେ କର୍ମକାର କରିବାର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସରେ ସଜ୍ଜାଯାବ ସୁଧି ହେଲେ । ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ର ପାତେରା ତାହାଙ୍କର ହସ୍ତଗତ ହେଲା । ଭୂରାଜିମାନେ କୌଣସିରୂପେ ସମ୍ଭାଳ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସୁଧି ସେସ ସମୟକୁ କ୍ଷେତ୍ରର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ସାହରେ ରହି ଯାଇଥିଲା ଓ ରୁଣୀୟମାନେ ତାହା ଉପରେ ତୋପକୃଷ୍ଟି କରୁ-ଥିଲେ । ସେତ କାଳରେ କ୍ଷେତ୍ରମଧ୍ୟର ଭୂରାଜି-ସେନାମାନେ ଆଉ ରକ୍ଷାର ଉପାୟ ନ ଦେଖି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃସାହସିକ ହୋଇ ରୁଣୀୟମାନେ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ବାହାର ଆସିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ମାତ୍ର ରୁଣୀୟ ଘୋଡ଼ାସବାରମାନେ ଏମନ୍ତ କୌଶଳ-ରେ ତାହାକୁ ଅଟକାଇ ରଖିଲେ ଯେ ସେମା-ନଙ୍କୁ ଅଗତ୍ୟା ଅସ୍ତ ଉତ୍ସାହ କରିବାକୁ ହେଲା । ଏହିରୂ-ପ ରୁଣୀୟମାନେ ଜୟକର କରି ପ୍ରାୟ ଦଶହଜାର ଭୂରାଜି ସେନାକୁ ଦେଇ କଲେ ଏକ ୩୦୦ ତୋପ ଓ ଅନେକ ବାରୁଦ ଉତ୍ସାହ ହସ୍ତଗତ କଲେ । ପ୍ରେକନା ସୁଧରେ ଠିକ ଏହିସର ଘଣ୍ଟା ହୋଇଥିଲା ଅର୍ଥାତ୍ ସୁଧାକାଳ-

ରେ ଓସମାନସାଗ ବଳଭୂତକ ରୁଣୀୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ବାହାର ଆସିବାର ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତେ ରୁଣୀୟମାନେ ତାହାକୁ ଏମନ୍ତ ଅଟକାଇଦେଲେ ଯେ ସମସ୍ତ ସେନା ଅସ୍ତତ୍ୟାଗ କରି ବନ୍ଦ ହେଲେ ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ସା ସଂଗ୍ରାମ ହୋଇଥିଲା । ରୁଣୀୟମାନଙ୍କର ୧୪୪୪ ଏକ ଭୂରାଜିର ପ୍ରାୟ ୪୦୦୦ ସେନା ମରାପଡ଼ିଲେ । ଏସୁଧରେ ୨୭ ତୋପ ରୁଣୀୟମାନେ ହେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବଳଭୂତମଧ୍ୟରେ ଦଶହଜାର ପାଦା ଓ ୧୧୨-ଜଣ ସୈନିକ ବର୍ମରୁ ଧନୁସ୍ତ ଅଛନ୍ତି ।

ତା ୧୪ ରାଜର ଉତ୍ସାହରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ସରକାରୀପୁରା ଭୂରାଜି ସଙ୍ଗେ ସୁଧି ଅରମ୍ଭ କରିଅଛି । ଭୂରାଜିର ଗଡ଼ୁ ଗୁରୁଅଧିକା ବାହାରୁ ଅଛନ୍ତି ଏଥିକୁ ଆଉ ରକ୍ଷା ନାହିଁ ।

ଭୂରାଜିର ପୁଣ୍ୟଲତା ଓ ରୁଣୀୟର ବିକ୍ରମ ଦେଖି ଈଲଗ୍ରର ସୁଧାବର୍ମରୁମାନେ ବଡ଼ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସୁଧି ଅରମ୍ଭ ସମୟରେ ଈଲଗ୍ର ସ୍ଥିର କଲେ କି ଯେସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଈଲଗ୍ର-ମାନଙ୍କର କୌଣସି କ୍ଷତ୍ରର ସମ୍ଭାବନା ନ ହେବ ସେସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନେ କରପେକ୍ଷ ରହିବେ । ଭୂରାଜି ଏତେ ବାଳ ସୁଧରେ ଅପାଧାରଣ ସାହସ ଦେଖିଲେବାରୁ ଈଲଗ୍ରର ଭୂରାଜି ହେଲେ ଯେ ରୁଣୀୟ ସ୍ୱାସ୍ତ୍ୟ ବିଚ୍ଛି ଅଛନ୍ତି ହେବ ନାହିଁ ସୁଧା ସେ ଈଲଗ୍ର କରପେକ୍ଷ ରହି ଅପଣାର ସରୁ ଓ ମର୍ଯ୍ୟଦା ରକ୍ଷା କରି ପାରିବ । ଏଥିର ଭୂରାଜିର ବଳ ଗଲ ଓ କିଣ୍ଟୟ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଗାପ ହେଉ ଅଥବା ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଭୂରାଜି ସୁଧରେ ପଶୁପ୍ର ହେବ ଓ ଯେବେ କି ନ ହୁଅଇ ତେବେ ମୁସଲମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ଉତ୍କଳସଭାରୁ ଉଠିବ । ତାହା ହେଲେ ରୁଣୀ-ୟମାନେ ଭୂରାଜି ଓ ଉତ୍କଳସଭାର ଅଧିକାର ହେବେ । ତେବେକେଲେ ଈଲଗ୍ରର ଅଧିକାର କିପରି ରକ୍ଷାପଦରେ ରହିବ ? ଏହି ବ୍ୟା ବଡ଼ ବିଷୟ ପଡ଼ିଅଛି ଓ ଏହି ପାଇଁ ଈଲଗ୍ରର ସୁଧାପୁରୁଷମାନେ ନିଷ୍ଠା ଏବଂଠାବରେ ବସି ବିଚାର କରୁଅଛନ୍ତି କିଛି ବିଚ୍ଛି ସ୍ଥିର ହୋଇ ନାହିଁ ।

ସେସିବରୁ ସୁଧା ।

ଏଠାରେ ଦୌଡ଼ ଓ ଅଗା ପ୍ରଭୃତି ସବାଦେ ଦେବଳ ହୋଇ ଓ ଉତ୍ସାହର ଗୁଣ ହୁଅଇ । ହୋଇର ଗୁଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲାଭବର ହୋଇଅଛି କିନ୍ତୁ ଉତ୍ସାହ ତାହାଠାରୁ ଶୀଘ ହେଲେହେ-

ଭଦ୍ରର କାରକାର ବିପ୍ରର ହୁଅଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାରେ ଗୋଲ କେଉଁ କୁଡ଼ା ଅଥ ବେହେ ଏ ଚାଷ ନ କରିବାରୁ ଏ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିପ୍ରର ମିଳଇ ନାହିଁ ସୁତରାଂ ବାଣିଜ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାନପାଇ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଅଭି ଗୋଟିଏ ବହୁପର ଦ୍ରବ୍ୟ ଭାରତବର୍ଷର ଚାଷ- ଅତ୍ତେ ମିଳିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ଓ ଲୋକେ ଯହିଁ ବଲେ ଏହା ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ବାଣିଜ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ହେବ । କଲିକତା ନିକଟରେ ଗୋଟିଏ କାରଖାନା ଅଛି ଉହିଁରେ ଦୌଡ଼ ଓ କାନିକାସ ଲୁଗା ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅଇ । ଉକ୍ତ କାରଖାନାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମକାଲିଷ୍ଟର ସାହେବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଲେଖି ପଠାଇଅଛନ୍ତି କି ଯେସି ଗରୁର ବକଳାରୁ ଏମନ୍ତ ସୂତା ବାହାରପାରେ ଯେ ଉହିଁରେ ଜାହାଜର ପାଲ ଇତ୍ୟାଦି ସଜାଣେ ଉତ୍ତମ କାନିକାସ ଲୁଗା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ । ଉକ୍ତ କାରଖାନାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ରୁପାୟାରୁ ଅସୁଅବା ଏହି ପ୍ରକାର ସୂତାପୁରୁ ଉକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛି ସେ ସୂତାର ମୂଲ୍ୟ କଲିକତାରେ ମହଣ ୫ ୮୯ ଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ନିକଟ ହେଉଅଛି । ଯେସି ବକଳାର ସୂତା ଠିକ ସେହିପରି ହେବ ଓ ଉହିଁର ଦାମ ସୁଲଭ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିବାରୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅଧିକ ହେବ ସୁତରାଂ ଏ ଦ୍ରବ୍ୟର ବାଣିଜ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ହେବାର ଆଶା ଅଛି । ଯେପରି ଯେସିଗରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଉହିଁରୁ ସୂତା ବାହାର କରିବାକୁ ହେବ ଉହିଁର ସର୍ବମୋଟ ଲାଭ ମଧ୍ୟ ସେ ପ୍ରକାର କରିଅଛନ୍ତି ଓ ସ୍ୱୟଂ ପରୀକ୍ଷା କରି ସଫଳ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସେହି ଲାଭମାନ ସେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଲେଖି ପଠାଇବାରେ ଡାକି ଗୋଟିଏ ସରକାରୀୟ ଆକାରରେ ସର୍ବ-ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାତାର୍ଥେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି । ଅନୁମୋଦନ କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କଠାରୁ ଉକ୍ତ ସରକାରୀୟର ଏକପ୍ରସ୍ତ ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଉହିଁର ସାରକାର ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଅଛି ।

ପ୍ରାକଳିଷ୍ଟର ସାହେବ ବୋଲନ୍ତି କି ଏଠା ଲୋକେ ମଞ୍ଜି ବାହାରକରି ଦେଇ ଝାଟିକୁ ଜାଳି ହୁଅନ୍ତି ଓ ଉହିଁରୁ ଅଭବିଷ୍ଟି ଅସୁ ହୁଅଇ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ସେହି ଝାଟିରୁ ଗାଂସ ମଞ୍ଜି ବାହାରକରି ନେଇ ତାହାକୁ ପାଣିରେ ଗୁଡ଼ାଇ ରଖି ଝୋଟ ବାହାର କରିବା ନ୍ୟାୟରେ ସୂତା ବାହାର କଲେ ଉହିଁରୁ ଅନେକ ଝାଟି ଅନାମା ହେବ ।

ପୁଅକାର ସବୁ ସ୍ଥାନରେ ଯେପରି ଚାଷ ହୁଅଇ । କେଉଁଠାରେ ଉତ୍ତ ସୂତା ଅଥବା ମଞ୍ଜି ଓ କେଉଁଠାରେ ଉତ୍ତ ସୂତା ଓ ମଞ୍ଜି ସଜାଣେ ଏଥିର ଚାଷ ହୁଅଇ । ଭାରତବର୍ଷରେ ମଞ୍ଜି ପାଇ ଏଥିର ଚାଷ କରନ୍ତି କିନ୍ତୁ ମଞ୍ଜି ଓ ସୂତା ସଜାଣେ ଚାଷ କରିବାକୁ ହେଲେ ଭଲଲିଖିଲ ଲାଭ ମ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାପ୍ୟାଳନ କରିବାର ଉଚିତ ତାହା ହେଲେ ମଞ୍ଜି ସଜାଣେ ଉତ୍କଳସୂତା ମଧ୍ୟ ଅସୁ ହେବ । ଯେଉଁ ଜମିରେ ପ୍ରକାଶ ବଢ଼ି-ପାଣି ମାତ୍ର ଓ ଦୋରଣ ଥାଏ ତାହା ଯେସି ଚାଷ ସଜାଣେ ଉତ୍କଳ ଅଥଇ । ଉକ୍ତ ଜମିରେ ଗୁଣିବାକୁ ହେଲେ ଭଲ କରି ଖଜ ସଜାଇବାକୁ ହେବ କାରଣ ନାରସ ଜମିରେ ଭଲ ଫସଲ ହେବ ନାହିଁ । ବାର୍ଷିକ ମାସ ନ ହେଉଣୁ ଜମି ଚଷିବ । ଚାଷ ପାଞ୍ଚଥର ଭଲ କରି ଚଷି ମଇ ଦେଇ ବିହନ ଗୁଣିବ । ବିହନ ଉତ୍ତମ ହେବାର ଆବଶ୍ୟକ ସମୟରେ ବିହନ ବଦଳ କରିବାର ଭଲ ଅର୍ଥାତ୍ ଭଲ ପ୍ରଦେଶରୁ ବିହନ ଆଣି ଉହିଁରୁ ବିହନ ବାନ୍ଧିବ ଓ ଚାଷ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ଉତ୍ତାରୁ ନୁଆ ବିହନ ଆଣାଇବ । ଏକବିଠା ଜମିରେ ସେଠାଠାରୁ ବିହନ ଗୁଣିଲେ ଭଲସୂତା ବାହାର ବହୁତ ବହଳ କରି ଗୁଣିଲେ ମଞ୍ଜି ଅଧିକ ହେବ ମାସ ଗରୁ ସାଜ ହେବ ଓ ସୂତା ଭଲ ହେବ ନାହିଁ । ବର୍ଷାକାଳ ଗେଷହେବା ମାସକେ ବିହନ ଗୁଣିବ ଓ ଗରୁ ଦୁଇ କି ଚାଷଇଞ୍ଚି ହେଲେ ଥରେ ଭଲ କରି ବଲକୁ ବାଜି ଦେବ ଓ ଜମି ପରଷାର ହୋଇ ଥିଲେ ଉହିଁରୁ ଅଭବିଷ୍ଟି କରିବାକୁ ହେବ ନାହିଁ । କେବଳ ସୂତା ସଜାଣେ କେବଳ କରିଥିଲେ, ଛୁଇଁପାଣି ଆସିବା ଠିକ ପୂର୍ବ ଗରୁସବୁ ଉପାଡ଼ି କଡ଼ାକରି ବାଜି ଅବଳମ୍ବେ ପାଣିରେ ମାତ୍ରଦେନକୁ ହେବ । ଚାଷ ପାଞ୍ଚଦିନରେ ପଡ଼ିଗଲେ ତାହାକୁ ପାଣିରୁ ବାହାରକରି ଦାସତ୍ରପରେ ଶୁଖାଇ ଦେବ ଏ ୨୫ ଖା ମଧ୍ୟରେ ଶୁଖିଯିବ ମାସ ଏସମୟରେ ସର୍ବକରିବାର ଉଚିତ କାରଣ ବଡ଼ ଶୁଖିଗଲେ ସୂତା ନଷ୍ଟିବ । ଉହିଁ ଉତ୍ତାରୁ ଛାଣିବପା ପ୍ରମାଣେ ସେ ସବୁକୁ ଗଦାକରି ଦେବ । ଗଦା ଭଲରେ କୁଟା କମ୍ପା ବାଉଁଶ ଦେଲେ ଗଦା ଭିତରେ ବଜାସ ଖେଳବ । ଦି ୧୫ ନ ଗଦା ହୋଇ ରହିଲେ ଉତ୍ତରର କାଠିସବୁ ପଡ଼ି ଏପରି ଖାଣ୍ଡି ହୋଇଥିବ ଯେ ସହଜରେ ଚୁନା ହୋଇ ଯିବ । ଯଦ୍ୱାରା ସହଜରେ ଚୁନା ହୋଇପାରେ ଓ ହାତରେ ମଧ୍ୟ ହେବ । ଯେଉଁ ଯେସି

ଚାଷରୁ ମଞ୍ଜି ଓ ସୂତା ଉତ୍କଳସୂତା ଅସୁବର ବାର ଇଚ୍ଛା ହେବ ସେଠାରେ ମଞ୍ଜି ପାଣିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷେତ ରହିବ । ବଜଲୀରେ ଯେତେ ବିହନ ଗୁଣାଯାଏ ଉହିଁର ଚାଷଗୁଣ ଅନେକ-କାରେ ଗୁଣକୁ ଓ ଉହିଁରୁ ସୂତା ଓ ମଞ୍ଜି ବିପ୍ରର ପରମାଣରେ ଅସୁ ହୁଅଇ । କେବଳୀ ସଜାଇ ମଞ୍ଜି କୁଡ଼ାଇଲେ ସୂତା ଅସୁ ହେବ ନାହିଁ । ଏସକାଣେ ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଗଣ୍ଡେନାଠ ଅଥବା ପଥର ଉପରେ କାତେଇ ମଞ୍ଜି କୁଡ଼ାଇବ ଓ ମଞ୍ଜି ଅଲଗା ହେବା ମାସକେ ଝାଟିକି ନେଇ ପାଣିରେ ମାତ୍ରକ (ପରଷାର ଜଳ ଉତ୍ତମ ଅଥଇ) ଉହିଁ ଉତ୍ତାରୁ ଉପର ଲେଖିଲ ଲାଭମରେ ସୂତା ବାହାର କରିବ । ଏଥିରୁ ଯେଉଁ ସୂତା ବାହାରକ ତାହା ନିକଟ ହେଲେ ହେଁ ଲାଭନକରରେ ଉହିଁର ମହଣ ୫ ୧୮- । ୧୯ ଙ୍କା ହେବ । କିନ୍ତୁ କଲିକତା ନିକଟରେ ଯେଉଁ କାରଖାନା ଅଛି ଉହିଁରେ ଏଦ୍ରବ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଯିବ ଓ ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ତାହାକୁ ବିଲଭକୁ ବିକ୍ରୟ କରିବା କାରଣ ସିନାର ପ୍ରୟୋଜନ ହେବ ନାହିଁ ।

ଅନୁମୋଦନ ଉପର ଲିଖିତ ବିବରଣମାନ ବାହାଲ୍ୟରୂପେ ଲେଖିବାର କାରଣ ଏହି ଯେ ଜମିଦାର ଓ ଚାଷିମାନେ ଏଥିରୁ ଗୋଟିଏ ନୁଆ ଲାଭର ସୁଯୋଗ ସୂତାଅସୁ କରିବାକୁ ପ୍ରକୃତ ହେବେ । ଯେସିଫଳ ଏଠାରେ ବିପ୍ରର ପରମାଣରେ ହୁଅଇ ଯେବେ ଚାଷିମାନେ କେବଳ ମଞ୍ଜି ପାଇବାରେ ଉପୁ ନ ହୋଇ ସୂତା ବାହାର କରିବା କାରଣ ଉପର ଲେଖିତ ଲାଭମାନ ଅବଲମ୍ବନ କରିବେ ତେବେ ତାହାଙ୍କର ପର ଗ୍ରମ କଦାଚ ବ୍ୟର୍ଥ ଯିବ ନାହିଁ । ଚାଷିମାନ ଓ ବଦାସର ବନରମାନଙ୍କ ପ୍ରସାଦରୁ କଲିକତା କିଛି ଦୂରନୁହଇ କେହି ଚାଷି ପରୀକ୍ଷାସରୁପ ଯେସିଝାଟିରୁ ସୂତା ବାହାରକରି କଲିକତା ଚାଷି କାରଖାନାକୁ ପଠାଇ ଦେଲେ ସେ କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଫଳ ହେବ ତାହା ଜାଣି ପାରିବ ଓ ଥରେ ଉହିଁର ମୂଲ୍ୟକୁ ଲାଭ ଜାଣିପାରିଲେ ଅପେ ମନ ମାନିଯିବ । ଅନୁମୋଦନ ଚାଷି ଓ ଜମିଦାରଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁ କି ଥରେ ଏକଥକୁ ବିଚିନ୍ତ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ପି, ଓ, ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ କର୍ମକର ଏକଟି କଳ ହୋଇ ଅସୁଅଛନ୍ତି । ଏମହାଗଣ ଅନେକଦିନ କଲିକତାର ମାଛପେଟ ଥିଲେ ।

କାଲେପୁରରେ କୁମାର ବୈକୁଣ୍ଠନାଥଦେବ ଯତ୍ନରେ ଅମଳା ଜାମୁଏଣ ମାସ ତା' ଉପରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରବନ୍ଧ ପ୍ରକାଶନା ହାଟ ହେବ । ସେଠାକୁ ଏଦେଶୀୟ ନାନାପ୍ରକାର ଉତ୍କଳ କୃଷି ଓ ଗିଳ୍ପଜାତି ପ୍ରବ୍ୟ ପଠାଇବା ସକାଶେ କଲେଜ-ଟର ସାହେବ ଜମିଦାରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପସିଲେଣି ଅଛନ୍ତି ଉତ୍କଳ ପ୍ରବ୍ୟ ସକାଶେ ପାରିତୋ-ଷିକମାନ ଦିଅଯିବ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଉତ୍କଳ-କରୁଁ ଯେ ବୈକୁଣ୍ଠ ବାବୁଙ୍କର ଏ ଛତକର ଅନୁଷ୍ଠାନଟି ସମା-ଗରେ ସଫଳ ହେବ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜଲର ଜମିଦାର ଓ ଉତ୍କଳୋ-ମାନେ ଏଥିର ଅନୁକରଣ କରବେ ।

ଏକର୍ଷ ମଧ୍ୟ ଅର୍ଥୀମ ବନ୍ଧୁରେ ଗବଣ୍ଡିମେ-ଶୁଙ୍କର ଅନେକ ଲଭ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ଏପ୍ରସଙ୍ଗ ଯେ ବନ୍ଧୁ ହୋଇଅଛି ଭଣ୍ଡରେ ଇଷ୍ଟମିଟ ଅପେକ୍ଷା ଅଧକୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ମିଳିବାର ଜଣା ଯାଇଅଛି ।

ହୁଏତ ପଶୁ ବିନାଶର ସାଲତମାମିରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଲାଲବର୍ଷରେ ନେ ୧୮୭୭ ସାଲରେ ଜ ୧୯୭୭ ଶ ମନୁଷ୍ୟ ଓ ୪୪୮୦୦ ପଶୁ ଗୁଡି ସାଲଜ ପଶୁ ହୁଏତ ପଶୁ ଓ ସର୍ପ ଗୁଡି ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏଣେ ୨୦୦୪୯ ବନପଶୁ ଓ ୨୨୭୭୯ ବିଗଲ ସର୍ପ ବଧ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ବଧକାରମାନଙ୍କୁ ପୁରସ୍କାର ଦେବରୁ ସରକାର-ଙ୍କର ୪ ୧୪୫୭୪୯ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇ ଅଛି । ଗଜ ବର୍ଷ ୨୨୭୭୭ ପଶୁ ଓ ୨୭୦୮୫ ସର୍ପ ବଧ ହୋଇ ଥିଲେ ଓ ଏଥିରେ ଏକଲକ୍ଷ କୋଡ଼ିଏ ହଜାର ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇ ଥିଲା । ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ହିତାରେ ସରକାର ହୁଏତ ପଶୁ ବଧରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହରୁ ଅଛନ୍ତି ପ୍ରଶଂସାର ବିଷୟ ଅଟଇ ।

ମାନ୍ୟାଳ ପ୍ରଦେଶର କେବଳ ଗଞ୍ଜାମଜିଲ୍ଲାରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ନ ଥିଲା ବୃଦ୍ଧି ସମ୍ପାଦି ଅସିଅଛି ଯେ ଉକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାରେ ପୁର ଇଷ୍ଟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ-ଅଛି ଓ ଉକ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଅନେକ ଉପକାର ହୋଇଅଛି ।

ମେଦିନୀପୁରର କଲେକ୍ଟର ଶାସନ ସା-ହେବ କୋଡ଼ର ସେକ୍ଟରସ ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଶାସନ ସାହେବଙ୍କର ଅ-ନେକ ସୁଖ୍ୟାଳ ଶ୍ରୀ ଯାଇଅଛି । ମେଦିନୀପୁରର ଲୋକମାନେ ତାହାଙ୍କ ସକାଶେ ଦୁଃଖିତ ହୋ-ଇଥିବେ ।

ହୃଦୟେ ଅଧରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ କଲିକତାରେ ମୃତ୍ୟୁର ତାଲିକା ଅତି ଉତ୍କଳ-ରୂପେ ବୃଦ୍ଧି ହେଉଅଛି । ଜଗତ୍ ମାସର ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହରେ ୩୦୦ ଲୋକ ମରୁଥିଲେ ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ନିମନ୍ତେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ତଳତମାସ ତା ୨ ରଖରେ ଶେଷ ହେବା ସପ୍ତାହରେ ୪୯୭ ଜଣ ମଲେ । ଅଧିକାଂଶ ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ ଜ୍ୱର ଅଟଇ ।

ଏକ ଶତ୍ରୁ ଇଂରାଜୀ ସିନାଦ ପସରେ ଲେଖା ଅଛି କି ତାଲୁକର ଯୋମିନ ସାହେବ ତତ୍କାଳର ପ୍ରାଗ ବୃଦ୍ଧି ଦୃଷ୍ଟିରେ କେତେ ଗୁଡିଏ ନବସା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଅଛନ୍ତି ଏମନ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେ ସେ ନବସାମାନ ଦେଖି ପିଲଜନୁହେବା ହୁଏ ପୁଅହେବ କି ହୁଅହେବ ତାହା କୁହାଯାଇ ପାରିବ । ସମ୍ପତ୍ତି ତାଲୁକ ସାହେବ ଘୋଡ଼ା ଓ ଅନ୍ୟ ଗୁଡିଏକ ପଶୁଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଏପ୍ରସର ନବସାମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ନିଯୁକ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ହିନ୍ଦୁ ଜ୍ୟୋତିଷମାନଙ୍କ ସକାଶେ ଏସିନାଦଟି ଶୁଭବର ଅଟଇ । ତାହାଙ୍କ ବିଦ୍ୟାକୁ ଏଗିକି କେହି ଦତ୍ତାଦର କରବେ ନାହିଁ ।

ଲହୋରର ସଂବାଦ ପଦରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ ଉତ୍କର ପିମର ପ୍ରଭେଦକ ମୁଦାମରେ କେତେ ଗ୍ରୀଷ୍ମସ୍ନାନ ଅଛନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେଲୋକ ଗିର୍ଜାକୁ ଅସନ୍ତି ଏଥିର ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉ ଅଛି । ଏହା ବିଲତର ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟ ସଭାରେ ଦରପେଶ ହେବ । ଏଥିରୁ ଏମନ୍ତ ଅନୁମାନ ହୁଅଇ ଯେ ସରକାରଙ୍କ ହାତରୁ ଗିର୍ଜାର କର୍ମ ବାହାର ଯିବ । ଗାପ୍ର-କଲେ ଉଲ ।

ବମ୍ବେର ଗଜ ବାଣିଜ ରୂପାର୍ଟରୁ ଜଣା ଯାଏଯେ ଗଜବର୍ଷ ଅପେକ୍ଷା ଉକ୍ତ ବର୍ଷ ଅର୍ଥୀମ ବିକ୍ରୟରେ ଗୁଲଗଲକ୍ଷଣ ଲାଭ ହୋଇଅଛି ତିନିରେ ଅର୍ଥୀମର ଉତ୍ତ ଉତ୍ତ ହେବା ଏଥିର କାରଣ ଅଟଇ ।

ବୋମବାଦରେ ଅଲ୍ପଦନଜଳେ ଗସ୍ୟ ଲୁଟି-ହୋଇ ଥିଲା । ଲୋକମାନେ ଏକମେଲ ହୋଇ ଅନେକ ଜାହାଜରୁ ଗସ୍ୟ ଲୁଟିନେଲେ । ହେ-

ଲୋକ ଧର୍ମପତ୍ରଅଛନ୍ତି । ସେଠାରେ କାଲ ପତ୍ରଅଛି କି ?

ତଲିକ ମାସ ତା ୩ ରଖରେ ମାନ୍ୟାଳଗର-ରେ ଏକଲକ୍ଷ ସମ୍ଭାବୋଇ ଥିବ ଓ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି କମିଟିର ସାହେବ ସଭାପତିର ଅବନ ଛାଡ଼ଣ କରିଥିଲେ । ତାହା ଓ ଗୋଅଲକ ମଧ୍ୟରେ ରେଲ ବାଟ ନିର୍ମାଣ କରବା ସମ୍ଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି ଯେ ଏ ରେଲ ବାଟରେ ଦେଉଳୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହେବ ଓ ତାହା ଉପ-ହାସ ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ଭାରତବର୍ଷରେ ସଂଗୃହୀତ ହେବ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଅଧିକାରୀ ଦୁକାମତ ।

ସଦସ୍ୟାଧାରଣକ ଦୋକରର୍ଥେ ଉତ୍ତାହାର ଦେଶରପତ୍ର ଯେ ଗୁରୁଧାରରେ ରୁଗାବାଜ ଦୁକାମତ କରେ ରୁଗାରେ କଣ ଅପାଦ ନ ହୋଇ କେବଳ ବାଲ ସଦା ହୋଇଯିବ । ପୁଣି ଏକଦାରେ ରୁଗ ଓ ଚେର ଦେଇ ଅଳ୍ପ ପ୍ରକାରର ଦୁକାମତ କରପାରେ ଓ ଦାନ ସଦା ଲଭମତ୍ତେ କର ଜାଣେ ଯାହାକର ଅରୁଦ ହୁଏ କାର୍ଯ୍ୟ-ଦାବ ପସଣା କର ପାରିବେ । ୧୦ ।

୨୧/୨/୭୭ } ଚର ବାବଦ
୧୩୨ } ୧ ସା । ମୂଲ୍ୟପୁର । ୨ । ସୁନ୍ଦର
 } ୧ କା । ବାଲେଶ୍ୱର ।

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ।

ବାବୁ ଦତ୍ତବିଳ ପାମାସକ	୧୩୨	ବଲ୍ୟା ୪ ୨୫
.. ସଦାନନ ମହାନ୍ତ	"	" ୪ ୨୫
.. କରନ୍ଦାସ ଦତ୍ତବିଳ	"	" ୪ ୨୫
.. ରବିନାଥ କେଶା	"	" ୪ ୨୫
.. ସଦାନନ ଦେବେବ	"	" ୪ ୨୫
.. ସରକରୋର ଘୋଷ	"	" ୪ ୨୫
ମୁନ୍ସି ଅବହୁଲ ରେଜାକ	"	" ୪ ୨୫
ବାବୁ ଦେହାସ ମହାନ୍ତ	"	" ୪ ୨୫
.. ବିରାଧାସ ସାହୁ	"	" ୪ ୨୫
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସଦା କରୋ ଅଠଗଣ୍ଡିକ	"	" ୪ ୨୫
ମୁନ୍ସି ଅପତ କର	"	" ୪ ୨୫
.. ସୁନ୍ଦରାମ ମହାନ୍ତ	"	" ୪ ୨୫
ସମ୍ପାଦକ ହୃଦେଶିଣୀ ସହ ଦେବୀନାଥ	ଅଗ୍ରମ ୪ ୩୮	
ମୁନ୍ସି ସେବ କାଦର	୧୩୨	ବଲ୍ୟା ୪ ୨୫
ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଦାଦା ବାଲେଶ୍ୱର	ଅଗ୍ରମ ୪ ୨୫	
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସଦା କରୋ ପାଲକ	ବଲ୍ୟା ୪ ୨୫	
ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ଓମାକାହେବ	୧୩୨	ବଲ୍ୟା ୪ ୨୫
ବାବୁ ଦୁର୍ଗବିହାର ଘୋଷ	୧୩୨	ବଲ୍ୟା ୪ ୨୫
ବାବୁ ଦତ୍ତବିଳ ଦାସ	୧୩୨	ବଲ୍ୟା ୪ ୨୫

କେ ଏହ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଦରଦାବତାର ୧୩୨ ଗ୍ରନ୍ଥ-କମ୍ପାନୀକ ସଦାକାମରେ ମୂଲ୍ୟ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବା

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଭା ୧୨୭

ପୃ ୫୧ ଖ୍ୟା

ପା ୨୧ ରବି ମାସେ ଉତ୍କଳର ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା । ମୁ । ପୌଷ ୧୨ ନ ସନ ୧୮୮୫ ସାଲ ଗଣକାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକମୂଲ୍ୟ ୪୫୧
ବର୍ଷାନ୍ତେମୂଲ୍ୟଦେଲେବର୍ଷକୁ ୪୨୯
ମଫସଲପାଇ ତାକମାସଲ ୪୧୫୮

ଶ୍ରୀମୁକୁ ରେବତୀ ସାହେବ କମିଶ୍ନର ଆଗା-
ମା ତା ୨୧ ଗରେ ବାର୍ଷିକ ଗସ୍ତ ଅରମ୍ଭ କରବେ
ସେ ପ୍ରଥମେ ଖୋରାଧାକୁ ସିକାର ସ୍ଥିର କରି-
ଅଛନ୍ତି ସେଠାରୁ ଗଡ଼ଜାତକୁ ଯାଣା କରବେ ।
ରାଣସୁର ଦଗସଲ୍ଲା ଓ ଦେବନାଲର ନୁତନ
ବିଲୋକପ୍ରମାନ ହସର ହେଉ ଅଛି ଭଲ କର
ଦେଖବେ । ଓ ପାରଲୁଦର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଦେଖିବାକୁ
ମଧ୍ୟ ସିବେ ବୋଲି ଶୁଣାଯାଏ । ଅମୂନାନକ
ବିବେଚନାରେ ପାରଲୁଦକୁ ଗାଘ୍ର ସିକାର
ଆବଶ୍ୟକ । ସେଠାରେ ଭାସି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପଡ଼ିଅଛି
ବୋଲି ସମସ୍ତେ କହୁ ଅଛନ୍ତି ସ୍ୱୟଂ କମିଶ୍ନର
ସାହେବ ନିଜେ ଦେଖି ପ୍ରକାଶର ରକ୍ଷା ଦିଅ-
ସୂରେ ବହୁତ ଉପାୟ ସ୍ଥିର କଲେ ଯେମନ୍ତ
ଭଲ ହେବ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ତାହା
ହୋଇ ପାରବ ନାହିଁ ।

ଗଜ ଅଲୁବର ମାସରେ ବାଲେଶ୍ୱରକୁ
୪ ୫୩୨୧୧୧ କାର ପ୍ରବ୍ୟ ସମୁଦ୍ଧାଟେ ଅମ-
ଦାନା ହୋଇଥିଲା ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ୪ ୨୮୦୦ କା
ହେବଲ ସୁନା ରୂପାର ମୁଦ୍ରା ଓ ଅବଶିଷ୍ଟ ଥାନ
ଲୁଗା ସୁତା ଓ ଗରମନସଲ ଅଟଇ । ଏହି
ମାସରେ ୪ ୨୮୧ ୫୫୭ କାର ପ୍ରବ୍ୟ ରପ୍ତାନୀ
ହୋଇଥିଲା ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ହେବଲ ଥାନ ଗୁଡ଼ିକ
୪ ୨୨୦୦୦ କାର ଥିଲା ।

ଗଜ ଅଲୁବର ମାସରେ କଟକ ବନ୍ଦରକୁ
୪ ୨୫୦୦୦ କାର ପ୍ରବ୍ୟ ସମୁଦ୍ଧାଟେ ଅମଦାନା

ହୋଇଥିଲା ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ୪ ୨୨୦୦୦ କା
ହେବଲ ପଲଟନ ସକାଶେ ବନ୍ଦୁକ ଓ ଅବଶିଷ୍ଟ
ଥାନଲୁଗା ଓ ନସଲ ଇତ୍ୟାଦି । ଏହି ମାସରେ
ଏଠାରୁ ୪ ୫୫୫୦୦୦ କାର ପ୍ରବ୍ୟ ରପ୍ତାନୀ
ହୋଇଥିଲା । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ୧୭ । ୧୭ ହଜାର
୪୫୫ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ହେବ ନୋହଲେ
ଅବଶିଷ୍ଟ ସମସ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ଓ ରବି ଇତ୍ୟାଦି ଗସ୍ୟ
ଓ ତାହା ସମସ୍ତ ମାନ୍ଦ୍ରାଜପ୍ରଦେଶକୁ ଯାଇଅଛି ।

ଇଣ୍ଡିଆ ଗଜେଟରେ ତାକପରର ଏକ
ଉପୋର୍ଷରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ବଙ୍ଗଳାରେ ଗୁରୁ-
ଗଣ ଇଂରାଜ ଏକ ଦୁଇଗଣ ବଙ୍ଗଳା ଦେଲକ
ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଅଛି । ଏହିପରି ଗ ୧୭ ଶ୍ର ଇଂରାଜ
ଓ ୩୫ ଶ୍ର ବଙ୍ଗଳା ସାପ୍ତାହିକ ଏକ ୧୮ ଶ୍ର
ଇଂରାଜ ଓ ୨୦ ଶ୍ର ବଙ୍ଗଳା ମସିକ ପତ୍ରିକା
ଅଛି । ପାକିସ୍ତାନ ପତ୍ରିକା ହେବଲ ଏକଶ୍ର ଅଛି ।
ଏହା କୁଡ଼ା ଦୁଇଗଣ ହୁଏ ଏବଂ ଚଳିଗଣ
ଓଡ଼ିଆ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଅଛି । ବିନ୍ଦୁ ଗଣ୍ଡେ ଓଡ଼ିଆ
ଯେ ପାକିସ୍ତାନ ଚିହ୍ନି କ ହେଲା । ବୋଧ ହୁଅଇ
ଏହି ପାକିସ୍ତାନ ପତ୍ରିକାର ଉଲ୍ଲେଖ ଉପରେ
ହୋଇଅଛି । କମ୍ପୋରେ ୧୨ ଶ୍ର ଓ ଉତ୍ତର
ପଶ୍ଚିମରେ ୫୮ ଶ୍ର ଦେଶୀୟ ସମ୍ବାଦପତ୍ର
ଅଛି । ମାସ ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ ହେବଲ ଗ ୮ ଶ୍ର
ଦେଶୀୟ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଅଛି । ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ
ଦେଶୀୟ ଗୁଣର ଏତେ ହତାବର କାହିଁ କ ?
ସେଠାରେ ଇଂରାଜ ଗୁଣର ଅଧିକ ପ୍ରବର

ଏଥିର କାରଣ ହୋଇ ପାରେ ନୋହଲେ ପି-
କ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟର ଅବସ୍ଥା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ମନ ହୋଇଥିବ

ମେଦନାପୁରର କଲେକ୍ଟରଙ୍କ ବିଜ୍ଞାପନରୁ
ସ୍ପନ୍ଦିତ ଅଟ ଚଳଇତ୍ୟଦି କଷୟିତ ଉଚ୍ଚତ
କରଅଛନ୍ତି ଯଥା; “ କରନାଲର କର୍ତ୍ତାମାନ
ସମୟରେ ଖେଳରଣ ବିଅଗଲ ଓ କରୁଲପୂତ୍ର
ହୋଇଥିବା ଜମିରେ ଜଳ ମାଡ଼ଗଲ । ମାଡ଼
ଜଳ ମାଡ଼ବା ଭୂମିର ଫସଲ ଜଳ ନ ମାଡ଼ିଥିବା
ଭୂମିର ଫସଲରୁ ଅଧିକ ନ ହୋଇ ବରଂ ଉର୍ଦ୍ଧା
ହେଲା । ଲେକେ ବିବେଚନା କଲେ, ନିତାନ୍ତ
ଅବାରଣ ନୁହେ, ଯେ ବର୍ଷା ଓ ନାଲଜଳ ଦୁ-
ହେଁ ମିଶି ତାହାକର କ୍ଷେତକୁ ଉଚ୍ଛ୍ୱସ୍ତ ନ କର
ବରଂ ନଷ୍ଟ କଲା ।” ମେଦନାପୁରର ଚଷମାନଙ୍କେ
ଯାହା କହୁଅଛନ୍ତି ଏଠାଗସ୍ତରକଲରଚଷମାନଙ୍କେ
ମଧ୍ୟ ସେହି କଥା କହୁଅଛନ୍ତି ଓ ଯେତେବେଳେ
ସ୍ୱୟଂ ବଲେକ୍ଟରଙ୍କ ଲେଖାରୁ ତାହା ଜଣାଯାଏ
ସେ ସ୍ତଳେ ସନ୍ଦେହ କରବାର କାଟ ନାହିଁ ।
ଯେବେ ଏପରି ହେଲା ତେବେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
କେଉଁ ନ୍ୟାୟ ସୂଚିତ୍ୱାର ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଖାସ୍ତ
ସ୍ୱରୂପ ଜଳକର ନେବା ପାଇଁ ଏଡ଼େ ଭୟର
ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ନାଲଜଳଦ୍ୱାରା କଷରମାଗରେ ଉପକାର
ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ତାହା ଅବଧି ସ୍ଥିର ହୋଇ
ନାହିଁ ବୋଲିବାକୁ ହେବ କାରଣ ଏହା ସପ-

କ୍ଷରେ ଯେତେ କଥା ବିପକ୍ଷରେ ସୁଦ୍ଧା ତେତେ କଥା ଶୁଣା ଯାଉଅଛି । ସହଜ ବର୍ଷରେ ନୀଳ ଜଳର ଅଧିକ ଲୋଡ଼ା ହେଉ ନାହିଁ ଓ ଅନାବୃଷ୍ଟି ଦଶ ପାଞ୍ଚବର୍ଷରେ ଥରେ ଘଟେ ଓ ତହିଁରେ ନୀଳ ଜଳଦ୍ୱାରା ଏତେ ଅଧିକ ହୁଅଇ ନାହିଁ ଯେ ନୀଳ ନିର୍ମୂଳରେ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିବା ଖଜାର ସୁଧ ଓ ନୀଳ ରକ୍ଷା କରବାର ବିୟମିତ ଫର୍ଜା ଉଠିବ । କିନ୍ତୁ ଅମ୍ବେନାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପାଦନସମ୍ପର୍କରେ ପାଠ କରୁଅଛୁ ଯେ ନୀଳ-କାର୍ଯ୍ୟ ବିସ୍ତାର ପକ୍ଷରେ ଲଂଲଗ୍ନର ଅନେକ ବିଶ୍ୱାସୀ ଲୋକ ଉପଦେଶ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ହେଉ ଲଂଲଗ୍ନର ମନ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନିବାରଣ ଦିଗକୁ ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ଓ ନୀଳ ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ ବୋଲି ବହୁଜନଙ୍କ କଥୁଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ବେନାନେ ଅଗା କରୁ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ନୀଳକାର୍ଯ୍ୟ ବିସ୍ତାର କରବା ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ସାବଧାନପୂର୍ବକ ଗ୍ରହଣ କରବେ, ନୀଳର ଉପକାରଣା ଶୁଣିବାକୁ ଯେମନ୍ତ, କାର୍ଯ୍ୟରେ ଭେମନ୍ତ ନୁହଇ ।

ପୁରୀଜିଲ୍ଲା ସ୍କୁଲ କମିଟିର ଗତମାସ ତା ୧୨-ରଖରେ ଯେଉଁ ଅଧିବେଶନ ହୋଇ ଥିଲା ତହିଁର କାର୍ଯ୍ୟକଳରୁ ଅବଲମ୍ବ ହେଲୁ ଯେ "ପୁରୀଜିଲ୍ଲା ସ୍କୁଲର ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପ୍ରସମାନେ ପୁରୀସ୍ଥାଗର୍ତ୍ତେ ପ୍ରବଳ ଲେଖନୀମିତ୍ର ଏହି' ବିଷୟ ପ୍ରସ୍ତାବ କରାଗଲା ଯଥା ।

୧ ମ । କେଉଁ ସହପାୟୀ ସ୍ତାଗ୍ କଣେ ଓଡ଼ିଶା ନିବାସି ଧନୋପାର୍ଜନ କର ପାରେ ।

୨ ଯୁ । ସ୍ୱାର୍ଥାନତା କି ପ୍ରକାରେ ସାଧନ ହୋଇ ପାରେ ।

୩ ଯୁ । ଅବିଭକ୍ତ ପରିବାରର ନିୟମ ଓ ତହିଁର ଫଳଫଳ ।

୪ ଥା । କଟକ ନଗର ସହଜ ପୁରୀ ନଗରର ଭୁଲନା ଓ ବର୍ଣ୍ଣନା ।

ଗେଷୋକ୍ତ ବିଷୟଟି ମଞ୍ଜୁରକର ଗଲା । ସନ ୧୮ ୭୮ ସାଲ ଜାନୁଏରୀ ମାସ ତା ୩ ରଖ-ରେ ଏହି ପଞ୍ଚାକ୍ଷୀ ହେବ" ।

ପ୍ରଥମ ଚଳପ୍ରସ୍ତାବଠାରୁ ଚତୁର୍ଥଟି କେଉଁ ଅଂଶରେ ଉଲ୍ଲିଖ ଅମ୍ବେନାନେ ସ୍ଥିରକରପାରୁ ନାହିଁ ଓ ଶ୍ରୀମାନେ ବିଲେଖିବେ ତାହା ଦେଖି-ବାକୁ ବଡ଼ କୌତୁବ ରହଲା । ଅମ୍ବେନାନେ ଅନୁମାନକରୁ ଏପ୍ରସ୍ତାବ ମନୋମାନ କରବାର ସ୍କୁଲ କେବଳ କୁଥା ଅସଫଳର ଖଟିର ଓ

ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଅକହୁଁ ସେବାଟରେ ଭଲଭାବେ ଉଚ୍ଚିତ ନୁହଇ ।

ଅମ୍ବେନାନେ ପ୍ରଥମଦିନରେ କଲିକତାରେ ଉତ୍ସବ ହେବ । ଶ୍ରୀମତୀ ଭୂତେନ୍ଦ୍ରାଙ୍କ ସଦ୍ ଗ୍ରହଣର ବାର୍ଷିକବିବେକ ପାଳନା ଏ ଉତ୍ସବର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟଇ । ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟା ଶ୍ରେଣୀର କରବେ ଓ ମିତ୍ରନିସିପାଲିଟି ମଧ୍ୟ ଏତ୍ତପରି ଅପଣା ଅଧିକାରୀମାନେ ଗେଷନାର କରବେ । ଏପରି ମିତ୍ର-ନିସିପାଲିଟି ଦୋଷଣା ଦେଇଅଛନ୍ତି ଯେ ଲୋକମାନେ ମଧ୍ୟ ଅପଣା ଘରେ ଶ୍ରେଣୀର କର ଏ ପଦକୁ ପ୍ରତିପାଳନ କରବେ । ଅମ୍ବେନାନେ ଶୁଣୁଅଛୁ ଯେ ମୋଫସଲ ନଗରମାନଙ୍କରେ ଏତ୍ତପରି ଉତ୍ସବ ହେଉ ଏମନ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟାଙ୍କର ବାସନା ଓ ଦେବଶୟରେ କିଛି ଲେଖାପଢ଼ି ମଧ୍ୟ ଅଧିଅଛି । ମାତ୍ର ସ୍ତାନୀୟ ହାକିମମାନେ ଅବଧି ତହିଁର କିଛି ଉଦ୍ୟମ କରି ନାବାନ୍ତି ଓ ଅମ୍ବେନାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଏହା ଭଲ ହୋଇଅଛି । ଗତବର୍ଷ ଉତ୍ସବ ପଛେ ଯେଉଁ ଦୁଃଖମାନ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲା ତହିଁ ସମ୍ପର୍କେ ଲୋକେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଯେ ଯାହାପରି ଖଜା ବ୍ୟୟ କଲେ ସୁଦ୍ଧା ସୁଖଲଭ ହେଉ ନାହିଁ । ଏ ଉତ୍ସବର ଲୋକଙ୍କୁ ଅତି ବ୍ୟୟ କରବାକୁ କହବା ଭଲ ନୁହଇ । ଗଜାଜ୍ଞାରେ ସବୁ ହୋଇପାରେ ମାତ୍ର ଆନୁରୂପପ୍ରୀତି ମନରୁ ଯେବେ ନ ହେଲା ତେବେ ତହିଁରେ ଫଳ କି ଅଛି? ସୁତରାଂ ଏ ନଗରରେ ଜନ୍ମ ବାର୍ଷିକବିବେକ ପାଳନା ସମ୍ପର୍କେ ଲୋକଙ୍କୁ ଶର୍ତ୍ତାନ୍ତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ଏ ଦିବସ ଶ୍ରୀମତୀ ଦିବ୍ୟର ଗବନ୍ଧା ସାହେବ ଅବଲମ୍ବ ଦେଖା ଓ ବିଦେଶୀୟ ଉତ୍ତମେକଙ୍କୁ ଅମରଣା କରି ସମସ୍ତେ ମିଶି ଭଲ ଏକଦଶା ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦରେ ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ସ୍ଥିର କରାଅଛନ୍ତି ଓ ତହିଁ ଅଭିମତ ବାକୁ ଜଗନ୍ନୋହନ ଗୁପ୍ତ ମଧ୍ୟ ଅପଣା ଘରଠାରେ ମଜଲିସ କର ଲଂଲଗ୍ନ ଓ ଦେଖାୟ ରତ୍ନଲୋକଙ୍କୁ ଦେଖି ଅମୋଦ କରିବାର ଉଦ୍ୟମରେ ଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ବେନାନେ ବୋଧ କରୁ ଏହି ଦୁଇ କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ବାର୍ଷିକଉତ୍ସବ ଯଥେଷ୍ଟରୂପେ ହେବ । ଆଉ ଶ୍ରେଣୀର ବାଳ ଲିଖାବର ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଲୋକଙ୍କୁ ହରବର ସରକାର କୌଣସି ପ୍ରତ୍ୟୋଜନ ନାହିଁ ।

ଗତ ଗୁରୁଦିନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟା ଉତ୍ତମଙ୍କ ସଂ-କ୍ଷରେ ମାନବର ସବୁ ସ୍ତୁତି ସାହେବ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ବ୍ୟୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟା-ଙ୍କର ଯେଉଁ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରବାର ଅବଶ୍ୟକ ତହିଁର ପ୍ରସ୍ତାବ କରାଅଛି । ସେ ଉପାୟଟି କି ତାହା ସତ୍ତ୍ୱରେ ସମୟ ହୋଇ ନାହିଁ ଅତି ଦୁଇ ଏକଦିନରେ ତାହା ସିଦ୍ଧ । ଉପାୟଟି ଅବଶ୍ୟ କୌଣସି ନୁହଇ ଖାଲୁ ବସା-ଇବା, ମାତ୍ର ବିପ୍ରଦାର ଖାଲୁ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ । ଜନରବ ଏହି ଯେ ଇନ୍ଦ୍ରବମଣୀକୁ ଅଧିକା ଲଭସେନୁଖାଳୁ ବସିଥିବ । ଖାଲୁର ନାନ ଯାହା ହେଉ ଖଜା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ତାହା କେମନ୍ତ ସୁଖବର ସହଜରେ ଅନୁମାନ ହୋ-ଇପାରେ । ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଓ ବମ୍ବେରେ ଲୋକେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀଡ଼ାରେ ବାତର ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ଭାରତବର୍ଷର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରକୃତ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନ ହେଲେହେଁ ଲୋକମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭିତ ନୁହଇ ଗାଦ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥ ବିଶି ଅସୁବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ-ଅଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାର କଥା ତହିଁ ବଳେ । ଏ-ଠାରେ ଦେତାସେବ ଓ ପ୍ରବନ୍ଧସିଦ୍ଧାନ୍ତସେବ କ୍ରତା ଜଳବର ଦେବାର ଚିନ୍ତା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅସ୍ଥିର କରିଅଛି । ଏ ଉତ୍ସବରୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଖାଲୁସ ଦେବାକୁ ହେବ । ଯେପରି ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ସତ-ସ୍ୱପନ ଏ ଆଜନର ପ୍ରସ୍ତାବ କରାଅଛନ୍ତି ତହିଁରୁ ନିଶ୍ଚୟ ବୋଧ ହୁଅଇ ନୁହଇ ଖାଲୁ ଅପଣା ତାନୁସରୀ ମାସଠାରୁ ଅରମ୍ଭ ହେବ । ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଟା ପ୍ରଥମ ବ୍ୟୟ ଉତ୍ତମ କରିବାର ଚେଷ୍ଟା ନ କରି ଖାଲୁ ବସାଇବାକୁ ସ୍ଥିର କଲେ ବଡ଼ ଦୁଃ-ଖର ବିଷୟ ଅଟଇ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟାଙ୍କର ଖଜା ନିତ୍ୟାନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟୋଜନ ହେଲେ ଖାଲୁଦ୍ୱାରା ଲୋ-କଙ୍କଠାରୁ ତାହା ଅଧାୟ କରିବେ ଏଥିରେ ତାହାର ଅପତ୍ତି କରବାର କଥା ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଯେ ସୁଲେ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ମତ ଏହି ଯେ ବ୍ୟୟ ଉତ୍ତମ କରିବାର ଅନେକ ବାଟ ଅଛି ସେ ସୁଲେ ପ୍ରଥମେ ବ୍ୟୟ ସାଧକ ପକ୍ଷରେ ଯହିଁ ନ କର ନୁହଇ ଖାଲୁସ ବସାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରବା ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟଇ ଏବଂ କୌଣସିରୂପେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଖାଲୁ ବସାଇବା ଉଚ୍ଚିତ ବୋଧ ହେଉ ନାହିଁ ।

ସନ ୧୮୭୭ ସାଲ ଅତି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ଗତ ହୋଇ ସିଦ୍ଧ କିନ୍ତୁ ଦୀର୍ଘକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ସ୍ଵରାଜ୍ୟ ରହିବ ଶ୍ରୀମତୀ ଇଂଲଣ୍ଡେଶ୍ଵରୀ ଏ ବର୍ଷ ଅଭିମୁଖ୍ୟ ଭାବରେ ଶ୍ରୀମତୀ ସଦ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ ଏବର୍ଷର ମହାତ୍ମ୍ୟ ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଅଛି । ହରିଜନସମାଜେ ଏ ଶୁଭ ଘଟଣାକୁ ଯଥୋଚିତ ଭାବେ ସହଜ ପ୍ରକାର କରିବା କାରଣ କେତେ ଅନୁକମଳ ବ୍ୟାପାରର ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିଥିଲେ । ଲୋକଙ୍କର ଅନୁରୋଧ ସାମାନ୍ୟତା ନାହିଁ । କିଛି ଦରବାର କୁଡ଼ା କଳା ଓ କରଣରେ ଦରବାର ଓ ଉତ୍କଳମାନ ହେଲା ଓ ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ଏହି ବିଶ୍ଵାସ ହେଲା ଯେ ଏଣିକି ସମସ୍ତ ଦୁଃଖ ଦୂର ହେଲା ଭାବେ ସମାଜେ ଏତେ ଦଳରେ ଅପମାନ ଗଣାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ ଏଣିକି କେବଳ ଅନୁରୋଧେ ଦଳ କଟିବ ମାତ୍ର ସେ ଅନୁରୋଧ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଵପ୍ନକୁ ବୋଧ ହେଉ ଅଛି ଦରବାର ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦେଶ ହେଲା । ସ୍ଵପ୍ନ ପଦେ ଏମନ୍ତ ଦୁଃଖମାନ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲା ଯେ ଉତ୍କଳ ଦାର ଅବଧି ପ୍ରତି ନାହିଁ । ସୁଦ୍ଧି ଦୂର୍ଭିକ୍ଷ ଚେଷ୍ଟ ପ୍ରଭୃତି ଦୈବ ଦୁର୍ଘଟନାମାନ ଏକା କେଳକେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ବହୁ ପ୍ରାଣନାଶ କଲ ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ବନ୍ଧୁ ରହିଲେ ତାହାଙ୍କର ମନ ସଦା ତିନିରେ ବୁଡ଼ି ରହିଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଣ୍ୟର ସୁଦ୍ଧି ଓ ଅଗାଧି ସବାଣେ ଯେମନ୍ତ ଭାବରେ ବସୁ ହେଉ ଅଛି ନିଜ ଗଣ୍ୟର କଷ୍ଟ ଉତ୍କଳୁ ଅଧିକ ହୋଇ ଅଛି । ଧାନ ଚାଷର ଅତିକ୍ରମ କାର ବାର ଲାଗି ଅଛି ମାତ୍ର ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଯେ ପୁରୁର ଗାଈ ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ଝଙ୍କାର କାରବାର ଅଧିକ ହେଉ ଅଛି କିନ୍ତୁ ପୂର୍ବପର ଝଙ୍କାର ବଳ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳମାନ ଯଥା ନିୟମରେ ଅପମାନ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ ନାହାନ୍ତି ଓ ସଂକ୍ରମଣ ସେଗମାନ ବର୍ଷଯାକ ସଂଗ୍ରହ କିମ୍ପା ପ୍ରଦାନ କରୁ ଅଛନ୍ତି ଦୈବ ଦୁର୍ଘଟନା ସଙ୍ଗେ ଏଣିକି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ମଧ୍ୟ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେଣି । ନାନା ପ୍ରକାର କରବୃଦ୍ଧିଗୁଣ ଲୋକଙ୍କୁ ଅଧିକ କଲେଣି । ଏହାବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକୃତିସୂଚକ କର ବସିଲା । ବଳପୂର୍ବକ ଜଳକର ନେବାପ୍ରସ୍ତାବ ବିରୋଧୀନ ରହିଅଛି । ବୃକ୍ଷ ମାସୁଲ ବୃଦ୍ଧି ହେବାର ଉଦ୍ୟମ ଲାଗିଅଛି ଏବଂ କଲିକତାରେ ନୂତନ ଗୋଟିଏ ଝାଙ୍କର ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଅଛି । ଏହାପରି ଦେଖା ଯାଏ ଯେ ସନ ୧୮୭୭ ବାଲକୁ ଯେତେ ଉତ୍କଳରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଅଧିକାନ କରିଥିଲୁ ତହିଁର ତତୁର୍ତ୍ତା କାମି ବାକୁ ହେଲା । ବର୍ଷଟି କୋଣସି ରୂପେ ଶେଷ

ହେଲା ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ ନିଜର ଶେଷ କେବେ ହେବ କୁହା ଯାଇ ନ ପାରେ ।

ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କରେ ବହୁତ ହୁଅଇ ଯେ ଭୂରପୁର ସୁଲତାନ ଦିନେ ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖିଲେ ଯେ ହଜିରତମହମ୍ମଦ ତାହାଙ୍କୁ ଦେଖା ଦେଲେ ଓ କହଲେ କି କେବଳ ସଜ୍ଜିତ୍ଵ ଉପଲମ୍ବଙ୍କ ଧର୍ମ ଓ ସୁଲତାନଙ୍କ କ୍ଷମତା ରକ୍ଷା ହୋଇ ପାରିବ । ସୁଲତାନ ଅପମାନ ପ୍ରଧାନ ଜ୍ୟୋତିଷଙ୍କ ସହିତ ଏ ସ୍ଵପ୍ନବିଷୟରେ ପରାମର୍ଶ କରିବା ବେଳେ ଜାଣିଲେ ଯେ ଜ୍ୟୋତିଷ ମଧ୍ୟ ସେହି ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖିଅଛନ୍ତି । ଏହି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଘଟଣା ସେଗୁଲ ଉପଲମ୍ବଙ୍କ ଗୋଟର ହେବାରେ ସେ ଏ କଥା ସମସ୍ତ ମସକଦରେ ପ୍ରକାର କରିବା କାରଣ ଅଦେଶ ଦେଲେ ଯେ ତହିଁରେ ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କ ମନ ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିଦେଶନାରେ ହଜିରତମହମ୍ମଦଙ୍କ ପରାମର୍ଶଟି କାଳୋଚିତ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଏତଦ୍ଵି ସଂଗମ୍ଭ ହେଉ ଅଛି ଯେ ଏକହାତରେ ଅଧିକ ଓ ଏକହାତରେ କୋରାନ ଘେନି କାଫରମାନଙ୍କ ବିନାଶପାଥନ ଯାହାଙ୍କର ଘାଷ୍ଟା ଥିଲା ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବିପର କାଫରଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସଜ୍ଜି କରିବାକୁ ଉପଦେଶ ଦେଲେ ? ବୋଧ ହୁଅଇ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ବୁଢ଼ା ହେବାରୁ ଆଉ ସୁଦ୍ଧି ସାହସ ହେଉ ନାହିଁ ସୁତରାଂ ଗାନ୍ଧିପ୍ରକୃତି ଧାରଣ କରିଅଛନ୍ତି । ଯାହା ହେଉ ସୁଦ୍ଧିକର୍ମରେ ଯେ ସମସ୍ତ ସମ୍ପାଦକ ତାରତାକରେ ଅପସାହି ତହିଁରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ସଜ୍ଜି କରିବା ନିମିତ୍ତ ସୁଲତାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଇଚ୍ଛୁକ । ସେ ଏଥିର ମଧ୍ୟସ୍ତ ହେବା କାରଣ ଇଉଗ୍ରେସର ସମସ୍ତ ଗଣ୍ୟକୁ ଅନୁଗ୍ରହ କରିଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର କେବଳ ଇଂଲି ଏ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ସମ୍ମତ ହୋଇ ଥିବାର ଜଣାଯାଏ ଓ ଜର୍ମାନୀ ଏବଂ ଅଷ୍ଟ୍ରିୟା ମଧ୍ୟସ୍ତ ହେବାକୁ ଅସମ୍ମତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏରୂପେ ଗାନ୍ଧି ସଜ୍ଜି ହେବାର ଆଶା ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ । ଇଂଲଣ୍ଡ ସଜ୍ଜିପ୍ରାପନ ବିଷୟରେ ଅଧିକ ସହବାନ୍ଦ ହେବେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ମାତ୍ର କରୁପେ ତାହା ହେବ ଅବଧି ପ୍ରତି ହୋଇ ନାହିଁ ବାସ୍ତବରେ ଭୂରପୁର ଯେତେ ପଶୁକୟ ହେଉଅଛି ଇଂଲଣ୍ଡର ଭେତେ ତିନି ବଗୁଅଛି ବିପ୍ରକାରରେ ଏ ସୁଦ୍ଧି ଗାନ୍ଧି ଶେଷ ହେବ ଓ ନ ହେଲେ ଇଂଲଣ୍ଡକୁ କି କରିବାକୁ ହେବ ଏଥିର ବିଷୟ ସଙ୍ଗେ ଲାଗି ରହିଅଛି । ଏହି

ବିଷୟର ମାମାଂଗା ସବାଣେ ପାଲିମେଣ୍ଟ ସଭା ଏଥିର ଗାନ୍ଧି ଅର୍ଥାତ୍ ଅଗାମୀ ମାତ୍ର ତା ୧୭-୮-୮୭ରେ ବସିବ । କେବଳ ଝାଙ୍କମସ୍ତ କୁଡ଼ା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମସ୍ତ ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କର ମତ ଏହି ଯେ ସଭା ବସିଲା ମାତ୍ରରେ ସୈନିକ ବ୍ୟୟ ସବାଣେ ଅଧିକା ଝଙ୍କା ମତ୍ତର କରିବା କାରଣ ସଭାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ହେବ ଏବଂ ଜନସ୍ଵାଗ୍ନିନୋପଲର ରକ୍ଷା ସବାଣେ ଇଂଲି ରଖିଲା ସେଠାକୁ ପ୍ରେରଣ ହେବ । ଏ ସବୁ ବଡ଼ ଭୟାନକ କଥା ଅଟଇ ଓ ଏଥିରୁ ସମ୍ଭବ ହୁଅଇ ଯେ ଇଉଗ୍ରେସର ସୁଦ୍ଧି ଗାନ୍ଧି ଶେଷ ନ ହୋଇ ବରଂ ଅଧିକ ଶ୍ରୀମତୀ ଧାରଣ କରିବ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏଠାର ଏକଟି କଲେକ୍ଟର ବିଜନ ସାହେବ ରେକର୍ଡ୍ସ ମହକୁମାର ଇନ୍ସପେକ୍ଟର ଜେନରଲ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏପଦର ବେତନ ଟ ୧୮୦୦ ବୋଲି କଥିତ ହୁଅଇ ।

ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ବିଜନ ସାହେବ ଶତ ବଡ଼ଦଳ ବିବସରେ ଏନଗର ଦୁଃଖୀ ଶ୍ରୀକ୍ଷିୟାନମାନଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରି ଚାହୁଁଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ତାହାଙ୍କର ଦୟା ଓ ଧର୍ମତ୍ଵ ଦେଖି ଲୋକେ ମୋହଜ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଦର୍ପଣରୁ ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ଜଣେ ଗୁଲ୍‌ଶୋର ଗୁଲ୍ ଓଝାରୁ ହାତରେ ହୁକା ମୁଁହରେ ନଳ ଘେନି ସ୍ଵର୍ଗଧାମକୁ ଯାଇଅଛି । ଗୁଣ୍ଡିଲୁ ସେ ଦୁଇଦିନ ଗୁଲ୍ ଗାଈ ନ ଥିଲା । ଧନ୍ୟ ଏହାର ଗୁଲ୍ ଗାଈବା । ସୁଦେହରେ ସ୍ଵର୍ଗକୁ ଚାଲିଗଲା ଏହାସବାଣେ ଗୁଲ୍‌ର ମହତ୍ତ୍ଵ ଏଣିକି ବୁଦ୍ଧି ହେଉଅଛି କି ?

ବାଲେଶ୍ଵରରେ ତଳତମାସ ତା ୧୭ ରାଜ୍ୟ ଗ୍ରହରେ ଭୂକମ୍ପ ହୋଇଅଛି । ଏ ଅଞ୍ଚଳକୁ ତାହା ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଏଠାରେ ଧାନ ଚାଷର ଭାଉ ନିମନ୍ତେ ଭାଉ ହେଉଅଛି । ଏଥିପ୍ରଦେ ଧାନ ଝଙ୍କାରେ ସେ ୩୨ ର ଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ୩୦ ର ହୋଇଅଛି । ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଚାଷର ମହତ୍ତ୍ଵ ଟ ୨୫୦୦ ହୋଇଅଛି ।

ଶ୍ରୀମତୀର ଭେଷ୍ଠତା ପଦଗ୍ରହଣର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ଉପଲକ୍ଷରେ ତାହାର ବିଶାଳ ଗାଈ ଉପାଲଭଣ ଆଗାମୀ ମାତ୍ର ତା ୧ ରାଜ୍ୟରେ ଭକ୍ତି ନଗରରେ ଗୋଟିଏ ଯାସା କରିବେ ।

ଯାହାରେ ନାନାପ୍ରକାର କ୍ରୋଡ଼ା କୁସି ମେଣ୍ଡା
ଲଗାଇ ଇତ୍ୟାଦି ହେବ । ଯେଉଁମାନେ କୁସି
ଓ ଲଗାଇରେ ବ୍ୟସ୍ତ ହିଁ ଦେଖାଇବେ ସେମାନ-
ଙ୍କୁ ପାରିଭୋଗିକ ଦିଆଯିବ । ଏହିପରି ଯାହାର
ଅନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ପର୍କରେ ହେବାର ଉଚିତ ।

୧ । ସୁଲଭସମାପ୍ତରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ
ଜନ୍ମାନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ ଇଂରାଜୀ-
ମାନେ ଅପଣାଦେଶରେ ଯେଉଁ ସକଳ ସୁଲ
କରି ଅଛନ୍ତି ତାହାପୁରୁ ଗତ ଗତ ଅଳ୍ପ ବୟାନ
ହୋଇ ଯାଉ ଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ
କେବଳ ଗୋଟିଏ କଲେଜ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଅଛି
ଜଣେ ଅଳ୍ପ ବ, ଏ, ପାଖ କରି ଏହି କଲେ-
ଜର ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଶିକ୍ଷକ ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି । ତତ୍ତ୍ଵ ଗଲେ ଯେ ମନୁଷ୍ୟର ବୁଦ୍ଧିଶକ୍ତି
ଅଳ୍ପ ହୋଇ ରହିବ ତାହା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟର
କଥା ନୁହଇ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବାହ୍ୟକ୍ରିୟା ସାହା-
ଯ୍ୟରେ ବାହାରର ଜ୍ଞାନ ଇଂରାଜୀମାନେ ମନ-
ଉତ୍ତରେ ପ୍ରବେଶ କରି ଦିଅନ୍ତି । ଅନୁମାନଙ୍କ
ଦେଶର ଗତ ସହସ୍ର ଲୋକ ତତ୍ତ୍ଵ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ
କଣା ହୋଇ ରହି ଅଛନ୍ତି ।

୨ । ଖେଳଦେଶର ଗତା କିମ୍ପେ ଗଣ୍ଡିଏ
କୌଣସି ଜରୁଜ୍ଞାନପୂର୍ଣ୍ଣ ଛନ୍ଦ ପାଠ କରୁ କରୁ
ହଠାତ୍ ଗତ୍ୟ ଏକ ସଂସାର ପରିଭ୍ରାମକର
ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏତେବେଳେ ମଧ୍ୟ
ରୁରପା ଧର୍ମ ଅଛି ।

୩ । ମେଦନୀପୁରର ଧନାତ୍ୟ ଜମିଦାର
ବାବୁ ଜନେଜୟ ମଲ୍ଲିକ ରାସ ଉପଲକ୍ଷେ ଗୋ-
ଟିଏ ସୁଅଙ୍ଗ କରିଥିଲେ, ସୁଅଙ୍ଗଟି ଏହି; ମହା-
ଦେବ ଧ୍ୟାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ମଦନ ତାହାଙ୍କ
ଧ୍ୟାନ ଉତ୍ତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ତାହାଙ୍କୁ ଗର
ସମ୍ମାନ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ଗୋଟିଏ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ
ସୃଷ୍ଟି ଉଚ୍ଚଳ ହୋଇ କୁସିକରରେ ମହା-
ଦେବଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରଣରେ ଠିଆ ହୋଇଅଛି । ଅଗିଷ୍ଠ୍ୟ
ଉତ୍ତମ ସୁପରଂଶ୍ରେଣ୍ଣ ବାବୁ ଗଦାଧର ଙା
ଏହି ସୁଅଙ୍ଗ ଦେଖି ଅଶ୍ଳୀଳସୁଅଙ୍ଗ ବୋଲି
ନାଲିଗ ଚଳାଇଲେ । ଜମିଦାର ବାବୁ ପ୍ରଥମେ
କହୁଥିଲେ ଯେ ଉଚ୍ଚଳ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି ରଚନେକ,
ଅର୍ଥ ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ଦେଖା କରୁଅଛନ୍ତି
ଯେ ତାହା ବସ୍ତ୍ରର ମୋହିନୀମୂର୍ତ୍ତି; ବୁଝି
ଗାଧୁର କଥା ଓ ଧର୍ମର ଅଙ୍ଗ ଅଶ୍ଳୀଳପ୍ରଭମୂର୍ତ୍ତି
ନୁହେ । ବାବୁ କାଳୀପ୍ରସନ୍ନ ଗୁପ୍ତ ଚୋଧୁରୀ
ପ୍ରପଂସୁମାତେଷ୍ଟୁଙ୍କ ନିକଟରେ ବରୁର ହେଉ
ଅଛି । ବରୁରରେ ଯାହା ଦେବ ପରେ
ଲେଖିବୁ ।

୪ । ଫରାସୀଦେଶର ଏକସ୍ଥାନରେ ଗୋଟିଏ
ସେମାନବ୍ୟାଧିକ ନନ୍ (ଅବିବାହିତା ଚିତ୍ତ-
କୁମାରୀ ଏକ ପରସେବାରେ ନିଯୁକ୍ତ) ସାହୋଦି
ସାନ ପିଲାଙ୍କ ସେବା କରୁଥିଲେ । କିମ୍ପେ ଗୋ-
ଧୀଏ ଉତ୍ତମର କୁଳର ସେହି ବାଳକମାନଙ୍କୁ
କାମୁଡ଼ିବାକୁ ଅସନ୍ତେ ନନ୍ ତାହା ସମ୍ପର୍କରେ
ଠିଆ ହେଲେ, କୁଳର ତାହାଙ୍କୁ ପନରକାଗା
କାମୁଡ଼ି ଘାଆ କରି ଦେଲ । ସେ କୁଳରକୁ
କୁଣ୍ଡାର ଧର ଧୂଳିରେ ଗତାଗତ ଦେବାକୁ
ଲଗିଲେ, ପିଲାମାନେ ଉତ୍ତରେ ଚିତ୍ତାର କରି
ଉଠିଲେ, ତହିଁରେ କୁଳର ଅତୁର ନିବି
ହୋଇ କାମୁଡ଼ିବାକୁ ଅଛି । ନନ୍ ଯେତେ-
ବେଳେ ଏହିପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲେ ଏମନ୍ତ
ସମୟରେ ଜଣେ କୃଷକ ଅସି କୁଳରକୁ ମାର
ପକାଇଲ । ନନଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ସମୟରେ ସେ ଏହା
କହି ଅନଳ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଯେ ଅମ୍ପେ ଅପଣା
ପ୍ରାଣ ଦେଇ ଅପହାସୁ ଗିଣ୍ଡମାନଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରି-
ଅଛି । କେମନ୍ତ ଚମତ୍କାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ !

ଗଘାର ତେପୁଟି ମାକେଷ୍ଟ ବାବୁ ପ୍ରତାପ
ଚନ୍ଦ୍ର ଗୁର୍ତ୍ତ୍ୟା ମା ୨ ସ ସଞ୍ଚିତ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି
ଏକ ଏକ ଗ୍ରେଡ଼ ଓଲ୍ଲାଇ ଅସିଅଛନ୍ତି । କେଉଁ
ଅପରାଧରୁ ଏପରି ହେଲୁ କିଛି ଜଣା ଯାଇ ନାହିଁ

ଦୁର୍ଦ୍ଦିକ୍ଷ ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମରେ ନିଯୁକ୍ତ ଥିବା କର୍ମ
ଗୁରୁକ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କ ନାମରେ ଏଥି
ମଧ୍ୟରେ ଝଙ୍କା ଅଭୁଗାତ୍ କରବାର ଅଭିଯୋଗ
ହୋଇ ଅଛି । ଏମାନେ ବେଲର ଜିଲ୍ଲରେ
କର୍ମ କରୁଥିଲେ । ମୋକଦ୍ଦମାର ଅନୁସନ୍ଧାନ
ହେଉ ଅଛି ।

ଶ୍ରୀ ଜି,ସି,ପାଲ ସାହେବ ଏକ ଶ୍ରୀ ଉ,ସି,ମାର
ଗାନ ସାହେବ ଶ୍ରୀୟକ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲଙ୍କ
ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ଅଭିଭକ୍ତ ସଭ୍ୟ ନିଯୁକ୍ତ
ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରେରଣପତ୍ର ।

ମାନବର ଶ୍ରୀ ସୁକ୍ତ ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା ସମ୍ପାଦକ
ମହାଶୟ ସମାପେଷୁ ।
ମହାଶୟ !

ଶ୍ରୀ ସୁକ୍ତ ପୁରାଣନାଥ ଉତ୍କଳରୁ କୁଳ
କ୍ଷେପ ପରମାଣ ବହୁରେ ଯେମନ୍ତ ଅଜ୍ଞଅଛି
ତାହାମଧ୍ୟରୁ ଅନେକର ଫଳ ଭୂଳ ଓ ବେତେ
କର ନିୟମ ପ୍ରକାର ନିଶ୍ଚିତାରୁ ମଫତଲ ପାଠ
ଗାଲର ଶିକ୍ଷକ ମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅପରାଧ

କଷ୍ଟକର ହେଉଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ସେମାନେ ଅଜ୍ଞ
ଯଥାର୍ଥ କଷ୍ଟିଥିଲେହେଁ ବହୁର ଫଳର ସପ୍ତତ
ଫଳ ନମିଳିବାରୁ ଓ ନିୟମ ସ୍ଥାନ ଉଦାହୃତ
ଅଜ୍ଞମାନଙ୍କର ନିୟମ ନ ପାଇବାରୁ ଅନେକ
ଲୋକଙ୍କୁ ପରୁରୁଅଛନ୍ତି ଓ ସମିତ୍ତହେଉଅଛନ୍ତି
ଅଭବତ୍ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ମହାଶୟଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ
ଯେ ସେ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ଅନୁର୍ଗତ ଅଶ୍ରୁକ ସକୁ
ସଂଗୋଧନ ଓ ନିୟମ ବସ୍ତାନ ଅଙ୍କର ନିୟମ
ଦେଇ ଗୋଟିଏ ପୃଷ୍ଠିକା ଉକ୍ତ ସୁସୁଦସଙ୍ଗେ
ଦେଲେ ସାଧାରଣର ଉପକାରରେ ଅସିବ ଇତି ।

୧୧ । ୧୧ । ୧୭୭ } ଶ୍ରୀ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ }

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନପତ୍ରିକା ।

ସନ ୧୮୭୮ । ୨୯ ମସିହାର ନୂତନପତ୍ରିକା
ପ୍ରାୟ ଶ୍ରୀ ଗେଷ ହେଲଣି ଆଗାମୀ ସପ୍ତାହରେ
ବାହାରକ ତହିଁର ମୂଲ୍ୟ ୪ ୦ ୫୯ ଓ ମଫସଲ
ଶ୍ରୀକରମାନଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟ କ୍ରତା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ୍ୟ ୪ ୦ ୯
ଲେଖାଏ ଡାକମାସୁଲ ପଡ଼ବ ।

ଯେ କେହି ୧୦୦ ଖଣ୍ଡ ବା ତହିଁରୁ ଅଧିକ
ନଖଦ ମୂଲ୍ୟରେ ଗରୁକ ବରଦେ ତାହାଙ୍କୁ
ଗତକ୍ରମ ୪ ୧୫ ଲେଖାଏ କମିସନ ଦିଆ
ଯିବ ।

। ପ୍ର । ବାସସବଦ । ତା । ବଶାବର । ମୌ ।
ବଶାବର ରକଦାରେ (କଟକ ଚଳଚୋପିଷ୍ଠ ଦଶିଗୁନକଟ)
ଥିବା ସରଦା କମି ମା ୨ । ୧୧ । ଓ ସେ କଟି ଉପରେ
ସଦା ଅଠକାମଡ଼ା ଓ ବରଗ୍ରାସୁତ୍ର ଏକ ରତ୍ନ ମନୁଚି
ପଦାବୋଠା ଓ ବରୁ ରକତମାନା, ବୋଦାମ ଓ ଅସୁରଦେ
ବାହେବର ବରୁ ଦେବାକୁ ଅଛି, ଉକ୍ତ କମିରେ ନକଟ
ଗୁଣ ଓ ନାନାଦି ରଂସଲ ଓ ଦେଶୀୟ ପଲ ପୁସ୍ତକ ଏକ
ସୁଦର ବସିଗ, ଦୁଇଗୋଟା ପୁସ୍ତକ ଓ ଦୁଇଗୋଟି ପକା
ଦୁଅ ଅଛି, କମିର ମୂଲ୍ୟ ୫ ୨୭ ୫ ବୋଠା ବାହେବର
ମୂଲ୍ୟ ୫ ୨୫ ୫ ଏପରି ଦୁପଦର ମୋଟ ୫ ୩୨ ୫
କ୍ଷୟକାରମାନେ ତତ୍ତ୍ଵରେ ତମ ସାଗରକାଳ ମାଲକମ
ନକଟର ସବଶେଷ ବସ୍ତ୍ର ବୋକର ଦୋର ମୂଲ୍ୟ
ତାରତମ କଲ୍ୟାକସ୍ତ୍ର ଦରପାଦଦେ ।

କଟକ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ପ୍ରାକ୍ତିପୁନସ୍ତ୍ରା)
ତା ୧୯ ରାଜ ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ୧୮୭୭ } C. JASNIK.

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

ବାବୁ ଉନେଷ୍ଟ୍ର ମଣ୍ଡଳ	ବାଲେଶ୍ଵର	କରାଣୀ	୫ ୨୯
"	ଶିବପ୍ରସାଦସିଂହ	ସାଲପୁର	୫ ୨୯
"	ରାମସମିତ୍ର	କଳିଙ୍ଗସିଂହଦାସ ଅଗ୍ରମ	୫ ୩୧
"	ନଳୀନିରଠୀନାୟକ	ନୀମାପଡ଼ା	୫ ୨୫
"	ରବିକାନ୍ତଚରଣ ସେନ	ପୁରୀ	କରାଣୀ ୫ ୨୯

କେ ଏହି ସମ୍ବଳପତ୍ରିକା ସପ୍ତରବଟକ ପରଦାବଦାନ ବଟକ
ପ୍ରତି-କମାନକ ସହାୟତାରେ ମୂଲ୍ୟ ଓ ପ୍ରସ୍ତର ଦେବା